

**INDRE SOGN
SPAREBANK**

Ekte lokalbank ved di side

ÅRSMELDING & REKNESKAP

2017

INNHOLD

3	Året 2017
4	Årsmelding 2017
24	Eigarstyring og selskapsleiing
30	Stadfesting frå styret og dagleg leiar 2017
32	Resultat- og balanserekneskap
35	Eigenkapitaloppstilling
38	Kontantstraumoppstilling
40	Rekneskapsprinsipp
53	Temasider
67	Notar
129	Revisjonsmelding for 2017
135	Forholdstal
137	Tillitsvalde i Indre Sogn Sparebank

ÅRET 2017

Norsk økonomi vende tilbake til normal vekst att i 2017, etter svak utvikling i dei to siste åra som følgje av auka bustadinvesterings, og god vekst i det private konsum.

Av viktige hendingar i 2017 kan nemnast:

- Trass i hard konkurranse, auka banken forretningsvolumet sitt
- Besøk av Norges Bank
- Sal av bankbygg

Av årsmeldinga og rekneskapet til styret, går det fram at 2017 har vore eit aktivt år med mange utfordringar.

Når vi no ser framover mot 2018 og nye mulegheiter er det med forventning og ei tru på at bankar som Indre Sogn Sparebank har ei stor rolle i sine lokalsamfunn. Målet er at Indre Sogn Sparebank skal vera ein kostnadseffektiv lokalbank «ved di side».

Banken er til for å tena kundar og næringslivet i marknadsområdet vårt.

Eg ser fram til eit godt arbeidsår i 2018.

Egon M. Moen
Adm. banksjef

The background of the image is a scenic landscape featuring rolling green hills under a clear blue sky with a few wispy clouds. In the lower right foreground, there is a close-up of a vibrant pink rose flower and some green leaves, partially obscuring the view of the hills.

ÅRSMELDING 2017

1. BANKEN OG VERKSEMDA

HISTORIKK

Lærdal Sparebank, skipa i 1860, Årdal Sparebank, skipa i 1906, og Borgund Sparebank skipa i 1915, vart samde om å fusjonera i 1971. Som ei følgje av dette, vart Indre Sogn Sparebank etablert i 1972.

Indre Sogn Sparebank har kontor i Øvre Årdal, Lærdal, Sogndal og Bergen. Hovudkontoret er lokalisert på Årdalstangen.

Banken har kjerneområdet sitt i personkundemarknaden, men skal òg vera ein bank for små og mellomstore bedrifter og offentleg sektor i Indre Sogn. Banken har mange personkundar

utanfor primærørnrådet. Desse kundane er viktige for vekst og utvikling av banken. Dei aller fleste av låna til personkundane i banken har pant i bustadar. I tillegg til utlån på eiga bok, har banken formidla 714 lån til personkundar gjennom Eika Boligkreditt AS til finansiering av bustadar på til saman MNOK 1.141,71, ein auke på MNOK 70,44 i høve til same periode i fjor.

Over 85,8 % av utlåna som er ytt på eiga bok og via Eika Boligkreditt AS, er no til personkundar.

VISJON

Indre Sogn Sparebank – ekte lokalbank ved di side.

FORRETNINGSIDÉ

Banken sin forretningsidé støttar opp om denne visjonen ved å tilby produkt og rådgjevingstenester tilpassa kundane sine behov til konkurransedyktige vilkår. Gjennom

verdiskapinga vår skal me utvisa eit samfunnsengasjement som vert opplevd som meirverdi for kundane våre, og medverkar til å gjera oss til eit naturleg val som banksamarbeid.

FORRETNINGSMESSIGE MÅL OG STRATEGIAR

Kapitaldekning

Indre Sogn Sparebank skal ha ei kapitaldekning på minst 18,5 %, og rein kjernekapital skal vera minst 15,0 % pr. 31.12.2017.

Kostnadsprosent²

Det er eit mål at kostnadene i Indre Sogn Sparebank, målt opp mot inntekter, ikkje skal vera høgare enn 60 %.

Eigenkapitalrentabilitet¹

Indre Sogn Sparebank sin eigenkapitalrentabilitet før skatt bør minst vera 8,50 %.

Personalpolitikk

Personalpolitikken for Indre Sogn Sparebank sine medarbeidarar skal føra til ei effektiv organisering, trivsel, kompetanseheving og salsorientering.

¹ Eigenkapitalrentabilitet = $\frac{\text{Resultat etter skatt}}{(\text{Eigenkapital pr. 01.01} + \text{eigenkapital pr. 31.12})/2}$

² Kostnadsprosent = $\frac{\text{Driftskostnader før tap}}{(\text{Sum driftsinntekter} - \text{kursvinst})}$

Utbytepolitikk

Resultatet i Indre Sogn Sparebank vert delt høvesvis mellom sparebanken sitt fond og eigenkapitalbeviskapitalen.

Banken nyttar inngående balanse for eigenkapitalbevis med tillegg av utjamningsfond ved utrekning av eigenkapitalbevisbrøken. Indre Sogn Sparebank har som mål at 50 % av resultatet etter eigenkapitalbevisbrøken vert utbetalt som utbyte, resten vert lagt til utjamningsfondet. Kvart år vurderer styret og generalforsamlinga behov for overføring til gavefondet.

I vurderinga av utdeling av årsoverskotet til utbyte og gaver, vil det bli lagt vekt på at eigenkapitalbevisigarane sin del av samla eigenkapital, eigarbrøken, bør haldast stabil.

Samarbeid

Indre Sogn Sparebank ynskjer å vera ein lokal styrt bank. Som ein reiskap i dette arbeidet, ynskjer banken å vidareutvikla medlemskapen i Eika Gruppen AS. I tillegg vil banken utvida samarbeidet med dei sjølvstendige sparebankane i distriktet.

EIKA ALLIANSEN

Indre Sogn Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 69 lokalbankar, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt AS. Eika Alliansen har ein samla forvaltningskapital på over 400 milliardar kroner, nær ein million kundar og meir enn 3.000 tilsette. Dette gjer Eika Alliansen til ein av dei største aktørane i den norske bankmarknaden, og ein av dei mest viktige aktørane for norske lokalsamfunn. Den 9. januar 2018 sa 11 bankar opp alle avtalane med Eika Gruppen og dotterselskapa. Avtalane går ut når dei respektive oppseiingsfristane går ut, dei fleste med tre kalenderårs frist. Dei 11 utmelde bankane er: Askim og Spydeberg, Aasen, Drangedal, Klæbu, Harstad, Lofoten, Selbu, Sparebanken DIN, Stadsbygd, Tolga-Os og Ørland.

Lokalbanken ved di side

Lokalbankane har bidrege til økonomisk utvikling og tryggleik for privatkundar og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200

Verksemda

Verksemda til Indre Sogn Sparebank er særmerkt av å vera ein lokalbank for kommunane i Indre Sogn. Nærleik til kunden, rask sakshandsaming, effektive avgjerder, og god lokalkunnskap kjenneteiknar banken. Saman med fagleg kompetanse skal dette gjera verksemda effektiv, konkurransedyktig og fleksibel.

Indre Sogn Sparebank er forvaltar av midlane til kundane i banken og skal framstå som ein ærleg, solid og truverdig samarbeids-partnar overfor kundar og andre forretnings-samband. Som bank er me avhengige av tillit frå omverda. Kundar, offentlege styresmakter og andre finansinstitusjonar må til alle tider ha tillit til banken sin profesjonalitet og integritet. Det inneber eit krav om at den einskilde tilsette og tillitsvalde har ei plikt til å opptre og handla etisk forsvarleg.

Største finanzielle aktør i Indre Sogn

Indre Sogn Sparebank er totalleverandør av tenester innan områda finansiering, innskot, plassering, betalingsformidling, økonomisk rådgjeving, formuesforvaltning, forsikring og eigedomsmekling.

år. Lokalbankane i Eika Alliansen har full sjølvstende, styring av eigen strategi og si lokale merkevare. Nærleik og personleg engasjement for kundane og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundane sine behov og bedriftene sine lokale marknader, er lokalbanken sine viktigaste konkurransefortrinn. Lokalbankane i Eika Alliansen er med det unike og viktige økonomiske bidragsytalar til vekst og utvikling for både privatpersonar og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom engasjementet sitt for lokalsamfunnet og som tilbydar av økonomisk rådgiving, kreditt og finansprodukt tilpassa lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankane i Eika Alliansen har blant landet sine mest tilfredse kundar både i personmarknaden og i bedriftsmarknaden. Med 69 lokalbankar med 200 bankkontor i 148 kommunar representerer lokalbankane ein viktig aktør i norsk finansnæring og bidreg til verdiskaping og arbeidsplassar i næringslivet i mange norske lokalsamfunn.

Eika styrkar lokalbanken

Dei viktigaste kundegruppene til lokalbankane er personkundar og det lokale næringslivet. Eika Gruppen AS styrkar lokalbankane ved å utvikla og levera konkurransedyktige tenester og produkt, som dekkar lokalbankane og lokalbankkundane sine behov. I ein stadig meir digitalisert kvardag ynskjer kundane tilgang til endå fleire digitale tenester. Ein aukande del tenester flyttar seg difor frå fysiske lokale til digitale plattformar. Eika Gruppen AS har eit profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressursar i utvikling av nye, digitale løysingar. Løysingar som ivaretak lokalbanken sin nærliek til, og omsorg for kunden – der kunden er.

Produktselskapa i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et breitt spekter av finansielle produkt, kommersielle løysingar og kompetansehevande tenester.

Styret ser samarbeidet som særstakt viktig for utviklinga til Indre Sogn Sparebank. Ei vidare tilknyting til Eika Gruppen AS, er etter styret si mening, eit viktig strategisk val for å kunne halda fram som ein lokal styrt bank.

2. HOVUDTAL FOR INDRE SOGN SPAREBANK

i 1.000 kr.

	2017	2016	2015	2014	2013
Forvaltningskapital	3 512 025	3 326 474	3 300 804	3 538 531	3 466 705
Inntekter	100 069	89 615	82 115	91 907	84 539
Kostnader	66 253	66 834	57 075	57 179	52 923
Tap på utlån	3 898	1 131	919	4 327	9 286
Resultat etter skatt	24 973	18 388	19 454	24 499	16 921
Totalresultat	16 788	20 574	28 034	29 234	27 052
Brutto utlån	2 845 840	2 782 122	2 621 345	2 647 534	2 824 147
Eika Boligkreditt AS	1 141 709	1 071 270	983 106	930 809	683 576
Total utlån	3 987 549	3 853 392	3 588 637	3 578 343	3 507 723
Innskot fra kundar	2 703 240	2 446 698	2 395 250	2 402 901	2 131 209
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	3 478 808	3 322 946	3 412 599	3 493 638	3 412 393
Rentenetto	60 207	59 900	54 968	59 070	60 455
Kostnadsprosent	68,27 %	74,45 %	68,40 %	66,48 %	63,99 %
Eigenkapitalandel	10,70 %	10,80 %	10,42 %	9,05 %	11,35 %
Eigenkapitalrentabilitet	7,04 %	5,30 %	6,03 %	8,42 %	6,41 %
Kapitaldekning	18,96 %	17,64 %	16,97 %	15,98 %	18,50 %
Kjernekapital	16,63 %	15,92 %	15,72 %	14,37 %	18,50 %
Rein kjernekapital	14,86 %	14,78 %	15,04 %	13,73 %	11,28 %
Utbute på eigenkapitalbevis i NOK	0,00	3,00	4,00	3,25	3,25
Bokført EK pr. EK bevis (MOR)	171,36	165,58	158,39	149,60	141,30
Kurs på eigenkapitalbevis pr. 31.12.	81,50	77,25	69,50	70,75	56,25

Frå 1. januar 2017 har banken teke i bruk nytt rekneskapsprinsipp for bokføring av fondsobligasjon. Det inneber at rentekostnader som før var bokført som rentekostnader, blir før direkte mot eigenkapitalen etter nytt prinsipp. Tal og forholdstal for åra 2013 – 2016 i tabellen er omarbeida etter nytt rekneskapsprinsipp.

3. PERSONALE OG ARBEIDSMILJØ

PERSONALE

Ved utgangen av 2017 hadde konsernet Indre Sogn Sparebank 40 fast tilsette og 37,6 årsverk. Morbanken hadde ved årsskiftet 36 tilsette, 33,6 årsverk og to lærlingar. I 2017 gjekk to personar av med pensjon.

Indre Sogn Sparebank er ei lærlingbedrift, og banken har to lærlingar. Ein lærling innan faget kontor og administrasjon, og ein innan faget sal. Lærlingane starta i august 2017, den eine lærlingen har ei opplæringstid på eitt år og den andre har to år.

Morbanken har to pensjonsordningar: Ein innskotsbasert ordning og AFP-ordning. Den innskotsbaserte ordninga gjeld for alle tilsette. Privat avtalefesta pensjon (AFP) er ei tariff-basert pensjonsordning for tilsette i privat sektor. Ytinga er livsvarig og kan bli teken ut frå fylte 62 år, under føresetnad av at vilkåra i AFP-vedtektena er stetta. Det er avtalt eigen pensjonsavtale for adm. banksjef frå fylte 62 år. Yrkesskadeforsikring, reise- og gruppeliv-forsikring er dekkja gjennom Tryg.

FORSKINGS- OG UTVIKLINGSAKTIVITETAR

Banken har ikkje hatt forskingsaktivitetar i 2017, og har heller ikkje planar om dette i 2018. Utviklingsaktivitetar skjer gjennom samarbeid i Eika Gruppen AS.

HELSE, MILJØ OG TRYGGLEIK

Medarbeidarundersøking vart gjennomført som planlagt i 2017. Undersøkinga viser at banken har eit godt arbeidsmiljø, og det blir arbeidd kontinuerleg med å oppretthalda og styrka arbeidsmiljøet.

Det er etablert eit internkontrollsysteem for helse, miljø og tryggleik (HMT).

Banken føl opp sjukefråveret mellom anna ved å leggja til rette arbeidet for personar som har redusert arbeidsyting i periodar. Det er utarbeidd ein livsfasepolitikk for banken som skal gi dei tilsette meir fleksibilitet. Det som eit tiltak for å auka trivsel og førebyggja sjukefråvær.

Indre Sogn Sparebank hadde eit sjukefråvær på 3,24 % i 2017. Målet for banken er å halda

seg innanfor 4 % sjukefråvær. Sjukefråværet har gått ned med 1,8 % frå 2017. Noko av sjukefråværet er relatert til enkelte tilfelle av langvarig sjukdom. Sjukefråværet er innanfor banken sitt mål. Banken har ei god oppfølging av sjukefråværet.

Tabell nr. 1: Sjukefråværet i Indre Sogn Sparebank (morbank). Fråvær i prosent.

2017	2016	2015	2014	2013
3,24 %	5,10 %	4,20 %	6,40 %	5,60 %

Dei tilsette sine tillitsvalde og leiinga har jamlege møte. Samarbeidet har vore konstruktivt og godt, og har bidrige positivt til drifta av banken i 2017. Det har i 2017 ikkje skjedd ulukker eller skader på arbeidsplassen.

LIKESTILLING

Indre Sogn Sparebank har ikkje utvikla ein eigen likestillingsplan. I styret er 60 % av medlemane kvinner. Dette er innanfor dei måla som er sett av styresmaktene.

I leiargruppa er 50 % av medlemane kvinner. Styret ser på kjønnsfordelinga som akseptabel, men banken arbeider likevel kontinuerleg med å oppretthalda og betra kjønnsfordelinga i leiande stillingar.

4. REKNESKAPET FOR 2017

Indre Sogn Sparebank legg fram både konsern- og morbankrekneskap i samsvar med den internasjonale rekneskapsstandarden International Financial Reporting Standards (IFRS). Rekneskapa viser eitt års samanlikningstal.

Årsrekneskapet er lagt fram under føresetnad av framleis drift. Styret kjenner ikkje til at det er vesentleg usikkerheit knytt til årsrekneskapet, og kjenner heller ikkje til ekstraordinære tilhøve som har innverknad på vurderinga av banken sitt rekneskap. Det har ikkje skjedd tilhøve etter slutten av rekneskapsåret som har verknad på vurdering av rekneskapet.

RESULTAT

I 2017 auka Indre Sogn Sparebank innteninga. Betre resultat skuldast kursvinst, auka provisjonsinntekter og sal av bankbygg. I tillegg blir rentenettoen betre som følgje av endra rekneskapsprinsipp med omsyn til bokføring av renter fondsobligasjon, sjå kommentar til punkt 2 hovudtal for Indre Sogn Sparebank.

Konsernet fekk eit årsresultat etter skatt på MNOK 24,97. Det er MNOK 6,59 betre enn i 2016. Banken sitt totalresultat etter skatt vart MNOK 16,79 som var MNOK 3,79 svakare enn i fjor. Nedgangen i totalresultatet er verdiendring på finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal i hovudsak relatert til verdireduksjon på aksjane i Eika Gruppen AS.

Banken hadde netto andre driftsinntekter på MNOK 39,86 i 2017 mot MNOK 29,72 i 2016. Resultat av ordinær bankdrift (driftsresultat før skatt – kursvinst/tap på verdipapir og valuta) pr. 31.12.2017 var MNOK 21,73, mot MNOK 19,39 pr. 31.12.2016.

Tabell nr. 2: Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital. Resultat etter skatt i 1.000 kr. Utvikling 2013–2017.

2017	2016	2015	2014	2013
24 973	18 388	19 454	24 499	27 052
0,72 %	0,55 %	0,57 %	0,70 %	0,79 %

Netto rente- og provisjonsinntekter

Netto rente- og kreditprovisjonsinntekter var MNOK 60,21 i 2017 mot MNOK 59,90 i 2016.

Netto provisjonsinntekter var MNOK 19,19 i 2017, ein auke på MNOK 3,77. Auka inntekter frå forsikring, kort og fond har i 2017 gitt betra resultat. I tillegg har inntektene på Eika Boligkreditt AS (EBK) auka med MNOK 2,00. Styret forventar at provisjonsinntektene aukar i 2018.

Driftskostnader

Driftskostnadene vart MNOK 66,25 mot MNOK 66,83 i fjor. Ein liten nedgang samanlikna med

i fjor og kan hovudsakleg relaterast til lågare administrasjonskostnader.

Kostnadsprosenten pr. 31.12.2017 er 68,27 %. Målet til styret er ein stabil kostnadsprosent på 60 %. Kostnadane er redusert grunna strammare styring av banken sine kostnader og at tal årsverk gjekk ned i banken i 2017, og styret vil gjera ytterlegare kostnadstiltak i 2018.

Styret forventar nedgang i tal tilsette i banken framover på grunn av krav til effektivisering og forventningar om sterke digitalisering og automatisering.

Tap

Banken har gått gjennom låne- og garantiporteføljen, og vurdert han i samsvar med retningslinjer fra Finanstilsynet. Handtering av tap kjem fram i kapittelet om rekneskapsprinsipp.

Etter styret si vurdering er det etablert gode rutinar for oppfølging av tapsutsette engasjement.

Tapa i 2017 vart MNOK 3,90 mot MNOK 1,13 i 2016. Individuelle nedskrivingar og gruppe-nedskrivingar var totalt MNOK 8,62, ein reduksjon på MNOK 5,40.

Tabell nr. 3: Tap i perioden 2013 – 2017 i 1.000 kr.

2017	2016	2015	2014	2013
3 898	1 131	919	4 327	9 286

Driftsresultat etter skatt

Driftsresultat etter skatt gir ein eigenkapital-avkastning pr. 31.12.2017 på 7,04 % medan styret sitt mål for 2017 var 8,50 %.

Disponering av årsresultat

Styret vil på generalforsamlinga 22.03.2018 tilrå generalforsamlinga å disponera årsresultatet 2017 som følgjer:

	i 1.000 kr.
	2017
FORDELING OVERSKOT	
Driftsresultat før skatt	28 870
Skattekostnad	-4 988
Resultat etter skatt	23 882
Utvida resultat:	
Pensjonskostnad	0
Finansielle eigendeler tilgjengeleg for sal	-5 676
Totalresultat for rekneskapsåret	18 206
Korriger for resultatpostar ført direkte mot eigenkapital:	
Renter på fondsobligasjon	-2 545
Skattekostnad fondsobligasjon	636
Resultat til disposisjon	16 297
Disponeringar:	
Utbyte på eigenkapitalbevis	0
Overført til sparebankens fond	16 120
Overført til utjamningsfondet	7 762
Overført til fond for urealiserte gevinstar	0
Overført fra fond for urealiserte gevinstar	-5 676
Overført fra sparebankens fond	-1 289
Overført fra utjamningsfondet	-620
Overført til gävefondet	0
Sum disponert	16 297

Denne disponeringa gir ei avsetning på kr. 11,29 pr. eigenkapitalbevis til utjamningsfondet. Styret vil tilrå generalforsamlinga å ikkje betala ut utbyte for eigenkapitalbevisa for 2017.

BALANSEN

Forvaltningskapital

Ved utgangen av 2017 var forvaltningskapitalen i konsernet MNOK 3.512,03 mot MNOK 3.326,47 i 2016. Forvaltningskapitalen til morbank er MNOK 3.506,70, ein auke på MNOK 14,10 frå i fjar. Vert det teke omsyn til at morbanken har formidla lån gjennom Eika Boligkreditt AS på til saman MNOK 1.141,71, er forvaltningskapitalen i morbank pr. 31.12.2017 MNOK 4.648,41, ein auke på MNOK 251,42 siste år.

*Tabell nr. 4: Forvaltningskapitalen 2013–2017
i mill. kr.*

2017	2016	2015	2014	2013
3 512,0	3 326,5	3 300,8	3 538,5	3 466,7

Innskot

Innskota i konsernet pr. 31.12.2017 var MNOK 2.703,24 ein auke på MNOK 256,54 frå 31.12.2016. Innskota i morbank var ved årsskiftet MNOK 2.715,85, ein auke på MNOK

253,57 sidan 31.12.2016 eller 10,30 %. Innskot frå personkundar i morbank har i 2017 auka med MNOK 48,30, medan innskot frå næringslivskundar har auka med MNOK 205,27. Innskotsdekninga pr. 31.12.2017 er 95,43 %.

Utlån

Ved utgangen av 2017 var brutto utlån til kundar i konsernet og morbank MNOK 2.845,84, ein auke i 2017 på MNOK 63,72 frå 31.12.2016. Det er ein auke på 2,29 %. Utlån til personkundar har i 2017 auka med MNOK 112,07, medan utlån til næringslivet er redusert med MNOK 48,35. I tillegg formidlar

morbanken MNOK 1.141,71 i lån til banken sine personkundar via Eika Boligkreditt AS. I 2017 var det ein auke i porteføljen på MNOK 88,16. Sett i samanheng med Eika Boligkreditt AS hadde morbanken totalt ein auke i utlåna på MNOK 205,93 eller 5,45 % i 2017, mot MNOK 250,34 eller 6,95 % i 2016.

Verdipapir

Verdien på konsernet sine verdipapir til verkeleg verdi over resultatet var ved årsskiftet MNOK 156,32. Verdipapir tilgjengeleg for sal var MNOK 130,31. Dei same postane i 2016 var MNOK 151,26 og MNOK 136,51.

5. KONSERN OG TILKNYTT SELSKAP

Indre Sogn Sparebank har datterselskap Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS og ISSB Eigedom AS. Selskapet ISSB Forsikring AS er tilknytt selskap.

DOTTERSELSKAP

Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS
Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS er 100 % eigd av banken. Selskapet marknadsfører seg under namnet Aktiv Sogn, og meklarkontora er samlokalisert med ISSB i Øvre Årdal og Sogndal. Selskapet har pr. 31.12.2017 fire fast tilsette.

Selskapet omsette for MNOK 5,22 pr. 31.12.2017, mot MNOK 5,47 pr. 31.12.2016. Underskot etter skatt pr. 31.12.2017 er MNOK 0,37 mot eit overskot etter skatt pr. 31.12.2016 på MNOK 0,18. Eigenkapitalen er MNOK 0,78 pr. 31.12.2017 mot MNOK 1,28 pr. 31.12.2016.

ISSB Eigedom AS

Den 31. mars 2017 kjøpte banken 100 % av aksjene i eigedomsselskapet A.J. Holen AS. A.J. Holen AS omsette for MNOK 0,58 i 2016,

selskapet hadde eit overskot etter skatt på MNOK 0,03 i 2016 og ein eigenkapital på MNOK 2,11.

Pr. 31.12.2017 eig Indre Sogn Sparebank 65 % av ISSB eigedom AS som eig lokala Indre Sogn Sparebank leiger i sentrum av Sogndal. Selskapet omsette for MNOK 0,61 pr. 31.12.2017 og har eit overskot etter skatt pr. 31.12.2017 stort MNOK 0,26. Eigenkapitalen er MNOK 2,37 pr. 31.12.2017.

TILKNYTT SELSKAP

Indre Sogn Sparebank eig 35 % av ISSB Forsikring AS. Forsikringsselskapet er samlokalisert med ISSB i Bergen, og skal selja Eika Gruppen AS sine forsikringsprodukt. Selskapet har pr. 31.12.2017 to tilsette.

Selskapet omsette for MNOK 2,30 pr. 31.12.2017, mot MNOK 2,60 pr. 31.12.2016. Overskot etter skatt pr. 31.12.2017 er MNOK 0,16 mot eit overskot etter skatt pr. 31.12.2016 på MNOK 0,04. Eigenkapitalen er MNOK 0,50 pr. 31.12.2017 mot MNOK 0,35 pr. 31.12.2016.

6. EIGENKAPITALBEVIS

Banken har skrive ut 632.500 eigenkapitalbevis pålydande NOK 50. Eigenkapitalbeviset er eigenkapitalinstrumentet til sparebankvesenet. Utviklinga over tid syner at eigenkapitalbeviset har gjeve betre avkasting enn aksjeindeksane på Oslo Børs. Eigenkapitalbevismarknaden er liten, og likviditeten har ofte vore dårlig.

Eigenkapitalbevisa i Indre Sogn Sparebank er noterte på Oslo Børs. Kurs pr. 31.12.2017

var NOK 81,50 pr. eigenkapitalbevis mot NOK 77,25 pr. 31.12.2016. Det vart i 2017 betalt ut NOK 3,00 pr. eigenkapitalbevis i utbyte for år 2016.

I samsvar med utbytepolitikken i banken har styret for 2016 gjort framlegg om ikkje å utbeta utbyte for 2017. NOK 11,29 pr. eigenkapitalbevis blir tilført utjamningsfondet.

7. EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING (CORPORATE GOVERNANCE)

Eigarstyring og selskapsleiing i Indre Sogn Sparebank omfattar dei mål og overordna prinsipp som konsernet vert styrt og kontrollert etter, for å sikra eigenkapitalbevis-eigarane, kundar og andre grupper sine interesser i konsernet.

Verksemdstyringa skal sikra ei forsvarleg formuesforvaltning, og gi auka tryggleik for at kommuniserte mål og strategiar blir nådd og realisert.

Banken har følgjande hovudprinsipp for eigarstyring og selskapsleiing:

- Verdiskaping for eigenkapitalbeviseigarane og andre interessegrupper
- Ein struktur som sikrar målretta og uavhengig styring og kontroll
- Ein effektiv risikostyring
- Oversiktleg, lett forståeleg og rett informasjon
- Likehandsaming av eigenkapitalbeviseigarane
- Halda lover, reglar og etiske standardar

Indre Sogn Sparebank har ikkje vilkår i vedtekten som avgrensar retten til å omsetja selskapet sine eigenkapitalbevis. Styret er ikkje kjend med avtalar mellom eigenkapitalbeviseigarar som avgrensar høve til å omsetja eller utøva stemmerett for eigenkapitalbevisa, utover dei avgrensingane som lovverket set for finansinstitusjonar som Indre Sogn Sparebank, og banken sine vedtekter.

Indre Sogn Sparebank har ingen eigenkapitalbevisordningar for tilsette og har heller ingen planar om å innføra det.

Banken sine prinsipp for eigarstyring og selskapsleiing byggjer på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». Ei nærmare utgreining for prinsippa og praksis for føretaksstyring i samsvar rekneskapslova § 3-3b, ligg ved i årsrapporten.

8. RISIKOEKSPONERING OG INTERNKONTROLL

PRINSIPP

Drifta av banken er bunden av ei rekke tilhøve. Særleg innverknad har rente- og kredittrisiko. Andre større risikoar er likviditets- og kursrisiko i verdipapir. Bankverksemda medfører òg ein operasjonell risiko.

Styret har fastsett rutinar for rapportering til styret om utviklinga på risikoområda, og det er vedteken ein eigen finansstrategi. Det er òg utvikla eit eige internkontrollsysteem for den totale bankverksemda. Styret har òg fastsett retningslinjer og prinsipp for internkontroll. Administrasjonen har ansvar for å følgja opp den daglege risikostyringa.

Indre Sogn Sparebank har dei siste åra hatt god balanse i utlåns- og innskotsveksten. Styret er merksam på risikoen ved høg utlånsvekst, og kva dette kan bety for kapitaldekninga i banken. I tillegg er styret kjend med risikoen ved å vera meir avhengig av å henta finansiering i kapitalmarknaden. Styret har difor sett mål både for kapitaldekninga og likviditeten i banken, og vil gjera tiltak dersom kapitaldekninga og likviditeten kjem under desse måla.

KREDITTRISIKO

Styret har fastsett rammer for risiko innan kredittgjeving. Kredittrisikoen vert overvaka ved misleghaldsrapportering, risikoklassifisering og bransjeanalyser.

Ein stor del av utlåna i banken er løyvd mot pant i bustad.

I primærområdet for banken har bustadprisane i 2017 vore stabile i Årdal, medan prisane i Sogndal og Lærdal har auka.

Indre Sogn Sparebank har pr. 31.12.2017 ein portefølje på MNOK 1.141,71 i Eika Boligkreditt AS. Banken har stilt ein saks- og tapsgaranti på MNOK 12,79 i samband med denne porteføljen. Alle låna er innanfor 60 % av takst/omsetningsverdi, og styret vurderer kredittrisikoen med låna i Eika Boligkreditt AS som liten.

Utlån til næringsverksemd fører til større kredittrisiko enn utlån mot pant i bustad. Indre Sogn Sparebank har få store næringslivsengasjement som er spreidde på fleire bransjar. Medarbeidarane i banken har god lokal-kunnskap om næringslivsengasjement, og det er fastsett interne rutinar for sakshandsaming, oppfølging og tapsvurdering av engasjementa. Næringslivsengasjementa vert systematisk

risikoklassifiserte. Banken har to konsoliderte engasjement over 10 % av ansvarleg kapital, ein nedgang på to konsoliderte engasjement i høve 2016.

I 2017 vart utlåna i morbank til næringslivet redusert med MNOK 48,35. Individuelle nedskrivingar og gruppenedskrivingar i morbank var pr. 31.12.2017 totalt MNOK 8,62, ein reduksjon på MNOK 5,40 samanlikna med 31.12.2016.

Sum avsetjingar i morbank utgjer 0,30 % av brutto utlån pr. 31.12.2017, mot 0,50 % pr. 31.12.2016. Styret vurderer desse avsetjingane som store nok til å dekka kredittrisikoen i banken. Gjennomgangen syner at næringslivsporteføljen til banken er sunn. Styret trur at kredittrisikoen i næringslivsporteføljen vil vera uendra i tida framover.

Styret meiner at kvaliteten på utlånsmassen i dag er god. Styret trur likevel at det ikkje vil vera unrealistisk å rekna med eit tap i storleiken 0,2 % til 0,4 % på utlån i tida framover. Det har vore ei tid med låge tap i banken, men over tid vil dette truleg jamna seg ut. Styret trur likevel at misleghaldet og tapa i 2018 ikkje vil endra seg vesentleg i høve til 2017.

MARKNADSRIJKO

Styret har fastsett rammer for risiko innan handel med verdipapir og for renterisiko.

Kursrisiko

Plassering i aksjemarknaden er i all hovudsak retta mot børsnoterte selskap og fond. Ved årsskiftet hadde banken bokført verdipapir til verkeleg verdi over resultatet på MNOK 156,32 mot MNOK 151,26 i 2016. Styret vurderer kursrisikoen i banken sine verdipapir til verkeleg verdi over resultatet som moderat. Målet til styret er å ha ei stabil langsiktig avkasting med minimal kursrisiko på banken sin portefølje.

Valutarisiko

Valutaeksponeringa i banken er moderat. Banken har ikkje valutalån på eiga bok. Valutalån vert formidla gjennom DNB Bank ASA, og Indre Sogn Sparebank stiller garanti for låna mot ordinær garantiprovisjon.

Banken garanterte ved årsskiftet for 11 valutalån med til saman motverdien av MNOK 34,10 fordelt på 9 låntakarar. Berre ein av lånekundane var næringskunde og hadde ein garanti på MNOK 2,50.

Alle garantiane er sikra med pant i fast eigedom, bustad og/eller fritidseigedom. Alle kundane med valutalån har lang erfaring med slike lån.

Denne kreditrisikoen, som følgje av valutarisikoen, vurderer styret som moderat.

Renterisiko

Renterisikoen er primært knytt til behaldninga av renteberande verdipapir. Alle fastrenteinnskot i banken har forfall før 31.12, og kundane må eventuelt fornya desse. Det er soleis ingen renterisiko knytt til fastrenteinnskot.

Indre Sogn Sparebank har ei obligasjonsportefølje pr. 31.12.2017 på MNOK 55,02. Renterisikoen er redusert ved at alle obligasjonane er knytt opp mot tre mnd. Nibor. Sett i samanheng med andre balansepostar med rentebinding, har banken likevel ein viss renterisiko.

Styret har sett opp interne rammer for renterisiko. Banken ligg godt innanfor desse rammene.

LIKVIDITETSRIJKO

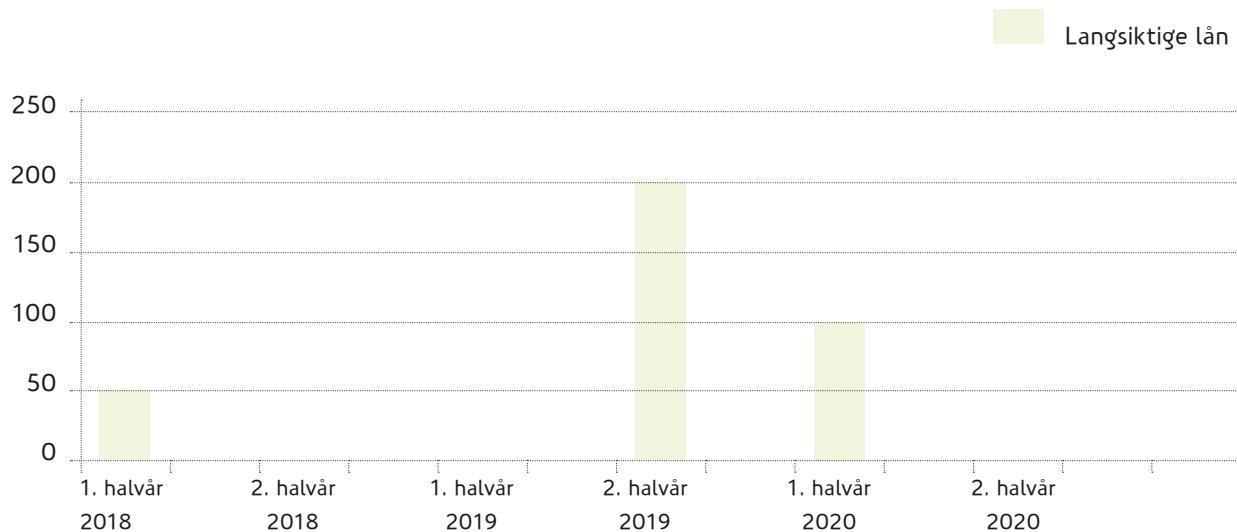
Skilnaden på vekst i innskot og utlån har gjort banken mindre avhengig av ekstern finansiering. Banken har pr. 31.12.2017 totalt lånt MNOK 350,21 frå penge-marknaden, ein reduksjon på MNOK 89,33 i høve til 31.12.2016. Bakgrunnen for at innlåna har gått ned, er innskotsauke. Styret har bygd ned innlånsporteføljen over fleire år. Styret forventar ingen auke i innlåna i 2018. Likviditetsrisikoen i banken er innanfor fastsette mål. Banken har lagt vekt på at

likviditetsrisikoen skal vera moderat. Med bakgrunn i dette har banken bygd opp ein stor likviditetsreserve som pr. 31.12.2017 var MNOK 459,36 fordelt på kontantar, innskot i finansinstitusjonar, sentralbankar og unytta trekkrettar i oppgjersbanken. Banken har ein LCR³ (Liquidity Coverage Ratio = likvide eigenendar) pr. 31.12.2017 på 152.

Innlånsporteføljen er systematisk bygd opp med langsiktige og kortskiktige forfall.

³ LCR, eller Liquidity Ratio, er eit minimumskrav til likvide aktiva i høve utrekna negativ cash flow under eit definert stressa likviditetsscenario.

Figur 2. Forfallsstruktur – langsiktig finansiering 2018–2020.

Innskotsdekninga i morbank pr. 31.12.2017 er 95,43 %, som er ein auke på 0,99 % i høve til 31.12.2016. Styret har sett som mål at Indre Sogn Sparebank skal ha ei innskotsdekning på minimum 80 % av utlåna. Styret meiner innskotsdekninga og likviditetsrisikoen i banken er god og under kontroll.

KONTANTSTRAUM

Banken har utarbeidd ei kontantstraumsoppstilling. Likviditetsbehaldninga i oppstillinga tek med kontantar og fordringar på sentralbanken, og den delen av sum utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar som gjeld reine plasseringar i kredittinstitusjonar. Banken si kontantstraumoppstilling syner korleis

morbanken og konsernet har fått tilført likvide midlar, og korleis desse er brukt.

Likviditetsbehaldninga i konsernet har gått ned frå MNOK 357,74 kroner pr. 31.12.2016 til MNOK 231,68 kroner pr. 31.12.2017.

OPERASJONELL RISIKO OG INTERNKONTROLL

Styret og leiinga er merksame på risiko for tap knytt til den daglege drifta av banken. Dette gjeld svikt i datakommunikasjon, system og rutinar. Feil kan også oppstå på grunn av manglende kontroll, kompetansesvikt og menneskelege feil. For å ivareta desse viktige områda, er det etablert eit system for internkontroll. Internkontrollsystemet i banken byggjer på forskrift om internkontroll fastsett av Finanstilsynet.

Adm. banksjef gjev styret ei totalvurdering av internkontrollen i banken med basis i rapportar. Styret vurderer den operasjonelle risikoen som akseptabel.

Rammevilkåra for verksemnda til banken er relativt stabile, og styret meiner at så vel intern som ekstern risiko er under kontroll.

9. EIGENKAPITAL OG KAPITALSTYRING

EIGENKAPITAL

Eigenkapitalen i konsern er pr. 31.12.2017 MNOK 375,92 ein auke på MNOK 16,54 frå 31.12.2016. Eigenkapitalen i 2017 i morbanken er MNOK 373,50. Netto ansvarleg kapital i morbank er MNOK 330,19, ein auke på MNOK 22,97 samanlikna med 31.12.2016.

Styret meiner at banken må styrka eigenkapital og soliditet ytterlegare for å møta framtidige utfordringar, og vil i den grad det er behov for det, styrka eigenkapitalen i banken til dømes ved eigenkapitalbevisemisjonar og ansvarleg lånekapital.

Eigenkapitalen utgjer 10,70 % av balansen til banken. Det er ein auke på 0,10 % prosentpoeng i høve til same periode i fjar.

Tabell nr. 5: Eigenkapital Utvikling 2013–2017 i mill. kr.

2017	2016	2015	2014	2013
375,92	359,38	344,07	320,28	393,64

Eigenkapitalen i morbanken for 2013–2015 er ikkje omrekna etter nytt reksneskapsprinsipp for bokføring av renter fondsobligasjon.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringa skal sikra at banken har ein ynskt storleik på eigenkapitalen vurdert ut frå selskapet sin storleik, risiko og kapitalkrav. God styring skal sikra ein optimal og effektiv bruk av eigenkapitalen.

I den årlege ICAAP-prosessen ser banken framover og gjer ulike framskrivingar på kapitalbehovet.

Styret har vedteke ei målsetting for kapitaldekninga på minst 20,0 % og ein rein kjernekapital på 16,5 % pr. 31.12.2018.

Pr. 31.12.2017 hadde banken ei kapitaldekning på 18,96 %, mot 17,64 % pr. 31.12.2016. Pr. 31.12.2017 var rein kjernekapital 14,86 %, mot 14,78 % pr. 31.12.2016.

Banken sin reine kjernekapital ligg marginalt under det regulatoriske kravet i 2017. I 2017 fekk banken eit Pilar II-tillegg på 3 %. Slik den reine kjernekapitalen har utvikla seg i 2017 vil banken gjennomføra tiltak for å betra den reine kjernekapitalen, slik at banken når måla sine. Banken har 08.03.2018 seld aksjar i Eika Gruppen AS, sjå punkt 12 avslutning og note 39 hending etter balansedag. Dette salet vil medføra ein vinst på MNOK 10,3 som blir inntektsført i 1. kvartal 2018. Eigenkapitalen og den reine kjernekapitalen vil bli tilsvarende styrka, og den reine kjernekapitalen vil koma over det regulatoriske kravet.

Tabell nr. 6: Kapitaldekning. Utvikling 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Kapitaldekning	18,96%	17,64%	16,97%	15,98%	18,50%
Kjernekapital	16,63%	15,92%	15,72%	14,37%	18,50%
Rein kjernekapital	14,86%	14,78%	15,04%	13,73%	11,28%

10. SAMFUNNSANSVAR

Indre Sogn Sparebank har i samband med årsmeldinga for 2017 teke utgangspunkt i rekneskapslova §3-3 c om utgreiing om samfunnsansvar.

Indre Sogn Sparebank skal skapa verdiar for den regionen me er ein del av. Det er sjølv fundamentet i verksemda vår. Utlån av kapital til både næringsutvikling og bustadbygging er den viktigaste samfunnsoppgåva vår. Banken har lånt ut pengar sidan 1860, og det vil banken halda fram med i åra som ligg framfor oss.

DET YTRE MILJØ

Banken har ingen klar strategi på området, men det er ein viktig del av samfunnsansvaret vårt å vera bevisst på kva påverknad me har på naturen, klimaet og miljøet rundt oss.

Banken sine CO₂-utslepp er minimale. Banken har ikkje etablert eit eige klimarekneskap for verksemda grunna dei svært små CO₂-utsleppa banken har, men har dette under fortløpende vurdering.

LOKALSAMFUNN

Banken har teke ei bevisst haldning til samfunnsansvar ved å oppretta eit gáveinstitutt med tildeling av midlar til ulike føremål etter søknad i kommunane Årdal, Lærdal og Sogndal. Banken syner òg samfunnsansvar gjennom det etiske reglementet som regulerer forholdet til tilsette, kundar, konkurrentar, leverandørar, media og samfunnet generelt.

0,50 i gáver i kommunane Årdal, Lærdal og Sogndal. Banken har etablert «gáveinstituttet» som styrer det meste av gáveverksemda.

Styret meiner at Indre Sogn Sparebank skal vera ei av drivkreftene for utviklinga av næringslivet i Indre Sogn. Banken er budd på å ta del i eit slikt ansvar, men vil halda seg innanfor forretningsmessige vurderingar.

Dersom me ser bort frå kommunane, er Indre Sogn Sparebank den viktigaste medspelaren til lag og organisasjonar i distriktet vårt. Styret har tru på at lokalsamfunna ser positivt på engasjementet til banken, og at slike tiltak er med på å styrka konkurranseevna i primærrområdet.

I 2017 nytta morbanken MNOK 0,80 til marknadsførings- og sponsormidlar i primær-området. I tillegg delte morbanken ut MNOK

Banken viser med denne sponsorverksemda og gávetildelingane eit tydeleg samfunnsengasjement, og ansvar i dei områda banken er etablert. Dette engasjementet vil banken halda fram med.

ARBEID MOT ORGANISERT KRIMINALITET OG KORRUPSJON

Indre Sogn Sparebank er forplikta til å støtta innsats for å kjempa mot organisert kriminalitet og terrorisme. Banken har rutinar og arbeid som sikrar at banken oppfyller pliktene etter kvitvaskingslova, jf. § 23, første ledd, slik at kundeforhold og transaksjonar med tilknyting til utbyte av straffbare handlingar eller med tilknyting til terrorhandlingar, blir førebygd og avdekt. Dette arbeidet vert gjort for mellom anna å sikra at midlar frå illegale

kjelder ikkje kan kvitvaskast gjennom banksystemet, og deretter nyttast på lovleg vis. Arbeid med antikvitvask er ei dagleg oppgåve i banken.

Banken har etablert etiske retningslinjer som årleg blir revidert. Tilsette må skriva under på at dei har gått gjennom desse. Arbeidet er ein del av banken sin antikorrupsjonspolitikk. Dette er eit arbeid som vil vera prioritert framover.

MENNESKERETTAR

Menneskerettar blir meir og meir viktig i det internasjonale forretningslivet. Indre Sogn Sparebank er ein regional bank med få internasjonale kundar. Banken er likevel bevisst på dette, og har til dømes som policy å ikkje

investera i selskap eller fond som bryt menneskerettane, inkludert born sine rettar. Banken vil arbeida meir med å inkludera menneskerettsaspektet i banken sitt samfunnsansvar.

ARBEIDSTAKARRETTAR OG SOSIALE FORHOLD

Indre Sogn Sparebank ynskjer å vera ein attraktiv arbeidsplass, som møter utfordringane med ei positiv haldning. Banken legg vekt på utvikling av banken sine medarbeidarar både fagleg og personleg, slik at dei tilsette er oppdatert på utviklinga og dei forventningar kundar og samarbeidspartar har. Banken ser det som viktig at kvar medarbeidar tek ansvar for eiga utvikling og kompetanse. Samstundes legg banken til rette for det gjennom

medarbeidarsamtalar, utdanning og utvikling elles.

Banken gjennomfører fortløpende sertifisering av tilsette innan fagområde der det krevst.

Sosiale tilhøve er viktig for Indre Sogn Sparebank. Banken gjennomfører sosiale arrangement, og har gode ordningar som bidreg til å sikra trivsel og godt arbeidsmiljø.

11. FRAMTIDSUTSIKTER

INTERNASJONALT

Verdsøkonomien viste i 2017 klare teikn på auka optimisme og sterke vekst. Aktiviteten hjå fleire av Norge sine sentrale handels-partnarar tok seg opp og arbeidsløysa fall i fleire land til lågare nivå enn i perioden før finanskrisa. I tillegg såg ein høgare investeringsvekst og framleis sterke vekst i forbruket. Utviklinga har vore understøtta av ein svært ekspansiv pengepolitikk som har inkludert utradisjonelle tiltak, i form av verdi-papirkjøp i mange land. Det låge rentenivået

må sjåast i samanheng med ein prisvekst som har halde seg låg. I takt med at aktiviteten har auka har sentralbankane i fleire land starta utfasinga av dei ekstraordinære tiltaka, og styringsrenta er òg heva enkelte stader.

Situasjonen i framveksande økonomiar tok seg opp òg gjennom fjaråret. Veksten enda samla sett på 4,5 prosent.

NASJONALT

Norsk økonomi vende tilbake til normal vekst att i 2017, etter svak utvikling i dei føregåande to år, drive av auka bustadinvesteringar og god vekst i det private konsumet. BNP for Fastlands-Norge auka med 1,8 pst i 2017, med ein vekst i privat konsum på 2,3 pst frå året før. Bustadinvesteringane auka markert, drive av den sterke prisveksten dei seinare åra på brukte bustader.

Arbeidsløysa målt ved Statistisk Sentralbyrå si AKU-måling fall frå 4,4 pst i desember 2016 til omlag 4 pst ved utgangen av 2017. Tilsvarande nedgang på NAV sine arbeidsløysestal var frå 3,6 pst til 3,1 pst frå desember 2016 til desember 2017. Ein strammare arbeids-marknad ser ikkje ut til å ha gitt auka lønspress i 2017. For 2017 vart lønsveksten 2,3 pst. Konsumprisvekten steig med normale 1,8 pst frå 2016 til 2017.

2017 var året då prisane i bustadmarknadane i Noreg fekk eit markert omslag, med ein nedgang i andre halvår etter fleire år med sterke prisvekst. Bustadprisvekten i hovudstaden fekk det sterkeste omslaget, men omslaget var tydeleg òg i dei andre storbyane våre. Statistisk Sentralbyrå sin bruktbustadindeks for Noreg i 4. kvartal i 2017 var 4 pst lågare enn toppen i 1. kvartal same år.

Norges Bank heldt rentene uendra gjennom året, med ei foliorente på 0,5 pst. I løpet av året heldt bankane si utlånsrente for flytende bustadlån seg ganske stabil på 2,5 pst.

Kredittveksten for hushald var på 6,5 pst frå desember 2016 til same månad i 2017, til ei samla kronegjeld på MNOK 3.263.

Gjelda til hushalda er no rekordstor trass i at bustadprisane har falle tilbake. For å bremsa låneveksten innførte Finanstilsynet for sommaren 2017 nye og strengare retningslinjer for forbrukslån. Bustadlånføreskrifta frå desember 2016 vart vidareført, og bankane fekk krav om auka mottsyklisk kapitalbuffer. Frå 31. desember 2017 skal den mottsykliske kapitalbufferen utgjera to prosent.

Fall i bustadprisane, innstramingar i bustadlånføreskrifta og nye retningslinjer for forbrukslån har so langt ikkje klart å få ned gjeldsveksten merkbart.

Den høge gjeldsbyrden til hushalda var ein sårbarheit i økonomien i 2017, ein sårbarheit som framleis varer inn i 2018. Norske føretak auka gjelda si med 4,9 pst i året til november 2017, hjelpt av ein betring i utsiktene for næringslivet.

Kronekursen svekka seg gjennom 2017 med omlag 3 pst målt ved den handelsvegde indeksen i-44. Det sjølv om oljeprisen løfta seg frå 59 USD per fat for Brent Blend, til 62 USD i løpet av året. Ei endring som normalt skulle gi styrka kronekurs. Utarikshandelen ble hjelpt av auka oljeprisar, og Noreg enda med eit handelsoverskot på 160 milliardar kroner for 2017, opp 12,7 pst frå året før.

I seinare år har auka oljepengebruk bidrege til økonomisk vekst. I 2017 auka bruken av oljepengar målt ved det strukturelle

oljekorrigerte budsjettunderskotet med 12 milliardar kroner, motsvarande 0,4 pst av BNP for Fastlands-Noreg. Eit solid vekstbidrag som både ga rom for skattelette, og for auka offentleg sysselsetting.

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for dei fleste næringar utanom bustadbygging, der tidene er meir usikre enn dei har vore dei siste åra. Konsensusestimat tilseier at me får ein vekst på omlag 2 pst i Fastlands-Noregs BNP for rekneskapsåret 2018.

REGIONALT

Lokalt i Sogn hevda Indre Sogn Sparebank seg godt i 2017 i den sterke konkurransen. Banken hadde utlånsvekst og god vekst i banken sine kjerneprodukt.

Indre Sogn Sparebank er lokal styrt, noko styret trur er ei stor føremón for distriktet og kundane. Indre Sogn Sparebank har kompetanse til å handtera dei fleste store næringslivskundane i nærområdet.

Styret i Indre Sogn Sparebank vil arbeida for

at banken skal vera ein sjølvstendig bank med nær tilknyting til lokalsamfunna. Banken vil fokusera på gode kunderelasjonar, konkurransedyktige produkt, god organisasjon og effektiv drift, slik at banken i åra framover kan vera ein god lokalbank og ein god arbeidsplass.

Styret trur at 2018 òg kan bli eit bra år for næringslivet i primærørnrådet til banken. Både reiselivet, og den eksportretta næringsverksemda i regionen viser betre utvikling enn på fleire år.

12. AVSLUTNING

Styret meiner at det framlagde årsrekneskapet saman med notar og styret si årsmelding gir eit korrekt bilet av banken si økonomiske og finanzielle stilling.

Årsrekneskapet for 2017 er avgjort under føresetnad om framleis drift. Til grunn for dette ligg banken si langsiktigheit, strategiske plan, og resultatprognosar for dei nærmaste åra. Banken har ei sunn økonomisk og finansiell stilling. Styret skal likevel arbeida aktivt for å auka eigenkapital-avkastninga og soliditeten i banken i 2018. For å følgja opp dette arbeidet aksepterte styret den 08. mars 2018 eit tilbod om å selja 240.000 aksjar i Eika Gruppen AS, sjá note 39 hending etter balansedag.

For disponering av resultatet syner styret til eigenkapitaloppstillinga.

13. TAKK

Styret vil takka kundane for god og lojal oppslutnad om banken i 2017. Vidare takkar styret alle tilsette og tillitsvalde for god innsats og godt samarbeid i året som gjekk. Styret vil framleis gjera sitt beste for at Indre Sogn Sparebank skal bli ein endå betre bank for kundane og distriktet vårt.

Årdalstangen den 14. mars 2018.

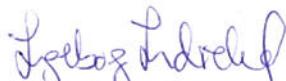
Morten Kristiansen (s.)
Styreleiar

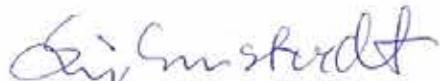
Jorunn Irene A. Nilssen (s.)

Torgeir Strypet (s.)

Ingeborg Indrelid (s.)

Siv Enerstvedt (s.)

Egon M. Moen (s.)
Adm. banksjef

EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING

EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING

GENERELT

Styret skal sjå til at Indre Sogn Sparebank har god eigarstyring og selskapsleiing. Styret skal i årsmeldinga gi ei samla utgreiing om banken si eigarstyring og selskapsleiing.

Norsk utval for eigarstyring og selskapsleiing (NUES) utarbeidar tilråding for eigarstyring og selskapsleiing. Tilrådinga skal bidra til å klargjera rollefordelinga mellom aksjeeigarar, styre og dagleg leiing utover det som føl av lovgivinga. Oslo Børs krev at noterte selskap årleg skal gi ei samla utgreiing for banken si eigarstyring og selskapsleiing i høve til tilrådinga frå NUES. Indre Sogn Sparebank

føl NUES si tilråding av 30.10.2014 Indre Sogn Sparebank har utforma policy for eigarstyring og selskapsleiing som vert vedteken av styret og blir revidert jamleg.

Policyen skal sikra at verksemdstyringa er i tråd med ålmenne, kjende oppfatningar og standardar, og lov og føreskrift.

I samsvar med punkt 1 i Norsk anbefaling følgjer utgreiing om banken si etterleving av punkta i tilrådinga. Utgreiinga skal òg dekka opplysningskrava i reknesakslova §3-3b.

VERKSEMDA

Indre Sogn Sparebank er eit konsern som er morbank og datterselskapa Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS og Indre Sogn Sparebank Eigedom AS. ISSB Forsikring AS er eit tilknytt selskap i konsernet.

Verksemda til Indre Sogn Sparebank går fram av vedtekten til banken. Sparebanken har til føremål å fremja sparing ved å ta imot innskot frå ein ubestemt krins av innskytarar, og å

forvalta på ein trygg måte den midelen han rår over i samsvar med dei lover som gjeld for sparebankar. Indre Sogn Sparebank kan utføra alle vanlege bankforretningar og banktenester i samsvar med gjeldande lovgjeving. Indre Sogn Sparebank er totalleverandør av tenester innan områda finansiering, innskot, plassering, betalingsformidling, økonomisk rådgjeving, formuesforvaltning, forsikring og eigedomsmekling.

SELSKAPSSTRUKTUR OG UTBYTE

Banken skal ha ein eigenkapital som er tilpassa mål, strategi og risikoprofil. Det er ikkje avsett utbyte for reknesaksåret 2017 og eigenkapitalen i morbank er pr. 31.12.2017 MNOK 373,50.

Styret har utarbeida ein klar og tydeleg utbytepolitikk som grunnlag for dei utbyteframlegga som vert fremja for generalforsamlinga. Utbytepolitikken er gjort kjent

gjennom årsmeldinga, banken sine kvartalsrapportar til marknaden, og Oslo Børs.

Styret si fullmakt til å gjera kapitalhøgding skal avgrensast til definerte føremål. Fullmakta til styret bør ikkje gjevast for eit tidsrom lengre enn fram til neste ordinære møte i generalforsamlinga. Tilsvarande gjeld fullmakt til styret til kjøp av eigne eigenkapitalbevis.

LIKEHANDSAMING AV AKSJONÆRAR OG TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE

Indre Sogn Sparebank er oppteken av å utvikla eit gjensidig tillitsforhold mellom dei viktigaste interessegruppene til banken. Det vert difor lagt vekt på stor openheit overfor interessentane i marknaden, både til dei som yter banken eigenkapital og finansiering, men òg andre med relasjonar til banken. Alle eigenkapitalbeviseigarane skal handsamast likt, og ha same høve til påverknad.

Eigenkapitalsbevisa til banken er sett i ein klasse, og skal vera fritt omsettelege.

Einaste avgrensing er lovmessige krav som for tida fastset at erverv av kvalifisert del av eigenkapitalbevisa, 10 % eller meir, krev samtykkje frå Finanstilsynet.

Dersom fortrinnsretten til eksisterande eigenkapitalbeviseigarar vert fråviken ved kapitalhøgdingar, skal det grunngjevast.

Banken skal ha retningslinjer som sikrar at styremedlemar og leiande tilsette melder frå til styret dersom dei direkte eller indirekte har ei vesentleg interesse i ein avtale som vert inngått av banken.

Styret skal klargjera banken sitt verdigrunnlag, og har i samsvar med dette utforma etiske retningsliner for etikk- og samfunnsansvar.

GENERALFORSAMLING

Ein sparebank er i utgangspunktet ein sjølveigd institusjon der styringsstrukturen og samansetninga av styringsorgana skil seg frå aksjeselskapet, jf. § 7 i aksjelova om kva for organ ein sparebank skal ha.

Generalforsamlinga er øvste organ i Indre Sogn Sparebank, og er forankra i banken sine vedtekter kapittel 3. Generalforsamlinga har tolv medlemar og åtte varamedlemmar. Generalforsamlinga er sett saman av fire grupper representantar. Ein fjerdedel av representantane er valde av innskytarane, ein fjerdedel av representantane er valde av kommunane, ein fjerdedel av representantane er valde av dei tilsette, og ein fjerdedel av representantane er valde av eigenkapitalbeviseigarane.

Det er generalforsamlinga som fastset banken sine vedtekter, vel styremedlemar, vedtek årsrekneskapet og disponerer årsresultatet.

Banken sender innkalling til møte til medlemane og varamedlemane i generalforsamlinga seinast 21 dagar før møtet skal haldast. Styremedlemane, og revisor vert òg kalla inn til møta.

Innkallingar til møte i generalforsamlinga vert òg sende Oslo Børs i samsvar med krav til offentleggjering av møta. Alle sakspapir vert sende ut med innkallinga. Møta vert leia av leiar i generalforsamlinga, med ein tilsett frå banken i møtesekretariatet. Underskriven møteprotokoll vert oppbevarte i eigen protokoll og kopi vert sendt Finanstilsynet.

VALNEMND

Valnemnda er vedtaksfesta i § 5-1 i banken sine vedtekter, og har fire medlemar og to varamedlemmar. Valnemnda skal ha representantar frå alle grupper som er representert i generalforsamlinga.

Valnemnda sine arbeidsoppgåver går fram av banken sine vedtekter § 5-2, og instruks for valnemnda gitt av generalforsamlinga. Valnemnda kjem med framlegg om val av medlemar og varamedlemar til

kundevaldeforstandarar, styremedlemar, eigenkapitalbeviseigarar og valnemnda.

Valnemnda si innstilling skal grunngjenvast, og skal innehalda relevant informasjon om kandidaten, med mellom anna kompetanse, kapasitet og uavhengigheit. I tillegg skal valnemnda orientera om arbeidet sitt.

Medlemmene i valnemnda vert valde for to år om gongen.

Indre Sogn Sparebank informerer i årsmeldinga om tillitsvalde i dei ulike organa.

STYRET, SAMANSETNAD OG UAVHENGIGHEIT

Styret er forankra i § 4-1 i banken sine vedtekter, og er sett saman av fem medlemar med tre varamedlemar valde av generalforsamlinga. Generalforsamlinga vel styreleiar og nestleiar. Nestleiar leiar styret sitt arbeid i styreleiar sitt fråvær, eller når styreleiar er kjend inhabil.

Kriterium for styret sine medlemar er kvalifikasjonar, kjønn, kapasitet og uavhengigheit. Styret skal setjast saman slik at det vert sett på som uavhengig av den daglege leiinga.

Styremedlemane, leiar og nestleiar vert valde for to år på valmøtet i generalforsamlinga. Styremedlemane vert av banken oppmoda til å eiga eigenkapitalbevis i banken. Styret utarbeider ein møteplan og finansiell kalender. Styret skal ha ei strategidrøfting knytt til mål, strategiar og gjennomføring minst ein gong i året.

Banken har utarbeidd ein eigen styreinstruks. Instruksen til adm. banksjef er godkjend av styre. Styret ser til at banken har god intern kontroll i samsvar med dei føresetnader som gjeld for verksemda, mellom anna banken sitt verdigrunnlag og etiske retningslinjer.

Styret har ti til tolv faste møte i året. Årsplanen for styrearbeidet, eitt årshjul, er med å bidra til auka effektivitet, i tillegg til at styret sikrar å handsama lovpålagde saker eller handsama saker som vedtekten/mandatet har krav om. I tillegg kjem samlingar i samband med strategiarbeid.

Styret skal årleg gå gjennom banken sine viktigaste område og intern kontroll. Styret informerer i årsmeldinga om korleis internkontrollen er organisert.

På desembermøtet kvart år skal styret i eiga sak vurdera arbeidet sitt og kompetansen sin. Godtgjersle til styremedlemane skal fremjast av styret og godkjennast av generalforsamlinga. Styregodtgjersle vert elles vurdert mot styregodtgjersle hjå børsnoterte selskap, og justert etter dette. Styremedlemar, eller selskap som dei er knytte til, skal som hovudregel ikkje ta på seg særskilte oppgåver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom det blir gjeve unntak skal heile styret vera informert. Honorar for slike oppgåver skal godkjennast av styret.

Det vert i årsmeldinga informert om alle godtgjersler til styremedlemane. Dersom det har vore gjeve godtgjersle utover vanleg styrehonorar, skal det spesifiserast.

Retningslinjer for godtgjersle til adm. banksjef skal fastsettast i avtale mellom partane og godkjennast av generalforsamlinga. Anna godtgjersle til leiande personale er fastsett i avtale mellom tilsette og leiing. Styret skal informerast om honoreringsprinsipp for leiande personale.

Fastsetting av godtgjersle til adm. banksjef skal gjerast av det samla styret.

Samla godtgjersle til adm. banksjef og andre leiande tilsette skal gå fram av årsmeldinga.

REVISJONS- OG RISIKOUTVAL

Banken har etablert eige revisjons- og risikoutval som er forankra i § 4-2 i banken sine vedtekter. Det samla styret utgjer revisjons- og risikoutval.

Oppgåvene til revisjons- og risikoutvalet er å førebu styret si oppfølging av rekneskapsrapporteringsprosessen og overvaka systema for intern kontroll og risikostyring.

Revisjons- og risikoutvalet skal ha løpende kontakt med banken sin valde revisor om revisjon av årsrekneskapet, vurdera og overvaka revisor si uavhengigheit, jf. revisorlova kapittel 4. Utvalet skal også vurdera i kva grad andre tenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet utgjer ein trussel mot uavhengigheita til revisor.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Indre Sogn Sparebank har saman med Voss Vekselbank, Aurland Sparebank og Vik Sparebank tilsett ein Risk and Compliance Manager. Indre Sogn Sparebank er vertsbank. Dette for å styrka risikostyringa og internkontrollen i desse bankane.

Indre Sogn Sparebank har fokus på risiko- og kapitalstyring, og det er ein integrert del av styret sitt arbeid. Konsernet sin overordna risikoeksponering og risikoutvikling vert følgd opp gjennom periodiske risikorapportar til styret.

Banken si risiko- og kapitalstyring er knytt opp mot fire hovudområde:

- Kredittrisiko
- Marknadsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko

CEBS⁴ har utarbeidd retningslinjer for prosessar for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP⁵. Styret har ansvaret for å initiera ICAAP-prosessen og kapitalplanlegginga i banken og set mål for eit kapitalnivå som er tilpassa banken sin risikoprofil og forretningsmessige rammevilkår. ICAAP-prosessen er ein integrert del av banken si samla risiko- og kapitalstyring. Minst ein gong i året skal ICAAP-prosessen med risikoområda til banken vurderast og handsamast i styret. Dette

arbeidet vert vidare lagt fram for revisor for gjennomgang.

Adm. banksjef er ansvarleg for at banken si risiko- og kapitalstyring vert følgd opp etter rammer vedtekne av styret.

Styret fastset risikoprofilen til konsernet, overordna rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyring i konsernet. Styret ser til at konsernet har ein ansvarleg kapital som er forsvarleg ut frå risikoprofilen til banken og krav frå styresmaktene.

På grunnlag av datamateriell produsert av Skandinavisk Data Center A/S, heretter kalla SDC og Eika Gruppen AS, utarbeider administrasjonen i banken i samarbeid med Eika Økonomiservice finansiell rapportering for Indre Sogn Sparebank. Styret fører tilsyn med at rapporteringa skjer i samsvar med gjeldande lovgiving, rekneskapsstandarar, fastsette rekneskapsprinsipp og etter styret sine retningslinjer.

Indre Sogn Sparebank har etablert ein policy for internkontroll som fastset målsetjingar, organisering og gjennomføring av internkontrollarbeidet.

Indre Sogn Sparebank skal ha årleg gjennomgang av risiko og internkontroll.

⁴ CEBS = Committee of European Banking Supervisors

⁵ ICAAP = Internal Capital Adequacy Assessment Process = totalt kapitalbehov

FINANSIELL INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Styret har fastsett retningslinjer for rapportering av finansiell og annan informasjon. Retningslinjene er basert på openheit og tek omsyn til kravet om likebehandling av aktørane i verdipapirmarknaden og krav til informasjon til eigenkapitalbeviseigarane.

På banken si heimeside og Oslo Børs offentleggjer banken ein årleg oversikt, ein finansiell kalender, over datoar for viktige hendingar som møte i generalforsamlinga, offentleggjering av års- og delårsrapportar og utbetaling av eventuelt utbyte.

Års- og kvartalsrapportar er tilgjengelege på banken si heimeside og Oslo Børs.

Informasjon til marknaden elles vert formidla på banken si heimeside, på Oslo Børs, og gjennom pressemeldingar.

Det er vedteke eigne retningslinjer for tilsette og tillitsvalde i banken som handlar med eigenkapitalbevis. Alle som skal kjøpa eller selja eigenkapitalbevis må søka om klarering frå adm. banksjef for å sikra likebehandling av alle eigara av eigenkapitalbevis. Ingen kan kjøpa eller selja eigenkapitalbevis dersom dei sit med kurssensitiv informasjon.

OVERTAKING

Indre Sogn Sparebank er ein sjølveigd institusjon som ikkje kan bli overtaken av andre gjennom oppkjøp. Pr. 31.12.2017 eig eigenkapitalbeviseigarane 32,48 % av eigenkapitalen i banken. Den resterande delen er kapitalfondet i banken. Ved kjøp av meir enn 10 % av eigenkapitalbevisa i banken, må kjøpar søka løyve frå Finanstilsynet. Ved oppkjøp frå banken si side vert det lagt vekt på å ta vare på alle interessene på ein tilfredsstillande måte.

EKSTERN REVISOR

Revisor skal årleg leggja fram for styret og revisjonsutvalet hovudtrekka i ein plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet.

Revisor deltek i styremøte som handsamar årsrekneskapet. I møta skal revisor gå gjennom eventuelle vesentlege endringar i rekneskapsprinsippa til banken. Dessutan skal revisor vurdera vesentlege rekneskapsestimat, og alle vesentlege forhold der det har vore usemje mellom revisor og administrasjonen. Revisor skal minst ein gong i året gå gjennom internkontrollen i banken med styret og revisjonsutvalet, identifisera svakheiter og koma med forslag til forbeteringar.

Styret og revisor skal ha minst eitt møte i året utan at adm. banksjef eller andre frå den daglege leiinga er til stades. Revisjonsutvalet skal godkjenna bruk av revisor til andre tenester enn revisjon utover det som kjem fram i den årlege revisjonsplanen. Revisjonsplanen vert lagt fram for styret og der kjem det fram kva som er revisjonsarbeid og kva som er anna arbeid.

I ordinært rekneskapsmøte i generalforsamlinga skal styret orientera om godtgjersla til revisor, fordelt på revisjon og andre tenester.

STADFESTING FRÅ STYRET OG DAGLEG LEIAR 2017

STADFESTING FRÅ STYRET OG DAGLEG LEIAR 2017

Me erklærer etter beste overtyding at årsrekneskapet 2017 er utarbeida i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar og at opplysningane i rekneskapet gir eit rett bilet av banken sine eigedalar, gjeld, finansielle stilling og resultat som heilskap.

Me erklærer òg at årsmeldinga gjev ei rett oversikt over utviklinga, resultat og stillinga til banken og ei vurdering av dei mest sentrale usikre forhold og risikofaktorar banken står overfor i 2018.

Årdalstangen den 14. mars 2018.

Morten Kristiansen (s.)
Styreleiar

Jorunn Irene A. Nilssen (s.)

Torgeir Strypet (s.)

Ingeborg Indrelid (s.)

Siv Enerstvedt (s.)

Egon M. Moen (s.)
Adm. banksjef

The background of the image is a scenic landscape featuring rolling green hills under a bright blue sky with wispy white clouds. In the lower right foreground, there is a vibrant pink rose bush with several fully bloomed flowers and some green buds. The overall composition is a blend of natural beauty and professional branding.

RESULTAT- OG BALANSEREKNESKAP

i 1.000 kr.

RESULTAT (i 1.000 kr)	Note	Morbank		Konsern	
		2017	2016	2017	2016
Renteinntekter		91 016	93 321	90 990	93 334
Rentekostnader		30 783	33 448	30 783	33 433
Netto renteinntekter	3, 10	60 233	59 873	60 207	59 900
Utbyte	4	7 310	8 943	7 310	8 943
Provisjonsinntekter m.v.	5	22 059	18 613	22 059	18 613
Provisjonskostnader m.v.	6	2 872	3 192	2 872	3 192
Netto vinst/tap på finansielle instrument	7	4 648	-149	3 028	-149
Resultatandel investering i tilknytt selskap		0	0	52	4
Andre driftsinntekter	8	1 926	417	10 285	5 496
Netto andre driftsinntekter		33 071	24 632	39 862	29 715
Løn og personalkostnader	9, 13	27 744	26 876	30 771	29 672
Administrasjonskostnader	9	10 390	11 366	11 491	12 510
Avskrivinger på driftsmidler og nedskrivning goodwill	11, 24	3 151	3 878	3 754	4 208
Andre driftskostnader	14	19 252	19 237	20 237	20 444
Sum driftskostnader før tap på utlån		60 537	61 357	66 253	66 834
Tap på utlån	19	3 898	1 131	3 898	1 131
Driftsresultat før skatt	10,11	28 870	22 017	29 919	21 650
Skattekostnad	15,23	4 988	3 277	4 946	3 262
Resultat etter skatt	10,12	23 882	18 740	24 973	18 388
Utvila resultat					
Postar som ikke vil bli reversert i ordinært resultat					
Endring i estimatavvik	30	0	64	0	64
Postar som kan bli reversert i ordinært resultat					
Finansielle eigendeler tilgjengeleg for sal	7,22	-5 676	1 823	-8 185	2 122
Utvila resultat etter skatt		-5 676	1 887	-8 185	2 186
Totalresultat		18 205	20 627	16 788	20 574
Basis og utvatna resultat per eigenkapitalbevis	16	11,29	8,75	11,85	8,57
Resultat etter skatt:					
Majoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt				24 924	18 388
Minoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt				49	0
Totalresultat:					
Majoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				16 739	20 574
Minoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				49	0

i 1.000 kr.

BALANSE		Morbank		Konsern	
Eigendelar	Note	2017	2016	2017	2016
Kontantar og fordringar på sentralbankar	17, 21	185 337	120 227	185 337	120 227
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	18, 21	149 559	111 457	149 559	111 457
Utlån til kundar	19, 21	2 837 224	2 768 108	2 837 224	2 768 108
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	20, 21	156 323	151 262	156 323	151 262
Verdipapir tilgjengeleg for sal	21, 22	130 314	136 509	130 314	136 509
Investering i datterselskap	11, 12, 22	8 429	1 779	0	0
Investering i tilknytta selskap	22	135	135	191	139
Goodwill	11	0	0	113	613
Utsett skattefordel	23	633	719	0	782
Varige driftsmidlar	24	25 379	32 243	37 177	32 263
Overtekne og andre eigendelar	25	13 366	3 277	15 787	5 114
Sum eigendelar		3 506 699	3 325 717	3 512 025	3 326 474
Gjeld og eigenkapital		2017	2016	2017	2016
Gjeld til kredittinstitusjonar	21, 26	0	0	789	0
Innskot frå kundar	12, 21, 27	2 715 848	2 462 279	2 703 240	2 446 698
Gjeld ved utsteda verdipapir	21, 28	350 211	439 545	350 211	439 545
Anna gjeld	29	16 427	13 652	31 152	30 005
Pensjonsforpliktingar	30	0	169	0	169
Ansvarleg lånekapital	21, 31	50 716	50 678	50 716	50 678
Sum gjeld		3 133 201	2 966 324	3 136 107	2 967 095
Opptent eigenkapital	33	269 061	255 062	268 008	255 049
Innskoten eigenkapital	32, 33	104 437	104 332	104 437	104 332
Minoritet		0	0	3 472	0
Sum eigenkapital		373 498	359 394	375 917	359 380
Sum gjeld og eigenkapital		3 506 699	3 325 717	3 512 025	3 326 474
Postar utanom balansen					
Garantiar	34	79 304	82 067	79 304	82 067
Garanti Eika Boligkredit AS	35	12 794	12 093	12 794	12 093

Årdalstangen 31.12.2017

Årdalstangen 14.03.2018

Morten Kristiansen (s.)

Styrelseleiar

Jorunn Irene A. Nilssen (s.)

Torgeir Strypet (s.)

Ingeborg Indrelid (s.)

Siv Enerstvedt (s.)

Egon M. Moen (s.)

Adm. banksjef

The background of the image is a scenic landscape featuring rolling green hills under a bright blue sky with wispy white clouds. In the lower right foreground, a vibrant pink rose flower is in sharp focus, while the surrounding green leaves and other rose bushes are slightly blurred. The overall composition is a blend of natural beauty and a professional, clean design.

EIGENKAPITAL- OPPSTILLING

EIGENKAPITALOPPSTILLING KONSERN PR. 31.12.2017

	Innskoten			Opptent eigenkapital				i 1.000 kr.	
	Eigen- kapital- bevis	Overkurs- fond	Fonds- obligasjon	Spare- banken sitt fond	Ut- jamnings- fond	Gåvefond	Fond for urealiserte gevinster	Minoritet	Sum eigen- kapital
Eigenkapital 01.01.2016	31 625	32 812	39 837	159 416	27 430	23 397	29 135	0	343 652
Resultat etter skatt				11 250	6 138	1 000			18 388
<i>Utvila resultat</i>									
Endring i ikke resultatførte				85					85
estimatavvik pensjon									
Endring i utsatt skatt på ikke									
resultatført estimatavvik pensjon				-21					-21
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						2 122			2 122
Totalresultat 31.12.2016	0	0	0	11 314	6 138	1 000	2 122	0	20 574
<i>Transaksjonar med eigarane</i>									
Utbetalt utbyte for 2015						-2 530			-2 530
<i>Andre eigenkapitaltransaksjonar</i>									
Utbetalt frå gåvefond						-507			-507
Fondsobligasjon			59	-1 256	-605				-1 803
Eigenkapital 31.12.2016	31 625	32 812	39 895	169 474	30 433	23 890	31 257	0	359 380
Resultat etter skatt				16 824	8 100			49	24 973
<i>Utvila resultat</i>									
Endring i ikke resultatførte									
estimatavvik pensjon									0
Endring i utsatt skatt på ikke									0
resultatført estimatavvik pensjon									0
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						-8 185			-8 185
Totalresultat 31.12.2017	0	0		16 824	8 100	0	-8 185	49	16 788
<i>Transaksjonar med eigarane</i>									
Utbetalt utbyte for 2016						-1 898			-1 898
<i>Andre eigenkapitaltransaksjonar</i>									0
Utbetalt frå gåvefond						-400			-400
Tilgang minoritet			427					3 423	3 850
Fondsobligasjon		105	-1 289	-620					-1 804
Eigenkapital 31.12.2017	31 625	32 812	40 000	185 436	36 015	23 490	23 072	3 472	375 917

EIGENKAPITALOPPSTILLING MORBANK PR. 31.12.2017

	Innskoten			Opptent eigenkapital				i 1.000 kr.
	Eigen- kapital- bevis	Overkurs- fond	Fonds- obligasjon	Spare- banken sitt fond	Ut- jamnings- fond	Gåvefond	Fond for urealiserte gevinster	Sum eigen- kapital
Eigenkapital 01.01.2016	31 625	32 812	39 837	159 368	27 431	23 397	29 136	343 606
Resultat etter skatt				11 602	6 138	1 000		18 740
<i>Utvida resultat</i>								
Endring i ikkje resultatførte				85				85
estimatavvik pensjon								
Endring i utsatt skatt på ikkje								
resultatført estimatavvik pensjon				-23				-23
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						1 823		1 823
Totalresultat 31.12.2016	0	0	0	11 664	6 138	1 000	1 823	20 625
<i>Transaksjonar med eigarane</i>								
Utbetalt utbyte for 2015					−2 530			−2 530
<i>Andre eigenkapitaltransaksjonar</i>								
Utbetalt frå gåvefond						−507		−507
Fondsobligasjon			59	−1 256	−605			−1 803
Eigenkapital 31.12.2016	31 625	32 812	39 895	169 776	30 434	23 890	30 959	359 393
Resultat etter skatt				16 120	7 761			23 882
<i>Utvida resultat</i>								
Endring i ikkje resultatførte								
estimatavvik pensjon							0	0
Endring i utsatt skatt på ikkje								
resultatført estimatavvik pensjon							0	0
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						−5 676		−5 676
Totalresultat 31.12.2017	0	0		16 120	7 761	0	−5 676	18 205
<i>Transaksjonar med eigarane</i>								
Utbetalt utbyte for 2016					−1 898			−1 898
<i>Andre eigenkapitaltransaksjonar</i>								
Utbetalt frå gåvefond						−400		−400
Fondsobligasjon			105	−1 289	−620			−1 804
Eigenkapital 31.12.2017	31 625	32 812	40 000	184 608	35 677	23 490	25 283	373 497

KONTANTSTRAUM- OPPSTILLING

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

i 1.000 kr.

Note	Morbank		Konsern	
	31.12.2016		31.12.2016	
	2017 (omarbeida)	2017 (omarbeida)	2017 (omarbeida)	2017 (omarbeida)
Kontantstraumar frå operasjonelle aktivitetar				
Endring utlån til kundar	-72 739	-168 072	-70 902	-168 513
Renteinnbetalingar på utlån til kundar	87 816	88 440	87 791	88 453
Overtekne eigendelar	-4 248	3 600	-4 248	3 600
Endring innskot frå kundar	253 591	51 295	256 564	51 456
Renteutbetalingar på innskot frå kundar	-20 651	-21 422	-20 651	-21 408
Endring fordringar og gjeld på kredittinstitusjonar	274	3	1 063	3
Renter på fordringar og gjeld til kredittinstitusjonar	1 542	1 947	1 542	1 947
Endring sertifikat og obligasjonar	39 624	42 455	39 624	42 455
Renteinnbetalingar på sertifikat og obligasjonar	1 167	2 665	1 167	2 665
Netto provisjonsinnbetalingar	19 187	15 421	19 187	15 421
Verdiendring finansielle instrument og valuta	667	-1 501	667	-1 501
Omsetning kortsiktige investeringar i aksjar	-41 902	-24 322	-41 902	-24 322
Utbetalinger til drift	-57 108	-56 177	-62 638	-55 924
Betalt skatt	-3 163	-3 755	-3 207	-3 755
Utbetalte gåver av overskot	-400	-507	-400	-507
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	203 658	-69 929	203 657	-69 929
Kontantstraum frå investeringsaktivitetar				
Investering i varige driftsmidlar	-344	-1 124	-426	-1 124
Innbetaling frå sal av varige driftsmidlar	5 450	0	5 450	0
Langsiktige investeringar i aksjar	22	-11 312	-6 796	-4 940
Innbetaling frå sal langsiktige investeringar i aksjar	22	2 654	317	2 654
Utbyte frå langsiktige investeringar i aksjar	4	7 310	8 943	7 310
Netto utbetaling ved investering i datterselskap	0	0	-6 289	0
Innbetaling frå sal av aksjar i datterselskap	0	0	0	0
Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	3 759	1 340	3 760	1 340
Kontantstraumar frå finansieringsaktivitetar				
Oppnak av gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	100 000	200 000	100 000	200 000
Tilbakebetaling – utsteding av verdipapir	-189 500	-240 500	-189 500	-240 500
Renteutbetalingar på gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	-9 102	-10 612	-9 102	-10 612
Renteutbetalingar på ansvarleg lån	-1 160	-1 347	-1 160	-1 347
Utbyte fondsobligasjon	-2 545	-2 482	-2 545	-2 482
Utbyte til eigenkapitalbeviseigarane	-1 898	-2 530	-1 898	-2 530
Netto kontantstraumar frå finansieringsaktivitetar	-104 205	-57 471	-104 205	-57 471
Netto kontantstraum for perioden	103 212	-126 059	103 212	-126 059
Kontantar og kontantekvivalentar ved byrjinga av perioden	231 684	357 743	231 684	357 743
Kontantar og kontantekvivalentar ved slutten av perioden	334 896	231 684	334 896	231 684
Denne er sett saman av:				
Kontantar og fordringar på sentralbankar	185 337	120 227	185 337	120 227
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	149 559	111 457	149 559	111 457

REKNESKAPS PRINSIPP

GENERELL INFORMASJON

Indre Sogn Sparebank er ein ekte lokalbank ved di side. Banken er sjølvstendig og tilbyr banktenester, forsikring og verdipapirhandel.

Gjennom Indre Sogn Sparebank Egedomsmekling AS tilbyr banken egedomsmekling. Banken tilbyr primært banktenestene sine til person- og næringslivskundar i Indre Sogn, men har òg avdeling i Bergen og har elles kundar ut over kommunegrensene. Indre Sogn Sparebank er registrert og heimehøyrande i Noreg med hovudkontor på Årdalstangen. Banken har postadresse:

Statsråd Evensensveg 8, 6885 Årdalstangen

Indre Sogn Sparebank er notert på Oslo Børs med eigenkapitalbevis.

Rekneskapet gjeld for perioden 01.01.2017 til 31.12.2017. Alle tal er presenterte i norske kroner og i heile tusen, med mindre anna er spesifisert i notane. Rekneskapet vart vedteke av styret den 28. februar 2018 og av generalforsamlinga den 22. mars 2018.

Alle tal som er kommentert gjeld for konsernet om ikkje anna er oppgjeve. Konsernet vart danna 01.05.2013.

PRINSIPP FOR KONSOLIDERING OG REKNEKAPSMESSIG HANDSAMING AV TILKNYTT SELSKAP

Konsolidering

Konsernrekneskapet er utarbeidd som om konsernet var ei økonomisk eining. Det er brukt einsarta rekneskapsprinsipp for selskap som inngår i konsernrekneskapet. Alle vesentlege konserninterne transaksjonar, mellomverande og urealiserte vinstar og tap på transaksjonar mellom selskap som inngår i konsernet, er eliminert ved konsolidering av konsernrekneskapet.

Dotterselskap

Dotterselskap er alle einingar (inkludert strukturerte einingar) som konsernet har kontroll over. Kontroll over ei eining oppstår når konsernet er utsett for variabilitet i avkastinga frå eininga og har evna til å påverke denne avkastinga gjennom makta si over eininga. Dotterselskap blir konsolidert frå den dagen kontroll oppstår, og blir dekonsolidert når kontroll opphører.

Ved oppkjøp av verksemd vert oppkjøps-metoden nytta. Vederlaget som er ytt blir målt til verkeleg verdi av overførte eigendelar, pådregne forpliktingar og utsteda eigenkapitalinstrument. Inkludert i vederlaget er òg verkeleg verdi av alle eigendelar eller forpliktingar som følgje av avtale om betinga vederlag. Identifiserbare eigendelar, gjeld og betinga forpliktingar blir reknekapsført til

verkeleg verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikkje-kontrollerande eigarinteresser i det oppkjøpte føretaket blir målt frå gong til gong enten til verkeleg verdi, eller til sin del av netto-eigendelane til det overtekne føretaket.

Utgifter knytt til oppkjøp blir kostnadsført når dei påløper.

Når oppkjøpet skjer i fleire trinn skal eigarandel frå tidlegare kjøp verdsetjast på nytt til verkeleg verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringa.

Betinga vederlag blir målt til verkeleg verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgjande endringar i verkeleg verdi av det betinga vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatførast, eller førast som ei endring i det utvida resultatrekneskapet, dersom det betinga vederlaget blir klassifisert som ein eigendel eller gjeld.

Det blir ikkje føreteke ny verdimåling av betinga vederlag klassifisert som eigenkapital, og etterfølgjande oppgjer blir ført mot eigenkapitalen.

Konserninterne transaksjonar, mellomvære og urealisert vinst mellom konsernselskap blir eliminert. Urealisert tap blir òg eliminert. Rapporterte tal frå datterselskapa blir

omarbeidd om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernet sine rekneskapsprinsipp.

Tilknytt selskap

Tilknytte selskap er selskap der konsernet har betydeleg innflytelse, men ikke kontroll. Betydeleg innflytelse ligg føre normalt der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmestettane. Investeringar i tilknytte selskap vert rekneskapsført etter eigenkapitalmetoden.

Konsernet sin del av over- eller underskot i tilknytt selskap vert resultatført og blir lagt til balanseført verdi av investeringa. Konsernet sin del av utvida resultat i det tilknytte selskapet blir ført i utvida resultat i konsernet, og blir lagt til balanseført beløp. Balanseført beløp inkluderar eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle seinare nedskrivingar.

SAMANDRAG AV DEI VIKTIGASTE REKNESKAPSPrINSIPPA

GRUNNLAG FOR UTARBEIDING AV ÅRSREKNESKAPET

Konsernrekneskapet er utarbeida i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsett av EU, publisert av International Accounting Standards Board (IASB) og som er pliktige pr. 31. desember 2017.

Konsernrekneskapet legg til grunn prinsippa i eit historisk kost rekneskap, med unntak av følgjande rekneskapspostar: revaluering av tomtar, finansielle derivat, og finansielle eigendelar og forpliktingar vurdert til verkeleg verdi over resultatet. Konsernrekneskapet er utarbeida etter einsarta rekneskapsprinsipp for like transaksjonar og hendingar under elles like forhold.

Utarbeiding av rekneskap i samsvar med IFRS krev bruk av estimat. Vidare krev bruk av selskapet sine rekneskapsprinsipp at leiinga må utøva skjøn. Område som i høg grad inneheld slike skjønsmessige vurderinger eller høg grad av kompleksitet, eller område der føresetnader og estimat er vesentlege for rekneskapet, vil bli gjort greie for i note i årsrekneskapet. Rekneskapet er avlagt under føresetnad om framleis drift.

Konsernet har i 2017 teke i bruk i følgjande nye standardar og endringar

Fra 1. januar 2017 har banken teke i bruk

nytt rekneskapsprinsipp for bokføring av fondsobligasjon.

Under IFRS er skille mellom gjeld og eigenkapital regulert i IAS 32. Klassifiseringa er betinga av om banken er forplikta til å betala renter og avdrag (kontantstraumar) i framtida eller om banken kan velja (er ikke forplikta til) å ikke betala renter og/eller avdrag.

Utsteda fondsobligasjon (hybridkapital-instrument) i banken er eit instrument der banken har ein einsidig rett til ikke å betala tilbake renter eller hovudstolen til investorane. Som følgje av desse vilkåra tilfredsstiller ikkje instrumentet krava til forplikting og vert ikke innrekna i eigenkapitalen til konsernet på linja innskoten eigenkapital i balansen. Renter på fondsobligasjonen blir ført mot eigenkapitalen etter skatt og blir fordelt i høve eigenkapitalbevisbrøken, sjå eigenkapitaloppstilling for morbank.

Konsernet har ikke teke i bruk i følgjande nye standardar og endringar

Ei rekke nye standardar, endringar til standardane og fortolkingar er pliktige for framtidige årsrekneskap. Blant dei som konsernet har valt å ikke bruka tidleg, er dei mest vesentlege opplyst om nedanfor.

IFRS 9 Finansielle instrument

Rekneskapsstandarden IFRS 9 vart offentleggjord i juli 2014 av IASB. Standarden skal avløysa IAS 39. Standarden regulerar innrekning, klassifisering og måling av finansielle eigendelar og skuldnader, frårekning og nedskriving av finansielle eigendelar og rekneskapsmessig sikring. IFRS 9 er godkjend som ein del av IFRS-forordninga av EU 22. november 2016 og trer i kraft 1. januar 2018. Banken vil ikkje implementera standarden før denne tid. Banken vil heller ikkje omarbeida samanlikningstal for 2017 i årsrapporten for 2018.

Naudsynt systemutvikling har halde på sidan våren 2016 for dei områda som vil verta påverka av IFRS 9, særskilt med tanke på nedskriving på utlån. Systemutviklinga er skjedd i samarbeid med banken sin datasentral SDC. Banken har i samarbeid med datasentralen sett i gang ein analyse av konsekvensane av dei nye reglane. Banken ventar at prosjektet vil halda fram gjennom det komande rekneskapsåret. Prosjektet er ikkje kome tilstrekkeleg langt til at banken kan koma med førebelse resultat for den rekneskapsmessige effekten.

Klassifisering og måling

Etter IFRS 9 skal finansielle eigendelar klassifiserast på grunnlag av eigendelen sin kontraktmessige vilkår og kva forretningsmodell som vert nytta for styring av porteføljen som egedelen inngår i. Finansielle eigendelar skal verta klassifisert i tre målekategoriar avhengig av vurderinga over. Dei tre målekategoriane er amortisert kost, verkeleg verdi over resultatet eller verkeleg verdi over utvida resultat.

Banken har analysert dei finansielle eigendelane basert på kontraktmessige vilkår og korleis dei vert forvalta etter forretningsmodellane som banken nyttar i dag. Gjennomgangen har ikkje gitt indikasjonar på vesentlege endringar i målekategoriar samanlikna med standarden i dag. Det er difor ikkje venta vesentleg innverknad på banken sine resultat, kapitaldekning eller risikostyring i samband med overgangen til krava til klassifisering og måling i IFRS 9.

Nedskriving for venta kredittap

Nedskriving for venta kredittap på finansielle eigendelar rekna inn til amortisert kost i ordinært resultat, lånetilsegn, unytta kredittråmer og finansielle garantiar, vil avhenga av om kreditrisikoene er vesentleg auka i høve til førstegongs innvilging. Banken inkluderer ikkje unytta kredittråmer, lånetilsagn og garantiar i utrekning i dag av gruppevis nedskrivingar.

Om kreditrisikoene ikkje har auka vesentleg, vil nedskrivinga bli lik venta kredittap dei neste 12 månadar – steg 1. Dersom kreditrisikoen har auka vesentleg vil nedskrivinga utgjera venta kredittap for den finansielle eigendelen si restløpetid – steg 2. Dersom det er avdekkja objektive bevis på tap, flyttar eigendelen seg vidare til steg 3, der banken reknar inn ei (prinsipielt uendra i høve steg 2) nedskriving som er lik venta kredittap for restløpetida.

Modellen, som er under utvikling, skal avgjera om kreditrisikoene er auka vesentleg basert på sannsyn for misleghald⁶ (PD – «probability of default») som i tillegg til historiske erfaringar også speglar aktuelle tilhøve og utsikter på balansedagen. Banken har førebels ikkje fastsett endelege grenseverdiar for måling av vesentleg auke i kreditrisiko.

I samband med måling av kreditrisiko ved kunden si fyrstegongs innrekning, vil kunden sin PD ved innvilging leggast til grunn. Innleiingsvis vil truleg tilgjengelege og historiske PD-verdiar ved innvilging verta nytta. PD ved innvilging vil verta vurdert mot ein oppdatert modell, og naudsynte justeringar vert gjort. Desse justeringane kan som døme innehalde bruk av ein oppdatert makromodell.

Andre tilhøve enn vesentlig auke i kreditrisiko ut frå auke i kunden sin PD, medfører òg flytting til steg 2. Det er vurdert å vera eit absolutt krav i IFRS 9 at kundar med restansar eller overtrekk som har vart i meir enn 30 dagar, skal flyttast til steg 2. Kundar som er gitt betalingslette – sokalla «forbearance» – vil i stor grad kvalifisera for flytting til steg 2.

⁶ Som hovudregel vert eit engasjement sett på som misleghalde viss eit krav er forfalle med meir enn 90 dagar og beløpet ikkje er uvesentleg.

Modellen som er utvikla for utrekning av venta kredittap i steg 1 og ei delmengd av steg 2, er primært ei modellbasert individuell vurdering basert på sannsynlegheit for misleghald, tap gitt misleghald og eksponering på tidspunktet for misleghald. For større, svake kundar/engasjement i steg 2 og steg 3 blir nedskrivingsbeløpa fastsett ved ei manuell, individuell vurdering av finansielle eigedelar i staden for utrekning ved bruk av ein modell.

Nedskrivingsutrekningane i steg 1 og 2 erstattar i stor grad den gruppevise nedskrivingsutrekninga etter gjeldande reglar, medan nedskrivingsutrekninga i steg 3 meir eller mindre erstattar den individuelle nedskrivingsutrekninga.

IFRS 9 set krav til bruk av framtidsretta informasjon. Modellen er basert på ei fordeling av banken sine privatkundar på geografisk område og banken sine bedriftskundar på næringsgruppe og geografisk område. Modellen vurderer tilhøve som arbeidsløyse, utvikling i bustadprisar og rentenivå. For kvar kategori vil banken halda seg til venta utvikling i relasjon til dei historiske erfaringane som sannsyn for misleghald er basert på. Effektane av overgang fra IAS 39 til IFRS 9 er rekna ut og vist i note 38 Rekneskapsprinsipp – IFRS 9 Finansielle instrument.

Kapitalstyring

Banken har vurdert korleis dei nye tapsavsetjingane vil verka inn på kapitaldekninga. Effektane er rekna ut og vist i note 38 Rekneskapsprinsipp – IFRS 9 Finansielle instrument. Utrekningane viser at banken si kapitaldekning innleiingsvis i liten grad vert påverka. På sikt vil ein eventuell nedgang i eigenkapitalen som følgje av auke i nedskrivningar, kunna føra til ein nedgang i kapitaldekninga.

Rekneskapsmessig sikring

Dei nye reglane for rekneskapsmessig sikring, eller sikringsbokføring, utvidar bruken av sikringsreglane, slik at føretaka si rekneskapsrapportering i større grad vil bli i samsvar med bankane sine risikostyringsaktivitetar. Prinsippa for rekneskapsmessig sikring er likevel uendra med omsyn til bruk og krav

til innrekning i resultatet. IFRS 9 inkluderer dessutan ein opsjon, som gir eit høve til å halda fram med å nytta prinsipp i IAS 39 for rekneskapsmessig sikring til IASB har ferdigstilt prosjektet vedkomande rekneskapsmessig makrosikring.

Dei endra reglane for rekneskapsmessig sikring påverkar ikkje banken sitt rekneskap.

IFRS 15 Inntekt frå kontraktar med kundar

IASB har utsteda ein ny standard for inntektsføring. Den nye standarden skisser ein heilheitleg modell for rekneskapsføring av inntekter basert på kontraktar med kundar, og vil erstatta IAS 18 som mellom anna gjeld sal av varer og tenester og IAS 11 som gjeld anleggskontraktar.

Den nye standarden vil gjelda frå 01.01.2018, og banken vil ta standarden i bruk på dette tidspunkt.

Standarden gjeld ikkje for finansielle instrument, forsikringsavtalar eller leige-kontraktar. Den nye standarden har ikkje hatt betydelege verkander på banken sitt rekneskap, kapitaldekning eller store engasjement i perioden frå initiering.

IFRS 16 Leasing

IASB har utsteda ein ny standard for leasing som endrar bokføringskrava for leasingtakarar. Alle leasingkontraktar, med unntak av korte kontraktar og mindre leasingeigendelar, må bokførast på leasingtakar sin balanse som ein eigendel med bruksrett og som ei gjeld. Betalingane frå ein slik kontrakt skal presenterast som avskriving og rentekostnad. Krava til bokføring for leasinggivar er uendra. Det er òg påkrevda med tilleggsopplysningar.

Den nye standarden vil gjelda frå 01.01.2019, men tidleg bruk er tillate. Indre Sogn Sparebank har ikkje på noverande tidspunkt tenkt å bruka standarden på eit tidlegare tidspunkt.

Indre Sogn Sparebank har ikkje ferdigstilt arbeidet med å undersøka verknaden på rekneskapet, men etter banken si vurdering i dag, vil ikkje endringa ha betydelege verknader på banken sin balanse.

Noteopplysningsprosjektet (Disclosure Initiative) - Endringar i IAS 7

Framover vil selskapet måtte forklara endringar i forpliktingane sine på grunn av finansieringsaktivitetar. Dette inkluderer endringar som følje av kontantstraumar (til dømes trekk og nedbetaling av lån), og endringar utan kontantstraumeffekt som for eksempel oppkjøp, sal, kalkulatorisk rente og urealiserte valutaforskjellar.

Endringar i finansielle eigendalar skal inngå i noteinformasjonen dersom kontantstraumane var, eller vil bli, inkludert i kontantstraum frå finansieringsaktivitetar. Dette kan til

dømes vera tilfelle for eigendalar som sikrar finansieringsforpliktingar.

Føretak kan inkludera andre endringar i denne informasjonen, til dømes ved å visa ein avstemming av netto gjeld. I tilfelle må endringane i dei andre elementa presenterast adskilt frå endringar i gjeld som følge av finansieringsaktivitetar.

Opplysningane kan presenterast som ein tabell som avstemmer inngåande og utgåande balanse, men eit bestemt format er ikkje påkreva.

SEGMENTINFORMASJON

I balansen har banken splitta utlån og innskot etter geografi, sektor og næring. Det vert vist til note 19 og 27 for utlån og innskot. Morbanken rapporterer i segmenta, privatmarknad (PM) og bedriftsmarknad (BM), og følgjeleg er resultat og balanse splitta i desse to segmenta, sjå note 10.

INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRING

INNTEKTSFØRING

Inntekter vert resultatført som følgjer:

Sal av tenester

Sal av tenester vert resultatført i den perioden tenesta vert utført.

Renteinntekter

Renteinntekter vert resultatført proporsjonalt over tid i samsvar med effektiv rentemetode. Effektiv rentemetode er ein måte å inntektsføra renteinntekt over relevant periode. Effektiv rente er den renta som nøyaktig neddiskonterer estimerte framtidige kontantstraumar over forventa levetid til den finansielle eigendelen. Kontantstraumen blir fastsett etter kontraktrettslege vilkår. Ved nedskriving av fordringar, vert fordringa sin balanseførde verdi redusert til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er estimert framtidig kontantstraum diskontert med opprinneleg, eller for lån med variabel

rente, sist fastsette effektive rente. Etter nedskriving, vert renteinntekter resultatførde basert på effektiv rentesats på tidspunktet for nedskrivinga.

Inntekt frå utbyte

Utbyteinntekter vert resultatført når rett til å ta i mot betaling oppstår.

Andre inntekter

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året vert periodiserte og førde som gjeld i balansen. Opprente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året, vert inntektsførde og oppført som tilgodehavande i banken sin balanse. Gebyr som betaling for direkte utførte tenester vert inntektsført på det tidspunktet dei vert betalte. Provisionar vert tekne inn og ført i resultatrekneskapet etter kvart som dei er opptente som inntekt eller er påløpne som kostnad.

Valuta

Fordringar og gjeld i valuta er rekna om til NOK etter midtkursar på Oslo Børs på balansedagen. Inntekter og kostnader i valuta

er rekna om til NOK etter kursane på transaksjonstidspunktet. Netto urealisert vinst eller tap på balansedagen vert resultatført.

KOSTNADSFØRING

Kostander vert resultatført som følgjer:

Foretekne endringar av samanlikningstala tidlegare år

Banken har ein evigvarande fondsobligasjon som er omklassifisert frå gjeld til eigenkapital. Rentebetalingar skal som følge av dette klassifiserast som utbyte og vert ført direkte mot eigenkapitalen etter skatt. Utbyte er fordelt mellom sparebanken sitt fond og utjamningsfond basert på eigarbrøk pr. 01.01.2017.

Samanlikningstala i resultatet er omarbeidd pr. 31.12.2016.

Samanlikningstala i balansen er omarbeidd pr. 31.12.2016.

Samanlikningstala i eigenkapitalavstemminga er omarbeidd pr. 31.12.2016.

Samanlikningstala i kontantstraumoppstillinga er omarbeidd pr. 31.12.2016.

Tabellen under viser endringane som er gjort i omarbeidinga av resultat, balanse og eigenkapitalavstemminga. Endringane viser berre for konsernet. Korrekjonseffekten er identisk for morbanken på dei aktuelle rekneskapslinjene.

	i 1.000 kr.		
	2016 før endring	Korreksjon	2016 etter endring
Rentekostnader	35 915	-2 482	33 433
Driftsresultat før skatt	19 169	2 482	21 651
Skattekostnad	2 642	620	3 262
Resultat etter skatt	16 527	1 861	18 388

	2016 før endring	Korreksjon	2016 etter endring
Ansvarleg lånekapital	90 573	-39 895	50 678
Sum gjeld	3 006 990	-39 895	2 967 095
Innskoten eigenkapital	64 437	39 895	104 332
Sum eigenkapital	319 485	39 895	359 380

				i 1.000 kr.
	Fonds- obligasjon	Sparebanken sitt fond	Utjamnings- fond	Sum eigenkapital
EIGENKAPITALOPPSTILLING				
Eigenkapital 01.01.2016	0	159 416	27 430	303 815
Reklassifisering av fondsobligasjon fra gjeld til eigenkapital	39 837	0	0	39 837
Effekt av endra renteklassifisering	0	1 266	623	1 889
Effekt utbyteklassifisering	0	-1 266	-623	-1 889
Korrigert eigenkapital 01.01.2016	39 837	159 416	27 430	343 652
EIGENKAPITALOPPSTILLING				
Eigenkapital 31.12.2016	0	169 473	30 432	319 485
Reklassifisering av fondsobligasjon fra gjeld til eigenkapital	39 895	0	0	39 895
Effekt av endret renteklassifisering	0	1 256	605	1 861
Effekt utbytteklassifisering	0	-1 256	-605	-1 861
Korrigert eigenkapital 31.12.2016	39 895	169 473	30 432	359 380

FINANSIELLE EIGENDELAR

KLASSIFISERING

Banken klassifiserer finansielle eigendelar i følgjande kategoriar:

- til verkeleg verdi over resultatet
- utlån og fordringar
- eigendelar tilgjengeleg for sal

Klassifiseringa er avhengig av føremålet med eigendelen. Banken klassifiserer finansielle eigendelar ved anskaffing.

Finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategoriar:

- finansielle eigendelar haldne for handelsføremål
- finansielle eigendelar som leiinga initiaelt har valt å klassifisera til verkeleg verdi over resultatet

Ein finansiell eigendel vert klassifisert i denne kategorien dersom han primært er skaffa med føremål å gi forteneiste frå kortsiktige prissvingingar, eller dersom leiinga vel å klassifisera han i denne kategorien. Eigendelen sin verkelege verdi på balansedagen vert nytta i finansrekneskapet for denne kategorien.

Eigendelar frivillig klassifisert til verkeleg verdi, inngår i banken sin likviditetsbuffer og skal raskt kunna bli omsett. Renteinntekter knytt til verdipapir er inkludert i «Renteinntekter» og blir berekna basert på kontraktuell rente. Andre verdiendringar inngår i linja «Netto vinst /tap på finansielle instrument». Banken har ingen finansielle eigendelar i kategorien haldne for handelsføremål. I den andre underkategorien inngår banken si portefølje av sertifikat, obligasjonar og den likvide delen av aksjeporføljen. Plassering av instrumenta er gjort i samsvar med marknadsstrategien til banken.

Utlån og fordringar

Utlån er ikkje-derivative finansielle eigendelar med faste eller bestembare betalingar som ikkje er omsett i ein aktiv marknad. Dei er ikkje definert som eigendelar vurdert til verkeleg verdi over resultat eller finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal. Banken har klassifisert «Kontantar og fordringar til kreditteinstitusjonar», «Utlån og fordringar til kreditteinstitusjonar» og «Utlån og fordringar til kundar» i denne kategorien. Utlån vert bokført etter amortisert kost i finansrekneskapet.

Finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal

Finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal er ikke-derivative finansielle eigendelar som banken vel å plassera i denne kategorien eller som ikkje er klassifisert i nokon annan kategori. Føremålet med desse eigendelane er å generera

inntekter over ein lengre tidshorisont, eller strategiske plasseringar hjå samarbeidspartar. Eigendelen sin verkeleg verdi på balanse-dagen vert nyttा i finansrekneskapet for denne kategorien.

REKNESKAPSFØRING OG MÅLING

Vanlege kjøp og sal av investeringar vert rekneskapsført på transaksjonstidspunktet, som er den dagen banken forpliktar seg til å kjøpa eller selja eigendelen. Alle finansielle eigendelar som ikkje vert rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet, vert balanseført første gang til verkeleg verdi pluss transaksjonskostnader.

Finansielle eigendelar som vert ført til verkeleg verdi over resultatet, vert rekneskapsført ved anskaffinga til verkeleg verdi og transaksjonskostnader vert resultatført. Investeringar vert fjerna frå balansen når rettane til å ta i mot kontantstraumar frå investeringa opphører, eller når desse rettane er blitt overført og banken i hovudsak har overført all risiko og heile gevinstpotensialet ved eigarskapet. Finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal og finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet, vert vurdert til verkeleg verdi etter balanseføring første gong. Utlån og fordringar vert rekneskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden.

Vinst eller tap frå endringar i verkeleg verdi av eigendelar klassifisert som «finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet», vert tekne med i resultatrekneskapet under «Netto vinst/tap på finansielle instrument» i den perioden dei oppstår. Endring i amortisert kost vert resultatført. Urealisert vinst eller tap for finansielle eigendelar klassifisert tilgjengeleg for sal, vert rekna inn i eigenkapitalen over utvida resultat, med unntak av nedskrivingar

ved verdifall, som vert resultatført. Ved avhending, blir akkumulert verdiendring på det finansielle instrumentet som tidligare er rekneskapsført over utvida resultat reversert og verdiendring blir resultatført. Verkeleg verdi av børsnoterte investeringar er basert på gjeldande kjøpskurs. Viss marknaden for verdipapiret ikkje er aktivt, eller viss det gjeld eit verdipapir som ikkje er børsnotert, brukar banken teknikkar for verdisetting, for å fastsetja den verkeleg verdi. Desse omfattar nyleg gjennomførde transaksjonar til marknadsvilkår, henvising til andre instrument som i vesentleg grad er like, og bruk av diskontert kontantstraumanalyse. Teknikkane vektlegg marknadsinformasjon i størst muleg grad og i minst grad selskapsspesifik informasjon. På kvar balanse-dag vurderer banken om det finst objektive indikatorar som tyder på at verdien av enkelte eigendelar eller grupper av finansielle eigendelar er forringa. For eigenkapital-instrument klassifisert som tilgjengeleg for sal, vil ein vesentleg eller ein langvarig reduksjon i verkeleg verdi av instrumentet under anskaffelseskost òg vera ein indikasjon på at eigendelen er utsett for verdifall. Dersom det ligg føre slike indikasjonar og verdireduksjonar tidligare har vore ført mot utvida resultat, skal det kumulative tapet som er rekna inn i utvida resultat omklassifiserast til banken sitt resultatrekneskap. Beløpet vert målt som differansen mellom anskaffelseskost og dagens verkeleg verdi, med frådrag for tap ved verdifall som tidligare er resultatført.

INNLÅN OG INNSKOT FRÅ OG GJELD TIL KUNDAR

Innlån vert rekneskapsført til verkeleg verdi når utbetaling av innlånet finn stad, med frådrag for transaksjonskostnader. I etterfølgjande periodar vert innlån rekneskapsført til amortisert kost utrekna ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fråtrekt transaksjonskostnader) og innløysingsverdien, vert resultatført over løpetida til innlånet.

UTLÅN OG GARANTIAR

UTLÅN OG GARANTIAR I BANKEN

Utlån er vurdert til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er definert som balanseførd verdi ved måling første gong, justert for mottekne avdrag, eventuelt akkumulert periodisering av gebyr, provisjonar og liknande, og eventuelt nedskrivning for tap. Amortiseringa skal skje ved bruk av effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renta som neddiskonterer den forventa framtidige kontantstraum til balanseført verdi av instrumentet.

UTLÅNSPORTEFØLJE I BUSTADKREDITTSELSKAP

Indre Sogn Sparebank har ei portefølje av utlån som er plassert i bustadkredittselskapet Eika Boligkredit AS (EBK). Rekneskapsmessig handsaming av desse låna kan delast inn i tre kategoriar etter partsstatus:

1. Formidla lån

Når banken formidlar eit lån i EBK, skjer dette ved at ei ny låneavtale vert oppretta der EBK er einaste långivar og part. Det vert utstedt nye lånedokument der det tydeleg går fram at EBK er långivar, og at rolla til banken er å vera ein lokal representant for EBK, mellom anna å ha kontakt mellom kunden og EBK. Banken har soleis ingen partsrolle i låneavtalen, og har aldri hatt ei slik rolle i det låneforholdet som er etablert. Det aktuelle lån har soleis aldri vore ein eigendel i balansen til banken, og frårekning er soleis ikkje ei problemstilling for banken si rekneskapsføring.

2. Formidla lån som innfir lån i banken

Banken formidlar eit nytt lån i EBK, men heile eller delar av lånet vert nytta til å innfri eit løpende låneforhold i banken. Det forhold at

banken ikkje er part i låneavtalen, og heller ikkje har vore part i denne låneavtalen, talar for at slike tilfelle ikkje vert handsama annleis enn lån under kategori 1, og at det lånet som er innfridd i banken vert frårekna i banken sin balanse på vanleg måte.

3. Løpande lån som blir overført frå banken sin balanse til EBK

Dette er tilfelle der banken har eit løpande låneforhold med ein kunde, og overdreg (cesjon) dette låneforholdet til EBK. I desse tilfellene har banken vore part i ein låneavtale med kunden, og det er denne avtalen som blir overdregen til EBK. Det blir i desse tilfellene ikkje oppretta nye lånedokument, og EBK overtek banken sine rettar og plikter etter den gjeldande låneavtalen. Slike låneforhold kan gi grunnlag for ei nærmare vurdering med omsyn til om lånet kan frårekna.

Banken sin portefølje i EBK er sett saman av lån i kategori 1 og 2. Det er ikkje overført lån i kategori 3.

VARIGE DRIFTSIDLAR

Forretningsbygningane sin anskaffelseskost er dekomponert og blir avskrivne. Anskaffelseskost inkluderer kostnader som er direkte henførbare til anskaffinga av eigedomen. Bygningane vert avskrivne lineært over forventa brukstid. Tomtar er vurdert til revaluert verdi, basert på verdivurderinger utført av eksterne uavhengige takstmenn. Andre varige driftsmidlar vert rekneskapsført til anskaffelseskost, med frådrag for avskrivingar. Påfølgjande utgifter vert lagt til driftsmidla sin balanseførde verdi eller vert balanseført separat, når det er sannsynleg at framtidige økonomiske fordelar knytt til utgifta vil tilflyta banken, og utgifta kan målast påliteleg. Andre reparasjons- og vedlikehaldskostnader vert ført over resultatet i den perioden utgiftene blir pådregne. Ein auke i balanseført verdi som følge av revaluering av tomтар, vert rekneskapsførde i utvida resultat og spesifisert separat. Nedregulering av balanseført verdi ved revaluering som utliknar tidligare verdiauke av same driftsmiddel vert òg ført mot verdireguleringsreserve. Ytterlegare nedregulering som følge av revaluering vert resultatført. Kvart år blir differansen ført mellom avskrivingar basert på driftsmidla sin

revaluerte verdi, resultatførde avskrivingar, og avskrivingar basert på driftsmidla sin anskaffelseskost til opptent eigenkapital. Tomtar vert ikkje avskrivne. Andre driftsmidlar vert avskrivne etter den lineære metoden, slik at anleggsmidlane sin anskaffelseskost eller revaluert verdi, vert avskrive til restverdi over følgjande forventa utnyttbar levetid:

Bygningar 33 år
Inventar 10 år
Tekniske installasjonar 10 år
Edb-utstyr m.m. 5 år
Kontormaskiner og liknande 3–5 år

Driftsmidla si utnyttbare levetid og restverdi vert revurdert på kvar balansedag og vert endra dersom nødvendig. Når balanseført verdi på eit driftsmiddel er høgare enn estimert gjenvinnbart beløp vert verdien skriven ned til gjenvinnbart beløp. Vinst og tap ved avgang vert resultatført og utgjer forskjellen mellom salspris og balanseført verdi. Når revaluerte driftsmidlar vert selde vert revaluert beløp knytt til driftsmidlet overført til opptent eigenkapital.

VERDIFALL PÅ IKKJE-FINANSIELLE EIGENDELAR

Varige driftsmidlar med udefinert utnyttbar levetid vert ikkje avskrivne og vert årleg vurdert for verdifall. Varige driftsmidlar som vert avskrivne, vert vurdert for verdifall når det ligg føre indikatorar på at framtidige kontantstraumar ikkje kan forsvara balanseført verdi. Ei nedskriving vert resultatført med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høgaste av verkeleg verdi med frådrag av salskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, vert anleggsmidla gruppert på det lågaste nivået der det er muleg å skilja ut uavhengige kontantstraumar (kontant-genererande einingar). Ved kvar rapporteringsdato vert høve til å reversera tidligare nedskrivingar på ikkje-finansielle eigendelar vurdert.

SKATT

Betalbar skatt for perioden vert utrekna i samsvar med dei skattemessige lover og reglar som er vedtekne, eller i hovudsak vedtekne av skattestyresmaktene på balansedagen. Det er lovverket i dei land der banken opererer og genererer skattepliktig inntekt som er gjeldande for utrekninga av skattepliktig inntekt. Leiinga vurderer dei standpunkta som er hevdta i sjølvmeldingane der gjeldande skattelover er gjenstand for fortolking. Basert på vurderinga til leiinga vert det teke avsetjingar til forventa skatteinntekter der dette vert vurdert som naudsynt.

Det er utrekna utsett skatt på alle midlertidige forskjellar mellom skattemessige og rekneskapsmessige verdiar på eigendelar og gjeld.

KONTANTAR OG KONTANTEKVIVALENTAR

Kontantar og kontantekvivalenter er kontantar, innskot i Noregs Bank samt utlån og fordringar på andre kredittinstitusjonar.

PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSPLIKTER

PENSJONSFORPLIKTINGAR, BONUSORDNINGAR OG ANDRE KOMPENSASJONSORDNINGAR OVERFOR TILSETTE

Pensjonsforpliktingar

Banken si pensjonsordning oppfyller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon.

Pensjonsordninga er generelt finansiert gjennom innbetalingar til forsikringsselskap basert på løna til dei tilsette og premiar vert kostnadsførde løpende over drift. Banken har to pensjonsordningar:

- Innskotsbasert ordning
- Gamal AFP-ordning

Den innskotsbaserte pensjonsordninga gjeld for alle tilsette i banken.

AFP-ordninga gjeld berre for dei pensjonistane som hadde rett til AFP etter gammal pensjonsordning.

BONUSPLANAR

Banken vedtek retningslinjer for utbetaling av bonus i starten på rekneskapsåret, vanlegvis i februar. I påfølgjande år når banken ser om dei tilsette har oppfylt krava til bonus, vert bonusen vedteken, utbetalt og kostnadsført som regel i februar.

AVSETNINGAR

Banken rekneskapsfører avsetningar for rettslege krav når det eksisterer ein juridisk eller sjølv-pålagt forplikting som følgje av tidligare hendingar, det er sannsynlegheitsovervekt for at forpliktinga vil koma til oppgjer i form av ei overføring av økonomiske ressursar og storleiken på forpliktinga kan estimerast med tilstrekkeleg grad av truverde. I tilfelle der det ligg føre fleire forpliktingar av same natur, vert sannsynlegheita for at forpliktinga vil koma til oppgjer, fastsett ved å vurdera gruppa under eitt. Avsetning for gruppa vert rekneskapsført sjølv om sannsynlegheita for oppgjer knytt til gruppa sine enkeltelement kan vera låg. Avsetjingar vert målt til noverdien av forventa utbetalingar for å innfri forpliktinga. Det vert nyttet ein diskonteringssats før skatt som reflekterer noverande marknadssituasjon og risiko spesifikk for forpliktinga. Auken i forpliktinga som følgje av endra tidsverdi vert ført som rentekostnad.

The background of the image is a wide-angle landscape featuring a range of mountains under a clear blue sky. In the lower right foreground, there is a close-up of a vibrant pink rose flower and its green leaves.

TEMASIDER

HJARTEROM I JULEGÅVE

Takkar for gåva: Soknediakon Gitte Th. Torstad saman med Hilmar Bruheim og Ailin Kollsete Wiborg i Indre Sogn Sparebank.

Sogndal: Det vart ei spesiell og fin julaftan for mange, mellom anna takka vera god frivillig innsats og ei flott gåve frå Indre Sogn Sparebank.

Også i 2017 vart det lagt opp til og førebudd open felles julefeiring i Sogndal, noko som har vore eit kjærkomme tiltak gjennom fleire år. Diverre gjorde brannen i Stedjetunet tidleg i desember sitt til at det vart utfordrande å finna ein høveleg plass for feiringa.

- Me såg fram til å vera samla på Stedjetunet på julaftan, for stovene der hadde alt me trengde til eit slikt arrangement, så etter brannen var det lenge usikkert kvar det ville

passa å samlast. Me ønskjer ein mest mogleg heimekoseleg stad og vurderte fleire alternativ, fortel soknediakon Gitte Therkelsen Torstad.
- Heldigvis fekk me høve til å nytta Nils Stedje sitt hus i Kyrkjevegen, sidan det var ledig i juledagane, noko som gjorde at me fekk dette trivelege preget som me ønskte.

Til saman 20 store og små samla seg for å feira jula saman. På menyen stod det pinnekjøt og kålrabistappa med pølser og anna tilbehør.

Desserten hadde ein av dei frivillige sytt for ved å laga ei diger skål med tilslørte bondepiker og dessutan riskrem.

- Fleire av dei som deltok hadde teke på seg oppgåver og hjelpte til med førebuingar og under sjølve feiringar og etterpå. Det var også nokon som bidrog i forkant, men som ikkje var til stades på julafstan, fortel diakonen.

Ho trur dei som var saman denne julafstan spesglar den vanlege norske befolkninga. Her var tre mindre born, eit par ungdommar, nokre med utanlandsk opphav, nokre på mellombels arbeidsoppdrag i Noreg, eit par pensjonistar og nokre einslege.

- Ei fin blanding, rett og slett. Og det viser at det er behov for å laga møteplassar spesielt ein kveld som dette. Nokre lengtar etter familien i høgtida, andre har ikkje familie dei kan vera i lag med, somme får ikkje reisa heim på grunn av sjukdom eller jobb, andre tykkjer det er vanskeleg å laga til julefeiring. Det er mange årsaker til at ulike menneske bruk for ein slik samlingsstad, seier soknediakon Torstad.

Ho seier ho har fått mange tilbakemeldingar, både frå sogndøler generelt og frå deltakarane spesielt. - Folk har lest om tilbodet og ønskte å bidra. Nokre born fekk foreldra med seg til å kjøpa gaver til dei som tok del. Ei avtalte på førehand at ho ville gje gaver og vera til stades under feiringa, ho vart då julenis til stor glede for alle. Ein av dei som tok del sa at no kunne han gå heim og nyta resten av julekvelden for han hadde hatt det så fint og at julekvelden var redda.

Open felles julefeiring er forma slik at det er lett å vera med og lett å meld seg på, i tillegg til at alle kan bidra med praktiske ting dersom dei ynskjer det.

- Det er vel så viktig at me øver oss på å vera gjestfrie og tenka litt vidt om dei tradisjonane me vil ivareta. Det er lett å inkludera mange til ein kveld som i utgangspunktet har nokre rammer allereie. Menyen er oftast bestemt, pynten er tradisjonell og gaver er noko alle set pris på, seier Torstad.

- Eg må verkeleg få retta ein takk til huseigar Stedje som synte storsinn og opna heimen sin og ikkje minst, til banken, som gav tiltaket vårt ei slik stor gave, det var verkeleg til glede og oppmuntring for oss alle, seier ho.

Tekst: Hanne Stedje, foto: Sogn Avis

AUDMJUK, AMBISIØS OG TAKKSAM

Odd Einar Nordheim: – Det er ei heilt spesiell kjensle. Folk legg pengar i potten for at eg skal få ein sjanse til å lukkast, seier Odd Einar Nordheim. Han deltok også om instruktør under Rock camp, skipa til av Hugin musikkforum, eit anna prosjekt som også fekk midlar frå Gåveinstituttet. Aurora Holsæter, Ronja Hovland og Gunn Marit Kvåle var mellom deltakarane.

Årdal: Odd Einar Nordheim har ei av landets beste stemmer. Men han blir mållaus over den støtta han opplever i lokalsamfunnet sitt.

Den 46 år gamle årdølen har utgjeve to plater tidlegare og gjort seg bemerkja i fleire samanhengar som den allsidige vokalisten han her, men dei seinare åra har musikken vore ein bigeskjeft utanom butikk-jobben i Ski. Det skal det helst bli endring på i nær framtid. Det er nemleg fleire som meiner han før driva med musikk på heiltid.

- Odd Einar har ei av landets aller beste stemmer – det veit alle som jobbar med musikk. Jobben vår no er så syta for at resten av landet også får augene opp for han. Kvar

gong han syng, står folk og klyp seg i armen, seier Christer Falck. TV-profilen og musikkprodusenten har bestemt seg for å satsa stort på karriera til Odd Einar og gjer sitt for å få realisert planane om ny plate og spelejobbar over det ganske land.

I fjor haust var Falck i Årdal for å møta representantar for det lokale næringslivet, kommunen og alle andre som kan tenkjast å ville bidra. Indre Sogn Sparebank og Gåveinstituttet løyvde heile 80.000 kroner til prosjektet. No jobbar både Christer Falck og Odd Einar

Nordheim intensivt for å få gjeve ut ny plate i løpet av 2018 og har fått med seg fleire kjende musikarar prosessen med låtskrivinga. Odd Einar sjølv er rett og slett mållaus over mot-takinga og støtta heimefrå.

- Det er verkeleg ei heilt spesiell kjensle som er vanskeleg å setja ord på. Det at andre legg pengar i potten og bidreg på andre måtar for at eg skal få ein sjanse til å lukkast, det gjer verkleg noko med ein, seier Odd Einar, som trass i at han er busett i Oslo med kona Frid og to døtre, ofte er heime i Sogn i ulike samanhengar - gjerne musikalske. Han var mellom anna med som instruktør då Hugin musikkforum inviterte til Rock Camp for Ungdom i Huginhuset i juni 2017. Tanken var å gje unge talent ein arena for læring og inspirasjon, ikkje minst ved å skaffa fram eit a-lag av instruktørar med mange års erfaring frå musikklivet.

Musikalsk ungdom fra Årdal, Lærdal, Luster og Sogndal tok del, og mellom instruktørane var Alf Magne Hillestad, trommeslagar og

musikkprodusent, gitarist Inge Ronny Kvåle og altså Odd Einar Nordheim.

- Me har leika med tanken på å få til Rock camp i fleire år, og no har me endeleg fått realisert det. Me er utruleg godt nøgde med både oppslutnaden frå ungdommen, instruktørane og gjennomføringa. Her har me mykje me kan byggja vidare på, seier Rock camp-general Øyvind Aga i Hugin musikkforum. Han er full av planar og idear til korleis konseptet kan utviklast vidare.

Indre Sogn Sparebank Gåveinsittuttet delte ut til saman nesten 500.000 kroner til lag og organisasjoner i Årdal, Lærdal og Sogndal i 2017. Til saman 18 søkerar fekk tildeling av ulik storleik - og til særsla ulike føremål. Desse femna om alle adresesgrupper frå barneidrettsgruppa i Lærdal via Rock camp for ungdom til dei litt eldre, så som seniordansarane i Lærdal og Årdal gålag.

Utvalet av føremål, prosjekt og aktivitetar varierte frå natur, jakt og friluftsliv via kultur,

Lærdal IL Skigruppa: I 40 år har skigruppa skipa til Maristovedilten, det populære turløpet langs den gamle kongevegen. I samband med jubileet fekk alle deltakarane ei jubileumsgåve, gjeve av skigruppa i samarbeid med Indre Sogn Sparebank og Gåveinsittuttet.

musikk og lokalhistorie til veldedige føremål og dessutan helse. Kreftomsorga i Årdal og Lærdal fekk mellom anna midlar til å skapa ein uformell møtestad, ein temakafè, for personar med kreft, pårørande og etterlatne. Prosjekt Oliver handlar om handarbeidskunnige som strikkar tepper, luer og labbar til nyfødd-intensiven ved Haukeland sjukehus.

Indre Sogn Sparebank har dei seinare åra hatt stort fokus på gåver som kjem lokalsamfunna til gode på ulikemåtar. - Det er kjekt å kunne vera med og bidra til at prosjekt blir realiserte ogat lag og organisasjonar vert etablerte. Det er mange gode prosjekt og stor aktivitet i lokalmiljøa våre. Gjennom Gåveinstituttet har Indre Sogn Sparebank eit unikt høve til å arbeida for eit rikare liv i Indre Sogn. Dette gjev Banken evne til å påverka vekst og urvikling i samfunnsliv og næringsliv og ikkje minst, eit høve til å vera ein viktig del av det samfunnet banken eksisterer i, opplyste administrerande banksjef Egon M. Moen i ei pressemelding.

Til saman 18 prosjekt fekk støtte, men det var endå fleire søkerar. Indre Sogn Sparebank oppmodar desse om å søkja igjen ved neste høve.

Tekst: Hanne Stedje, foto: Sogn Avis

Lærdal IL friidrettsgruppa: Gruppa sökte om midlar til arrangementet Galdane Rundt, eit historisk terrennlop som er mellom dei faste aktivitetane. I tillegg har fritidrettsgruppa samarbeid med skulen, Barnas turlag, Røde Kors og idrettslag i Årdal om store og små aktivitetar. (Foto: Jan Christian Jerving)

FAKTA

Desse fekk midlar frå Gåveinstituttet i 2017:

Sognadal Musikkforum: 25.000,

Lærdal IL, skigruppa: 15.000,

Senioruniversitetet i Sogn: 10.000,

Nedre Årdal sokneråd: 30.000,

Lærdal IL turn: 30.000,

Bulder og Brak Opplevingar: 50.000,

Årdal Jeger og fiskarforeining: 25.000,

Utladalen naturhus: 15.000,

Temakafe kreftomsorg: 5.000,

Lærdal seniordans: 5.000,

Hugin Musikkforum rockekamp: 50.000,

Lærdal IL friidrett: 10.000,

Odd Einar Norheim, Falck forlag: 80.000,

Lærdal historielag: 15.000,

Seimdal Ungdomslag: 50.000,

Årdal sogelag: 50.000,

Årdal gålag: 17.500,

Oliverprosjektet: 10.000

Nedre Årdal sokneråd: Hogne Linga og Odd Arne Guttulsrød i soknerådet er særskilt takksame for støtta frå Gåveinstituttet. Midlane skal nyttast til å få realisert eit større prosjekt med å få på plass heis og handicapheis i kyrkjelydshuset, i tillegg til jubileumsfeiringa til Årdal kyrkje som runda 150 år i 2017. - Heisprosjektet vil gjera kyrkjelydshuset til eit skikkeleg fleirbruksrom som alle innbyggjarar i alle aldrar kan ha gagn av, seier dei.

Bulder og Brak: Opplevingsverksemda tilbyr turar, teambuilding, kulturguiding og andre tilrettelagde aktivitetar rundt fjorden. Bulder og Brak skipa til kajakkskule for born og unge i Idnre Ofredal og fekk midlar frå Gåveinsituttet til gjennomføringa. (Foto: privat).

Lærdal historielag: Det nystarta historielaget her representert ved Kåre Solheim (t.v.) og Håkon Lysne, fekk midlar frå Gåveinsituttet i samband med oppstarten. Første nummer av sogeskriftet «Are Tie» var i sal til julemarknaden og synte seg særslig populært. (Foto: Wenche Skanke-Eikum/Sogn Avis)

O HELGA JUBILEUMSNATT

Musikalsk magi: Det spørst om ikkje nokon må undersøka om takkonstruksjonen i det 150 år gamle bygget, for ein og anna trestrøken C frå trompeten til sjølvaste Ole Edvard Antonsen i skjønn harmoni med ein av landets største stemmer kan nemleg ha sett sine spor. Det var nemleg til tider som om taket regelrett løfta seg då Stine Hole Ulla og Didrik Solli-Tangen stemde i.

Sogndal: Det går framleis gjetord om vigslinga av Stedje kyrkje den kalde desemberdagen i 1867, men 150 årsjubileet vert nok heller ikkje gløymt med det første.

Eit så rundt jubileum for ein så viktig institusjon og samlingsstad kan berre ikkje gå stille føre seg. Det gjorde det i høgste grad heller ikkje då Ole Edvard Antonsen saman med Didrik Solli-Tangen, Stine Hole Ulla og fleire lokale krefter sette ein standard for julestemning publikum i Sogndal seint vil gløyma.

– Eg er berre så utruleg glad for at eg skal få vera med på dette ein gong til, seier sokneprest Kjell Olav Høstaker Nordheim etter at første omgang av den store jubileumskonserten er over. Den vart såpass stor – og såpass fort utseld, at det måtte ein ekstra konsert til. Det var altså til saman over 800 som fekk oppleva jubileumskonserten.

– Me har hatt mykje flotte konsertar her i kyrkja gjennom tidene, men denne vart verkeleg heilt spesiell, understrekar han.

Ole Edvard Antonsen, på si side, har turnert i fleire år med Desemberstemninger, som konserten vert kalla, utan å ha vore innom Sogndal. Han gav uttrykk for at han tykte det var stor stas å få komma til Stedje kyrkje i akkurat slikt eit høve. Røynd som han er, skjønte han nok også at mange hadde store forventingar til konserten som skulle leggja ramma rundt jubileumsfeiringa, soknepresten inkludert.

– Men dette overgjekk verkeleg alt eg hadde førestilt meg, seier Nordheim.

– *Eg er berre så utruleg glad for at eg skal få vera med på dette, seier sokneprest Kjell Olav Høstaker Nordheim, som var kveldens oppvarmingsband saman med Børge Vatlestad og kantor Arild Slinde.*

Han varma forresten sjølv opp saman med kantor Arild Slinde og Børge Vatlestad til konserten som var akkurat så magisk som ein desemberkonsert skal vera.

Med eit vidfemnande repertoar av klassiske salmar som Det hev ei rose sprungje, så nydeleg framført av fagre Stine Hole Ulla, var mykje av grunnlaget for julestemninga lagd. Det var også plass til den musikken som kanskje oftast kallar fram nostalgien i publikum. Der dukka dei opp alle, både Askepott og dei tre nöttene, Timmy Gresshoppe i Disneyfilmane og Sonjas song frå Reisen til julestjerna.

Det same gjorde den særskilt vakre versjonen av Little Drummer Boy, men det var nok utvilsamt O helga natt som gjorde størst inntrykk – kanskje sett vekk frå Didrik Solli-Tangen si framføring av Anthem frå Chess, ein prestasjon han har hausta hordar av lovord for etter deltakinga i Stjernekamp.

Travel helg

Lovord vart det då også på soknepresten og soknerådet og Sogndal musikkforum – i godt samarbeid med Indre Sogn Sparebank – for å ha fått stelt denne delen av jubileumsfeiringa i stand.

Litt er nok likt slik det var den gongen for 150 år sidan då kyrkjelyden på Stedje fekk ta den nye kyrkja si i bruk. Kyrklokkeklokken i tårnet har

kalla saman i sorg og glede i over 600 år. Og i døypefonten har sogndøler blitt døypt sidan 1100-talet. Men noko har endra seg. Det er til dømes tvilsamt om sokneprest og kantor i 1867 ville ha fungert som oppvarmingsband på same måte.

– Men noko av det som er veldig flott med å vera sokneprest i Stedje kyrkje er at ein har ein veldig fridom til å forme rolla i tråd med kven ein er. Musikk betyr mykje for meg og dette rommet er bygd for musikk i alle høve, til kvaradays, i sorg og i glede, seier han.

Det er ingen tvil om at det under jubileumskonserten utelukkande var snakk om rein og skjær glede.

Tekst: Hanne Stedje, foto: Sogn Avis

Stjernetreff: Ingen tvil om at Didrik Solli Tangen har sunge seg inn i de tusen hjem etter fenomenal innsats i Stjernekamp denne hausten.

EIN BODSKAP TIL ETTERTANKE

God trim: Yngvar Andersen fekk fart på forsamlinga gjennom enkle treningsøvingar. Men det var nok lattermusklane som fekk køyrt seg mest under foredraget hans.

Det vart ein kundekveld med skjerm og alvor. Responsen tyder på at det gjorde godt.

Personforsikring kan vera eit vanskeleg og kanskje litt uoversiktleg tema for mange. Ikkje alle likar å tenka tanken på at det å ha personforsikring kan komma til å utgjera ein særsviktig forskjell dersom noko av det verst tenkjelege skulle skje.

- Og dette med personforsikring kan også vera ei utfordring for banken, for sjølv om ein ser at dette er noko kundane absolutt bør ha, er det eit tema som ikkje alltid er like enkelt å ta opp, seier marknadsansvarleg Laila Hansen i Indre Sogn Sparebank.

I fjor haust var personforsikring ein del av agendaen då banken inviterte til kundekveld med foredrag om kva slags ordningar som finst.

- Dei kundane som ønskte det, kunne teikna seg på liste med ynskje om å bli kontakta av banken i ettertid for ein snakk om personforsikring. Der fekk me også veldig mykje tilbakemelding om at det verkeleg var ein bodskap til ettertanke me hadde lukkast med å formidla denne kvelden, seier Laila Hansen.

Responsen gjekk også samstemd ut på at foredraget til Yngvar Andersen - kanskje betre kjend som Puls-Yngvar - også var eit flott og kjærkomme innslag. Livsfilosofien hans handlar om det gode livet - og at det ofte ikkje skal dei heilt store endringane til for å kunna leva det. Yngvar Andersen, som opphavleg er frå Fortun i Luster, snakka mykje om korleis små endringar i kvardagen kan gjera store underverk i lengda,

anten det var snakk om trening og fysisk aktivitet eller opprydning i heimen, som han seinast har skrive bok om saman med kona Liv Loftesnes.

- Han er veldig dyktig på å få med seg publikum, det gjorde han då også i høg grad, sidan det vart treningsøvingar innimellom, der folk fekk opp pulsen - i tillegg til at det også vart ein del lattermusklar som fekk trimma seg under den seansen. Han er ein knakande kjekkar og ein særskilt god motivasjonssnakkar som er

flink til å bruka humor i sin måte å formidla på, det har me fått mykje respons frå kundane om at dei sette stor pris på.

Nydeleg tapas og moteframsyning med lokale modellar vart ei fin avrunding på kunde-kvelden, som altså var ei lett blanding av viktig informasjon, skjemt og alvor og mykje god inspirasjon.

Tekst: Hanne Stedje, foto: Sogn Avis

Vel blåst: Ein godt nögd stab saman med ein godt nögd Yngvar etter kundekvelden som hausta lovord og mange gode tilbakemeldingar frå gjestene.

God stemning: Det var god stemning under foredraget til Yngvar, som er kjend for å bruka humor til å formidla ein viktig bodskap om livsglede.

FEKK FINT BESØK FRÅ NORGES BANK

Fint besøk: Assisterande banksjef Karin Vikane seier det var ei stor ære å få vera vertskap for det første bankbesøket i Sogn til leiinga i Norges Bank, her representert ved Trond Grande (t.v.), viseadministrerende direktør i Statens Pensjonsfond Utland og visesentralbanksjef Jon Nicolaisen. Her er gjestene saman med også personalmarknadsjef Lars Grenager, administrerande banksjef Egon M. Moen og Anita Hagen Lægreid, sjef for næringsmarknad i Indre Sogn Sparebank.

Årdal: Indre Sogn Sparebank fekk det ørefulle oppdraget med å vera vertskap for Norges Bank, som vitja Sogn i mars i fjor.

Kvart år møter leiinga i Norges Bank og oljefondet bedriftsleiarar i alle delar av landet gjennom dei sju regionale nettverka. Her held dei foredrag og møter representantar for lokalt næringsliv, akademia, media og forvaltninga.

Rapportane herifrå er blitt ein av dei viktigaste temperaturmålarane på tilstanden i norsk økonomi, i følgje visesentralbanksjef Jon Nicolaisen. Han seier dei brukar nettverket aktivt som ein del av det apparatet dei har for å

laga oppdaterte analyser om norsk økonomi.

- Over tid har det vist seg å vera veldig treffsikkert.

Visesentralbanksjefen seier dei blir godt mottekte når dei er på desse reisene.

- Me får teke pulsen på det lokale næringslivet, ikkje minst gjennom bedriftsbesøk. Det bringer oss tettare på røyndommen, seier Nicolaisen. Her i Sogn vart vitjinga sett stor pris på.

- Det er ei stor ære for Indre Sogn Sparebank å vera vertskap for besøket, slo assisterande bankesjef Karin Vikane fast då leiinga kom på bankbesøk til Sogn for første gong. Fylket vårt hører saman med Møre og Romsdal til det Sentralbanken definerer som Region Nordvest.

I 2017 trekte kvar av dei reginale nettverksamlingane mellom 100 og 300 deltagarar, og Sogn var ikkje noko unnatak. Lokalt næringsliv, offentleg forvaltning og kundar var inviterte til samlinga, og oppslutnaden – og ikkje minst, tilbakemeldingane i etterkant var særskilt positive.

Norges Bank på si side la stor vekt på å få møta næringslivet i Sogn, og i konferansesalen fekk gjestene presentert fleire reiselivs- og gründerbedrifter i Sogn, mellom anna Quality Hotel Sogndal, Highsoft og Rocketfarm. Også Digital Etikett AS, Avery Dennison NTP og Norsun var representert. Dette er seks ulike bedrifter som kvar på sitt vis er viktige for verdiskapinga i regionen vår. Dagen vart dessutan avslutta med besøk hjå dei to store

bedriftene på Kaupanger, Lerum AS og Jatak AS.

Visesentralbanksjef Jon Nicolaisen heldt foredrag om «Pengepolitikken før og nå», medan det også vart eit foredrag ved Trond Grande, viseadministrerande direktør i Statens Pensjonsfond utland.

- Me likar ikkje sterkt kronekurs her i Sogn, sa administrerande banksjef Egon M. Moen til Sogn Avis i etterkant og opplyste visesentralbanksjefen om at Indre Sogn går betre enn på lenge – nettopp grunna den låge kronekursen. Som igjen er konsekvensen av oljeprisfallet.

Visesentralbanksjef Jon Nicolaisen på si side, kunne stadfesta Egon M. Moen sine forsikringar om tilstanden i Sogn og brukte fylket som eit døme på korleis ein tenesteytande sektor og reiseliv får ny luft under vengjene etter oljefallet.

- Dette er den sektoren som har drege størst fordel av kronekursen, sa Nicolaisen og viste til at Sogn og Fjordane er best på

Takk til Jatak: Visesentralbanksjefen fekk omvisning hjå takstolprodusenten Jatak og var imponert over det han fekk fortalt av Odd Tufte, som grunnlagde verksemda for 34 år sidan og som no syslar mest med forretningsutvikling.

Stor oppslutning: Representantar for næringsliv, akademia og offentleg forvaltning tok i mot invitasjonen til foredrag med leiinga i Norges Bank.

hotellovernattningar, betre enn vestlandet og nasjonen Noreg i snitt.

Han la heller ikkje skjul på at han var kommen til Sogn for å yta gjengjeld. Norges bank får mykje nytig informasjon frå det regionale nettverket i denne delen av landet.

- Me brukar nettverket for å bli i stand til å teikna dei sirkast moglege utsiktene, og då i god forkant av Statistisk Sentralbyrå sine tal, seier Nicolaisen. Hovudbodskapen hans var at her til lands er det verste over etter det dramatiske prisfallet på olje.

- Me ventar ikkje all verda av vekst, men me er over det verste, slo han fast. Visentralbanksjefen var også tydeleg på at dei sterke impulsane frå offentleg sektor er eit tilbakelagt kapittel.
- I mange år var dragkrafta frå ekspensive offentlege budsjett den kanskje viktigaste motoren bak jobbskapninga. No blir tidene

annleis. Heretter må me klara dette sjølve, sa han.

Under opphaldet sitt fekk gjestene frå Oslo sjå at sogningane har forstått det siste. Dei til saman åtte lokale verksemndene hadde like mange unike historiar å senda med attende til Oslo.

Tilbakemeldingane frå desse var strålende og prega av takksemd over at dei hadde fått eit slikt flott høve til å få presentera seg for leiinga i Sentralbanken.

Visesentralbanksjefen på si side understreka at det hadde vore ein særskilt god dag med mykje interessant lærdom og ikkje minst, entusiasme.

- Me kom til engasjement og fekk vera med på å skapa engasjement, var konklusjonen.

Tekst: Hanne Stedje, foto: Christian Blom

A scenic landscape featuring a range of mountains under a clear blue sky. In the lower right foreground, a vibrant pink rose flower is in full bloom, surrounded by green leaves. A small, yellow bird is perched on one of the leaves. The word "NOTAR" is overlaid on the image in a white, bold, sans-serif font.

NOTAR

INNHOLDSLISTE NOTAR

1. Finansiell risikostyring
2. Viktige rekneskapsestimat og skjønsmessige vurderinger
3. Netto rente- og kreditprovisjonsinntekter
4. Utbyte
5. Provisjonsinntekter med vidare
6. Provisjonskostnader med vidare
7. Netto vinst/tap på finansielle instrument
8. Andre driftsinntekter
9. Løn og generelle administrasjonskostnader
10. Segment
11. Konserndanning
12. Transaksjonar med nærståande partar
13. Løn m.m. og lån til tilsette og tillitsvalde (morbak)
14. Andre driftskostnader
15. Skattekostnad
16. Resultat pr. eigenkapitalbevis (morbak)
17. Kontantar og fordringar på sentralbanken (morbak)
18. Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar (morbak)
19. Utlån til kundar, kredittar, garantiar, tap på utlån og garantiar
20. Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet
21. Finansielle eigendelar og forpliktingar
22. Spesifikasjon verdipapir tilgjengeleg for sal
23. Utsett skattefordel
24. Varige driftsmidlar
25. Andre eigendelar
26. Gjeld til kreditinstitusjonar (morbak)
27. Innskot frå kundar
28. Gjeld ved utsteda verdipapir
29. Anna gjeld
30. Pensjonsforpliktingar
31. Ansvarleg lånekapital
32. Eigandelskapital og eigarstruktur
33. Ansvarleg kapital og kapitaldekning
34. Garantiansvar
35. Pantsetjingar og betinga forpliktingar, trekkrettar
36. Forfall av forpliktingar
37. Tid til avtalt/sannsynleg endring av rentevilkår
38. Rekneskapsprinsipp - IFRS 9 Finansielle instrument
39. Hending etter balansedag

1. FINANSIELL RISIKOSTYRING

Drifta av banken er bunden av ei rekke tilhøve. Særleg innverknad har rente- og kredittrisiko. Andre større risikoar er likviditets- og kursrisiko i verdipapir. Bankverksemda medfører òg ein operasjonell risiko.

Styret har fastsett rammer for risiko innan kreditgjeving, handel med verdipapir og for renterisiko. Det er fastsett rutinar for rapportering til styret om utviklinga på risikoområda og det er vedteke ein eigen finansstrategi. Det er òg utvikla eit eige internkontrollsysteem for den totale bankverksemda. Det er fastsett

retningslinjer og prinsipp for internkontroll. Administrasjonen har ansvar for å følgja opp den daglege risikostyringa.

Styret er merksam på risikoen ved høg utlånsvekst og kva verknad det kan ha for kapitaldekninga i banken. I tillegg er styret kjend med risikoen knytt til å vera meir avhengig av pengemarknaden. Styret har difor sett seg mål både på kapitaldekninga og likviditeten i banken, og vil treffa tiltak dersom kapitaldekninga og likviditeten kjem under desse måla.

KREDITTRISIKO

Kreditrisiko er risiko for tap som skuldast at kundar og motpartar ikkje oppfyller betalingsforpliktingane sine overfor banken. Kreditrisiko vedkjem alle fordringar på kundar, motpartar, utlån, kredittar, garantiar, uoppgjorte handlar, unytta kredittar og verdipapir, og motpartsrisiko som oppstår gjennom derivat. Kreditrisiko er avhengig av mellom anna storleiken på fordringa, tid for forfall, sannsynlegheit for misleghald og eventuelle verdi på trygda. Kredittap kan òg oppstå som følgje av operasjonelle feil. Banken sin mest vesentlege risiko, er kreditrisiko som hovudsakeleg er knytt til utlån.

Kreditrisiko vert styrd gjennom banken sin kreditstrategi. Det er utarbeidd kreditthandbøker med policyar, rutinar og administrativ fullmaksstruktur for styring av kreditrisiko. Kreditthandboka klargjer mellom anna krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kundar som får innvilga kreditt og krav til trygd for engasjementa. Risiko i porteføljen blir kontinuerleg overvaka for å avdekka sannsynlegheit for misleghald, og for å kalkulera tap dersom misleghald inntreff.

Kreditrisikoene til banken er hovudsakeleg små enkeltrisikoar mot privat- og bedriftskunde-marknaden. Etablert risikohandtering skal sikre at kreditrisiko er i samsvar med banken sin risikovilje.

Trygd

Verdien av deponert trygd skal vera tilstrekkeleg til å sikra engasjementet ved eventuell realisering, både på kort og lang sikt. Sikkerheitsobjekt som er ukjende for banken, skal dokumentera verdien sin gjennom offentleg takst der det er relevant.

Som trygd for banken si utlånsportefølje blir det hovudsakleg nytta:

- pant i fast eigedom
- registrerbart lausøyre, landbrukslausøyre og driftstilbehør
- fordringar og varelager
- pant i bankinnskot
- finansiell pant registrert i VPS, aksjar og obligasjonar
- kausjonistar

Generelt vert det kravd trygd for alle typar lån, med unntak av lønskontokreditt.

Konsentrationsrisiko

Banken er ikkje generelt eksponert mot få, store næringskundar. Eksponeringa er spreidd geografisk, teke omsyn til banken sin marknadsdel. For å sikra diversifisering, er det gitt rammer for eksponering i bransjar, fylke og per kunde. Sjå note 19 for talfesting av store engasjement.

Engasjementsstorleik

Eit engasjement er definert som kunden sitt

utlån, garantiar og unytta trekrammer. Det utgjer banken sin maksimale kreditrisiko. Totale engasjement kjem fram i note 19 fordelt på sektorane næring og privat. Store engasjement blir rapportert på eigne lister og rapportar til styret. Administrasjonen har ansvar for å følgja opp utviklinga i store engasjement. Banken si utlånsverksemd vert styrd av adm. banksjef.

Risikoklassifisering

Modellen

Indre Sogn Sparebank nyttar ein sannsynlegheitsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell på alle kundar der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kundar med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kundar med overtrekk over NOK 1.000,-. Risikoklassifiseringsmodellane er delt i to hovudmodellar – ein for personmarknad og ein for bedriftsmarknad.

Hovudmodellane er igjen delt i ulike undermodellar. Det vert òg gjort eit modellmessig skilje mellom eksisterande og nye kundar. Risikoklassifiseringsmodellen som banken nyttar bereknar sannsynlegheit for at kunden går i mislighald i løpet av dei neste 12 månadane.

Indre Sogn Sparebank si risikoklassifisering

Sannsynlegheit for mislighald i prosent

Risikoklasse	Frå og med	Til
1	0,01	0,10
2	0,10	0,25
3	0,25	0,50
4	0,50	0,75
5	0,75	1,25
6	1,25	2,00
7	2,00	3,00
8	3,00	5,00
9	5,00	8,00
10	8,00	100,00
11	Mislighald	
12	Tapsutsett	

Basert på risikoklassifisingssystemet til Indre Sogn Sparebank der risikoklasse 1 representerer lågast og risikoklasse 12 høgst risiko. I risikoklasse 11 er alle kundar med mislighald over

NOK 1.000 i 90 dagar gruppert. I risikoklasse 12 er alle kundar som banken har vurdert som tapsutsette gruppert.

Misleghaldne og tapsutsette engasjement

Kreditrisiko på utlån og garantiar kjem som følgje av at engasjement vert misleghaldne eller det skjer hendingar som gjer det svært sannsynleg at engasjementet vil bli påført tap på eit seinare tidspunkt. Eit engasjement vert vurdert som misleghalde når kunden ikkje har betalt forfallen termin innan 90 dagar etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikkje er dekka inn innan 90 dagar etter at ramme-kreditten vart overtrekt. Misleghaldne engasjement blir gjennomgått og handsama fortløpande av administrasjonen i banken. Styret i banken får månadleg rapportar vedkomande utviklinga på misleghald. Sjå note 19 for opplysningar om misleghaldne og tapsutsette utlån og trygda for desse. Tapsutsette engasjement er engasjement som ikkje er misleghaldne, men der kunden sin økonomiske situasjon inneber ei stor sannsynlegheit for at eit allereie oppstått tap vil materialisera seg på eit seinare tidspunkt. Rentene på slike utlån løper som normalt inntil misleghaldet oppstår.

Nedskrivingar

Dersom det ligg føre objektive indikasjoner for tap på engasjement, blir engasjementet nedskrive til verdien av framtidige kontantstraumar neddiskontert basert på effektiv rente. Utlånsporteføljen er delt inn i grupper med tilnærma lik risikoprofil, og blir nedskriven dersom det ligg føre objektive indikasjoner for tap på grupper. Individuelt vurderte lån blir trekt ut av tilhøyrande gruppe og er ikkje med i grunnlaget for gruppnedskrivingar.

Banken gjennomgår portefølje av utlån og garantiar og føretek individuelle nedskrivingar. Gruppnedskrivingar på utlån og garantiar blir føreteke med basis i risikoklassifisinga og modellen for gruppnedskriving byggjer å bransjeinndeling av kundane, offentlege tilgjengelege konkurssannsynlegheiter og forventa restverdi på objekta.

Kreditrisiko på verdipapir

Kreditrisiko i obligasjonsportefølje kjem som følgje av konkurs, gjeldsforhandlingar eller

makrohendingar. Som følgje av denne risikoen, vert det i rutina nytta rammer for plasseringar slik at banken fordeler risiko på mange selskap.

Banken ynskjer at porteføljen av finansielle instrument skal ha ein låg kreditrisikoprofil, og det fortrinnsvis blir investert i bankar,

solide føretak og stat og statsgaranterte føretak. Kredittkvaliteten vert vurdert som tilfredstillande.

Banken har ikkje investeringar i verdipapir i framand valuta.

MARKNADSRISIKO

Marknadsrisiko er risikoen for tap og gevinst i marknadspараметrar som rente, valutakursar, aksje- eller råvarereprisar. Marknadsrisiko som banken står overfor, er hovudsakeleg renterisiko og inkluderer potensielle svingingar i verdien av fastrenteinstrument eller finansielle instrument knytt til ein marknadsbenchmark (NIBOR flytande pengemarknadsrente) som følgje av endringar i marknadsrenter, og i framtidige kontantstraumar for finansielle instrument til flytande rente. Prisrisiko kjem av endringar i marknadsprisar, enten som følgje spesifikke faktorar knytt til eit individuelt finansielt instrument eller utstedar, eller faktorar som påverkar alle instrument handla i ein marknad. Det kan til dømes handla om endringar i prisar eller volatilitet på aksjar eller aksjeindeksar. Rentepapir, aksjar og aksjefond er eksponert for denne risikoen. Det mest vesentlege av marknadsrisiko relaterer seg til verdipapirmarknaden representert ved eigne verdipapirbeholdninga. Hovudtyngda av porteføljen til banken er plassert i likvide obligasjonar med avgrensa risiko for store fall i marknadsverdien. Forvaltninga er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styret. Rammene skal avgrensa risikoen, og desse rammene blir gjennomgått minst ein gong i året.

Prisrisiko

Banken sin samla marknadsrisiko blir vurdert ut i frå stressscenario utarbeidd i tråd med tilrådingar frå Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Valutarisiko

Banken har ingen vesentleg valutaeksponering. Valutapostar er avgrensa til setlar i utanlandsk valuta (valutakasse) og garantiar for formidla lån i utanlandsk valuta. Kundane har stilt trygd i fast eigedom for valutalångarantiane og verdien av trygda er vesentleg høgare enn forpliktinga. Ved ei utvikling i valutakursen som medfører at låna til kunden blir høgare, vil banken stilla krav om tilleggstrygd.

Renterisiko

Banken er òg eksponert for renterisiko knytt til tap av rentenetto. Risikoen kjem fram som resultat av ulik rentebindingstid på ulike aktiva- og passivapostar i og utanfor balansen. Desse er obligasjonar, utlån til kundar, garantiar, innskot og verdipapirgjeld. Ei endring i marknadsrenta vil gi auke eller reduksjon i banken sin rentenetto som følgje av det. Styret i banken har sett ramme for banken sin renterisiko og eksponering til MNOK 2 som maksimalt negativt utslag. Sjå note 37 for talfesting av sensitivitet ved 1 % renteendring. Renteberande verdipapirplasseringar, utlån, innskot frå kundar, finansinstitusjonar og låneopptak i marknaden er alle knytt til flytande rente. Utanom balansepostar, gjeld banken sitt løpende garantiansvar som er knytt til flytande rente. Renterisikoen blir månadleg rapportert til styret. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko blir redusert ved at innlån og utlån i høg grad blir tilpassa same rentevilkår.

LIKVIDITETSRIKO

Likviditetsrisiko kan enkelt forklara som banken si evne til å gjera opp eiga gjeld ved forfall. Når banken sine lånekundar ynskjer ei langiktig finansiering, og banken sine innskotskundar vil disponera innskota sine med kort varsling, har banken ein likviditetsrisiko. Finansiering av dette gapet er gjort ved at banken har teke opp lån i Noregs Bank, i den opne marknaden og avtalt trekkramme med DNB Bank ASA på MNOK 125. Banken har

vedteke ein likviditetsstrategi der likviditetsindikator 1 skal vera 105 % eller høgare.

Likviditetssituasjonen for banken er vurdert tilfredsstillande. Utviklinga av likviditetsrisikoen blir månadleg rapportert til styret som karakteriserer risikoen som tilfredsstillande. Sjå årsmeldinga frå styret for beskriving av banken si styring av risiko og note 36 for talfesting av forfall på forpliktingar.

OPERASJONELL RISIKO

Den operasjonelle risikoen til banken er risiko for tap som følgje av utilstrekkelege eller sviktande prosessar eller system, menneskelege feil, eksterne hendingar og juridisk risiko. Denne type risiko og kjelder til tap ligg i den løpende drifta av banken. Banken har utarbeidd policyar, rutinar, fullmaktstrukturar

med vidare. Det saman med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er vidare teikna formålstenlege forsikringsordningar, og utarbeidd relevante beredskapsplanar for å handtera krisesituasjonar.

KAPITALFORVALTNING

Målet til banken vedkomande kapitalforvaltning er å sikra framleis drift for å gi eigenkapitalbeviseigarane og kapitalfondet i banken ei god avkastning, og oppretthalda ein optimal kapitalstruktur for å redusera kapitalkostnadane. På denne måten kan banken gi utbyte på eigenkapitalbevis og bidra til utvikling av lokalsamfunna banken er ein del av.

Gjennom lovverket, er banken underlagt eit regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. CEBS har utarbeidd retningslinjer for prosessar for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP. Styret har ansvaret for å initiera ICAAP-prosessen og kapitalplanlegginga, og set mål for eit kapitalnivå som er tilpassa banken sin risikoprofil og forretningsmessige rammevilkår. ICAAP-prosessen er ein integrert del av banken si samla risikostyring.

Sjølv om Indre Sogn Sparebank prisar inn ein forventa tapskostnad, må banken ha kapitalreservar for å dekka uventa tap. Gjennom ICAAP vert risikojustert kapital utrekna for alle risikoområde, og banken gjennomfører stress-testing for å identifisera forhold som kan påverka risikobildet og kapitaldekninga i negativ retning. Risikojustert kapital angir kor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er ein sentral storleik i vurderinga av banken sitt behov for eigenkapital for å driva verksemda på ein forsvarleg måte. Den risikojusterte kapitalen og lovmessig minstekrav vert samanhalden mot banken sin faktiske eigenkapital.

Banken skal ha ein spreidd forfallsstruktur på innlåna sine.

Frå 31.12.2017 skal banken minst ha ein LCR⁷ lik 100 %.

⁷ LCR, eller Liquidity Coverage Ratio, er eit minimumskrav til likvide aktiva i høve til utrekna negativ cash flow under eit definert stressa likviditetsscenario.

Likviditetsindikatorane⁸ for banken skal ikke vera lågare enn:

	Indikator 1	Indikator 2
Indikator inklusive EBK	105	110
Indikator för banken utan EBK	105	115

Banken sin LCR er 152 % ved årsskiftet. Kravet til LCR fra styresmaktene er 100 % pr. 31.12.2017 og banken har sett eit minstekrav til LCR på 110 %.

Den ansvarlege kapitalen består av rein kjernekapital, anna kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarleg lånekapital). Kravet til kapitaldekninga er at den ansvarlege kapitalen skal minst utgjera 8 % av eit nærmare fastsett berekningsgrunnlag. I tillegg må banken møta bufferkrav slik at minstekrava til rein kjernekapitaldekning no er 15,0 %, og til kapitaldekning lik 18,5 %.

Pr. 31.12.2017	Indre Sogn Sparebank	Krav frå styresmakten
Rein kjernekapital	14,86 %	15,0 %
Kjernekapital	18,96 %	18,5 %

Resultatet til Indre Sogn Sparebank vert delt høvesvis mellom sparebanken sitt fond og eigenkapitalbeviskapitalen. Banken nyttar inngåande balanse for eigenkapitalbeviskapitalen med tillegg av utjamningsfond ved utrekning av eigarbrøken. Indre Sogn Sparebank tek sikte på at 50 % av resultatet i høve til eigarbrøken vert utbetalt som utbyte, resten vert lagt til utjamningsfondet og omlag 50 % av resultatet i høve eigarbrøken vert fordelt som gåver/overført til ei samfunnsnyttig stifting. I vurderinga av utdeling av overskotet i 2017 til utbyte og gåver, vil det bli lagt vekt på at eigenkapitalbevisegigarane sin del av samla eigenkapital bør haldast stabil.

STRATEGISK RISIKO

Strategisk/forretningsmessig risiko er risikoen for at verdiane av gjeld og eigendelar vert endra på grunn av faktorar i marknaden. Dette krev ei kontinuerleg vurdering av konkurransesituasjonen, banken sine produkt og endringar i banken sine rammevilkår.

OMDØMFRISTSKO

Omdømerisko er risiko for at banken kan bli påført tap eller kostnader ved svekka omdøme. Slik svekking av omdøme til dømes koma som ei følgje av manglante kontrollrutinar knytt til sal av banken sine produkt.

⁸ Likviditetsindikator 1 bereknar kor stor del av illkvide eigendalar som er langsiktig finansiert, dvs. med attståande løpetidslengde over 1 år (likviditetsindikator 1). Indikator 2 er identisk bortsett frå at tidsperioden det er fokusert på er endra frå 1 år til 1 månad. Berekningsmodellen er som følger:

Likviditetsindikator 1(2) = Finansiering med gjenstående løpetid over 1 år (1 mnd.)
Illikvide eiendeler

2. VIKTIGE REKNESKAPSESTIMAT OG SKJØNSMESSIGE VURDERINGER

Estimat og skjønsmessige vurderinger blir evaluert løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorar, inklusive forventningar om framtidige hendingar som er forventa å vera sannsynlege under noverande omstende. Banken forventar ingen endringar i nøkkelføresetnadene som vil føra til vesentlege endringar i bokførte verdiar av eigendelar og forpliktingar i løpet av neste år.

VIKTIGE REKNESKAPSESTIMAT OG FØRESETNADER

Banken utarbeidar estimat og føresetnader knytt til framtida. Dei rekneskapsestimata som føl av dette vil per definisjon sjeldan vera fullt ut i samsvar med det endelege utfalla. Estimat og føresetnader som representerer ein betydeleg risiko for vesentlege endringar i balanseført verdi på eigendelar og gjeld i løpet av neste rekneskapsår, vert drøfta nedanfor.

a) Verkeleg verdi på finansielle instrument
For verdipapir som ikkje er børsnoterte og der det ikkje er ein aktiv marknad nyttar konsernet verdsettingsteknikkar for å fastsette verkeleg verdi. Konsernet vurderer og vel metodar og tek føresetnader som så langt som mogleg er basert på marknadsforholda på balansedagen. For rentepapir som ikkje er handla aktivt i tida nær rapporterings-tidspunktet hentar me inn verdivurderingar og spreadestimat frå ulike meklarføretak og Norsk Fondsmeglarforbund, og nyttar desse til verdsetting. Verdivurdering av unoterte aksjar byggjer på siste emisjonskurs, omsetnings-verdiar me har kunnskap om, og neddiskonterte kontantstraumar. Verdipapir utan omsetning er verdsett med utgangspunkt i tilgjengeleg rekneskapsinformasjon. Verkeleg verdi av forpliktingane for finansielle garantiar blir verdsett med teknikkar slik som for nedskrivninga på utlån omtalt nedanfor. Sjå òg note 21 for sensitivitetsanalyse knytt til kursendringar nivå 3 verdsetjing.

b) Nedskriving på utlån

Nedskriving på utlån skal skje når objektive

bevis for verdifall kan identifiserast. Objektive bevis for verdifall på eit utlån omfattar vesentlege finansielle problem hjå debitor, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontaktsbrot, tilfelle der det blir vurdert som sannsyleg at debitor vil innleie gjeldsfor-handling eller andre konkrete hendingar. Som kriterium på objektive bevis for gruppended-skrivinger i konsernet, blir det nytta modellverk som er utvikla for å rekna ut kreditrisiko, og eigne data for statistisk rest-løpetid for låna. Alle nedskrivningar er basert på neddiskonterte verdiar, med låna si effektive rente før verdifall som diskonteringsrente. I prinsippet skal alle kontantstraumar på engasjement og grupper identifiserast, og det må gjerast ei vurdering av kva kontantstraumar som er utsett. Med det store talet engasjement som er gjenstand for vurdering, må slike ut-rekningar skje med utgangspunkt i til-nærmingar og erfaringsmateriale.

Modellverket for utrekning av kreditrisiko vert vurdert og validert jamleg. Slik vert òg modellen for nedskriving på grupper av utlån vurdert. Endringar vert gjort for å gi forventningsrette estimat utifra erfaringsdata og kunnskap om banken si portefølje og dei makroøkonomiske framtidsutsiktene. For ytterlegare omtale av metode for individuelle nedskrivningar og gruppendedskrivningar, sjå òg Rekneskapsprinsipp, note 1 om Risikoforhold, og note 19 om Utlån til kundar m.m. og note 38 Rekneskapsprinsipp - IFRS 9 Finansielle instrument.

3. NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

i 1.000 kr.

	Morbank	Konsern		
	2017	2016	2017	2016
Renteinntekter				
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjonar	1 841	2 216	1 841	2 216
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringer på kundar	88 090	88 436	88 064	88 452
Renter og liknande inntekter av sertifikat og obligasjonar	1 084	2 665	1 084	2 665
Andre renteinntekter og liknande inntekter	0	3	0	0
Sum renteinntekter	91 016	93 321	90 990	93 334
Rentekostnader				
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar	299	269	299	269
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kunder	20 629	21 419	20 629	21 404
Renter og liknande kostnader på verdipapir	8 503	10 325	8 503	10 325
Renter og liknande kostnader på ansvarleg lån	1 351	1 433	1 351	1 433
Andre rentekostnader og liknande kostnader	0	3	0	3
Sum rentekostnader	30 783	33 448	30 783	33 433
Netto renteinntekter	60 233	59 873	60 207	59 900
Av dette renteinntekter på nedskrivne lån	132	1 129	132	1 129

4. UΤBYTE

i 1.000 kr.

	2017	2016
Verkeleg verdi over resultatet	51	157
Tilgjengeleg for sal	7 259	8 786
Sum utbyte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning	7 310	8 943

5. PROVISJONSINNTEKTER MED VIDARE

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Garantiprovisjon	1 704	1 548	1 704	1 548
Betalingsformidling	6 452	5 753	6 452	5 753
Verdipapirteneste og forvaltning	901	373	901	373
Forsikringsprodukt	5 070	4 049	5 070	4 049
Provisjon Eika Boligkreditt AS	6 031	4 045	6 031	4 045
Andre provisjonar og gebyr	1 901	2 845	1 901	2 845
Sum provisjonsinntekter med vidare	22 059	18 613	22 059	18 613

6. PROVISJONSKOSTNADER MED VIDARE

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Nets kostnader	2 524	2 932	2 524	2 932
Formidlingsprovisjon	0	0	0	0
Andre kostnader	348	260	348	260
Sum provisjonskostnader med vidare	2 872	3 192	2 872	3 192

7. NETTO VINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENT

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Netto vinst/tap på sertifikat og obligasjoner	339	-1 786	339	-1 786
Netto vinst/tap på aksjar og andre verdipapir med variabel avkastning	3 981	1 352	2 361	1 352
Netto vinst/tap på valuta	328	285	328	285
Netto vinst/tap på finansielle instrument	4 648	-149	3 028	-149
	2017		2017	
	2016	2016	2016	2016
Netto vinst/tap på finansielle instr. til verkeleg verdi over resultatet	2 807	-230	1 188	-230
Netto vinst/tap på finansielle instr. tilgjengeleg for sal	1 512	-204	1 512	-204
Netto vinst/tap på valuta	328	285	328	285
Netto vinst/tap på finansielle instrument i driftsresultat før skatt	4 648	-149	3 028	-149
2017 2016 2017 2016				
Netto vinst/tap på finansielle instrument tilgjengeleg for sal	-5 676	1 823	-8 185	2 122
Netto vinst/tap på finansielle instrument i utvida resultat	-5 676	1 823	-8 185	2 122

8. ANDRE DRIFTSINNTEKTER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Husleigeinntekter	532	417	382	309
Salsinntekter eigedomsmekling			5 219	5 187
Inntektsført badwill kjøp av ISSB Eigedom			3 290	
Vinst sal av fast eigedom	1 394		1 394	
Sum andre driftsinntekter	1 926	417	10 285	5 496

9. LØN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Løn og generelle administrasjonskostnader	27 744	26 876	30 771	29 672
Løn til tilsette	19 263	19 990	22 290	22 786
Honorar til styre og tillitsmenn	362	365	362	365
Pensjonar	3 286	1 966	3 286	1 966
Arbeidsgjevaravgift	4 177	3 132	4 177	3 132
Andre personalkostnader	656	1 424	656	1 424
Personalkostnader	27 744	26 876	30 771	29 672
Kurs, møte	608	372	608	372
Honorar eksterne tenester	433	428	1 136	1 168
Kontorrekvisita, blankettar, trykksaker	710	551	748	595
Telefon, porto, frakt	234	370	288	423
Reklame, annonsar, marknadsføring	1 275	2 193	1 550	2 432
Diett, reiser, andre utgifter	409	473	418	523
Edb-kostnader	6 721	6 978	6 721	6 978
Andre kostnader	0	0	23	19
Administrasjonskostnader	10 390	11 365	11 491	12 510
Sum løn og generelle administrasjonskostnader	38 134	38 241	42 262	42 182
Tal årsverk pr 31.12.	33,6	35,0	37,6	40,1
Lærling	2,0	1,0	2,0	1,0
Gjennomsnittleg tal årsverk i året	34,2	37,0	38,9	41,1

10. SEGMENT

Banken føl IFRS 8 og morbank utarbeidar rekneskap for segmenta privatmarknad (PM) og bedriftsmarknad (BM). Personkundar som blir følgde opp av næringsavdelinga inngår i bedriftsmarknaden. Etter vurderinga til banken, ligg det ikkje føre vesentlege forskjellar i risiko og avkastning på produkt og tenester som inngår i hovudmarknadane til banken. Banken opererer i eit geografisk avgrensa område, og rapportering på geografiske segment gir lite

tilleggsinformasjon. Stab morbank omfattar administrasjon, forvalting, investeringstenester, strategi, eigarskap og økonomi funksjonar i banken. Tabellen viser segmentfordelinga i morbank.

RESULTAT	*31.12.2017				*31.12.2016				i 1.000 kr.
	PM	Andre område BM i morbank	Totalt	PM	Andre område BM i morbank	Totalt			
Netto renteinntekter	42 592	15 824	1 817	60 233	41 595	16 356	1 922	59 873	
Utbyte	1 387	0	5 923	7 310	2 573	0	6 370	8 943	
Provisjonsinntekter m.v.	18 414	3 490	155	22 059	15 335	3 143	135	18 613	
Provisjonskostnader m.v.	2 288	442	142	2 872	2 553	497	142	3 192	
Netto vinst/tap på finansielle instrument	328	0	4 320	4 648	273	0	-422	-149	
Andre driftsinntekter	1 926	0	0	1 926	417	0	0	417	
Netto andre driftsinntekter	19 767	3 048	10 256	33 071	16 045	2 646	5 941	24 632	
Løn og personalkostnader	19 485	2 913	5 346	27 744	20 394	2 723	3 759	26 876	
Administrasjonskostnader	7 883	1 310	1 197	10 390	8 753	1 346	1 267	11 366	
Avskrivningar på driftsmidlar	2 649	251	251	3 151	3 369	255	254	3 878	
Andre driftskostnader	14 526	2 011	2 715	19 252	14 545	2 113	2 579	19 237	
Sum driftskostnader før tap på utlån	44 543	6 485	9 509	60 537	47 061	6 437	7 859	61 357	
Tap på utlån	1 167	2 731	0	3 898	645	486	0	1 131	
Driftsresultat før skatt	16 649	9 656	2 565	28 870	9 934	12 079	4	22 017	
<hr/>									
BALANSETALL	Andre område BM i morbank				Andre område BM i morbank				
	PM	BM	i morbank	Totalt	PM	BM	i morbank	Totalt	
Utlån til og fordringar på kundar	2 293 997	543 227	0	2 837 223	2 182 483	585 625	0	2 768 108	
Innskot frå kundar	1 753 720	918 897	43 232	2 715 849	1 702 088	719 748	40 444	2 462 280	

11. KONSERNDANNING

Konsernet Indre Sogn Sparebank er Indre Sogn Sparebank (mor), Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS (dotter), ISSB Eigedom AS (dotter) og ISSB Forsikring AS (tilknytt selskap).

DOTTERSELSKAP

Indre Sogn Sparebank har to datterselskap, Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS og ISSB Eigedom AS.

Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS

Indre Sogn Sparebank kontrollerer 100 % av Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS. Selskapet skal driva med eigedomsmekling i Indre Sogn. Selskapet har fire tilsette. Forretningskontoradressa til Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS er Storevegen 24, 6884 Øvre Årdal.

Det har ikkje førekome hendingar etter utløp ev perioden som fører til justeringar av, eller tilleggsopplysingar i rekneskapat eller i notar til rekneskapat.

ISSB Eigedom AS

Den 31. mars 2017 kjøpte banken 100 % aksjane i eigedomsselskapet A.J. Holen AS. Pr. 31.12.2017 kontrollerer Indre Sogn Sparebank 65 % av ISSB Eigedom AS. Selskapet er eit reint eigedomsselskap. Selskapet har ingen tilsette. Forretningsadressa til Indre Sogn Eigedom AS er Statsråd Evensensveg 8, 6885 Årdalstangen.

Det har ikke førekome hendingar etter utløp ev perioden som fører til justeringar av, eller tilleggsopplysingar i rekneskapet eller i notar til rekneskapet.

TILKNYTT SELSKAP

Indre Sogn Sparebank kontrollerer 35 % av ISSB Forsikring AS. Forsikringsselskapet er samlokalisert med ISSB i Bergen, og skal selja Eika Gruppen AS sine forsikringsprodukt. Selskapet har to tilsette. Forretningskontoradressa til ISSB Forsikring AS er Markeveien 1B, 5012 Bergen.

Det har ikke førekome hendingar etter utløp ev perioden som fører til justeringar av, eller tilleggsopplysingar i rekneskapet eller i notar til rekneskapet.

KONSERN – OPPKJØP

Den 31. mars 2017 kjøpte banken 100 % av aksjane i eigedomsselskapet A.J. Holen AS. Selskapet er eit reint eigedomsselskap og eigendelane til selskapet er ein eigedom i Sogndal sentrum.

Berekning av meirverdi

	i 1.000 kr.
Vederlag for aksjane	6 372
Bokført egenkapital på oppkjøpstidspunktet	2 076
Meirverdi	4 296

KONSERN – GOODWILL

Goodwill vert vurdert for nedskrivning ved kvart rapporteringstidspunkt.

Goodwill NOK 113.000 referer seg til overtakinga av Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS den 01.05.2013.

Banken har i fjerde kvartal 2017 føreteke ei nedskrivning på NOK 500.000. Banken si oppfatning er at bokført verdi er intakt pr. 31.12.2017.

Fordeling av eigendelar og forpliktingar ved oppkjøpet

Art	Bokført verdi	Meir/mindre verdiar	Verkeleg verdi
Tomtar, bygningar og fast eigedom	2 404	9 476	11 880
Bankinnskot, kontantar og liknande	83		83
Andre eigendelar	25		25
Utsett skatt	-293	-1 890	-2 183
Anna gjeld	-143		-143
Netto identifiserte eigendelar	2 076	7 586	9 661
Berekna badwill		-3 290	-3 290
Vederlag for aksjane	2 076	4 296	6 372

Banken har inntektsført badwill med MNOK 3,29.

KONSERN – TRANSAKSJON MED MINORITETSINTERESSE

Banken selde i november 35 % av aksjene i eigedomsselskapet ISSB Eigedom AS (tidlegare A.J. Holen AS). Selskapet er eit reint eigedomsselskap og eigendelane til selskapet er ein eigedom i Sogndal sentrum.

	i 1.000 kr.
Vederlag for 35 % av aksjene	3 850
35% av bokført eigenkapital på salstidspunktet kjøpt	3 423
Forskjell mellom vederlag og andel av eigenkapital ført i konsernet	427

12. TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE PARTAR

ISSB EIGEDOM AS

ISSB Eigedom AS eit 65 % eigm datterselskap og er eit reint eigedomsføretak. Banken har inngått leigekontrakt med ISSB Eigedom AS om leige av lokale i Sogndal. I 2017 har banken kostnadsført MNOK 0,46 i husleige.

INDRE SOGN SPAREBANK EIGEDOMSMEKLING AS

Husleige frå Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS

Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS er eit 100 % eigm datterselskap og er eit reint eigedomsmeklingsføretak.

Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS har inngått leigeavtale med Indre Sogn Sparebank. I 2017 har banken inntektsført MNOK 0,15 i husleige.

Bankinnskot

I konsernrekneskapet er bankinnskot eliminert med NOK 12,61 mill.

Sjå òg note 11.

13. LØN M.M. OG LÅN TIL TILSETTE OG TILLITSVALDE (MORBANK)

UTLÅN TIL TILLITSVALDE, LEIANDE TILSETTE OG DEIRA NÆRSTÅANDE

i 1.000 kr.

Tillitsvalde/leiing	Utlån	
	31.12.2017	31.12.2016
Styret		
Morten Kristiansen, leiar	0	0
Siv Enerstvedt, medlem	0	0
Jorunn Irene A. Nilssen, medlem	47	155
Torgeir Strypet, medlem	0	
Ingeborg Indrelid, medlem	0	317
Sum styret	47	472
Leiande tilsette		
*Egon Moen, adm. banksjef	2 129	2 053
*Karin Vikane, ass.banksjef	500	600
*Anita Hagen Lægreid, styreleiar datterselskap	2 890	2 893
Sum leiinga	5 519	5 546
Sum generalforsamling	11 584	16 443
Sum utlån andre tilsette	65 442	76 871
Totalsum utlån	82 592	99 332

* Lån til tilsette i Indre Sogn Sparebank. I sum lån til generalforsamlinga inngår: MNOK 5,52 lån til tilsette pr. 31.12.2017.

LÅN TIL STYREMEDLEMAR, LEIANDE TILSETTE OG DEIRA NÆRSTÅANDE

Lån til nærmiljøpartar

i 1.000 kr.

	2017	2016
Lån til styremedlemer og leiande tilsette		
Balanseført verdi 01. 01.	6 018	7 994
+ Lån gitt i løpet av året	42	0
- Lån tilbakebetalt i løpet av året	494	1 976
+ Belasta renter	104	116
- Innbetalte renter	104	116
+/- Endring som følgje av endring i styret	0	0
= Balanseført verdi 31.12.	5 566	6 018

Lånevilkår til styreleiar og dagleg leiar

Lån til styreleiar og dagleg leiar har følgjande vilkår:

i 1.000 kr.

2017				
Namn:	Lånebeløp	Lånetype	Renter	Utløpsdato
Morten Kristiansen	0			
Egon M. Moen	2 026	Flexilån	1,70 %	Ingen
Egon M. Moen	102	Kontokreditt	3,15 %	Ingen

2016				
Namn:	Lånebeløp	Lånetype	Renter	Utløpsdato
Siri Lagmannsås	0			
Egon M. Moen	1 400	Flexilån	0,65 %	Ingen
Egon M. Moen	567	Flexilån	2,65 %	Ingen
Egon M. Moen	86	Kontokreditt	3,15 %	Ingen

Lånevilkår til styremedlemar og tilsette

Indre Sogn Sparebank har ikkje ytt lån til styremedlemar med betre vilkår enn ordinære vilkår. Banken har heller ikkje ytt lån til tilsette med vilkår som avvik frå dei generelle vilkåra som gjeld for tilsette.

GODTGJERSLE TIL TILLITSVALDE OG LEIANDE TILSETTE

i 1.000 kr.

	2017	2016
Godtgjerelse til leiande tilsette:		
Løn og andre kortsiktige ytingar til adm. banksjef Egon M. Moen	1 338	1 149
Innbetalt pensjonspremie	878	157
Andre skattepliktige ytingar	51	47
Sum adm. banksjef	2 267	1 353
Løn og andre kortsiktige ytingar til ass. banksjef Karin Vikane	812	785
Innbetalt pensjonspremie	79	76
Andre skattepliktige ytingar	35	42
Sum ass. banksjef	926	903

Godtgjerelse til leiande organ:

	2017	2016
Styret:		
Styreleiar Morten Kristiansen	75	41
Styreleiar Siri Lagmannsås	18	63
Styremedlem Siv Enerstvedt	42	39
Styremedlem Jorunn Irene A. Nilssen	44	41
Styremedlem Torgeir Strypet	27	0
Styremedlem Ingeborg Indrelid	44	37
Sum styret	175	180

Generalforsamling:

	2017	2016
Leiar Anne Inger Nedrehegg	17	16
Andre medlemmar	9	49
Sum generalforsamling	26	65

Stadfesting:

Løn til adm. banksjef Egon M. Moen var i 2017 NOK 1.338.000 (i 2016 NOK 1.149.129). I tillegg utgjer andre godtgjersler NOK 51.193. Adm. banksjef er medlem av ordinær kollektiv pensjonsavtale. Her er det innbetalt kr. 163.385. I tillegg har adm. banksjef eigen pensjonsavtale. Adm. banksjef har forplikta seg til å stå i stillinga til fylte 62 år. I 2017 er det kostnadsført kr. 714.224 i samband med denne avtalen.

Adm. banksjef har avtale om etterløn rekna til full kompensasjon i eitt år dersom oppseining og leiarutvikling som konsulentbistand knytt til opplæring tilsvarande tre månadsløner. Adm. banksjef har heller ingen avtalar om avløning m.m. utover det dei andre tilsette i banken har. Endringar i løn og godtgjersle til adm. banksjef Egon M. Moen vert fastsett og godkjend av styret. Anna godtgjersle til leiande personale er fastsett i avtale mellom tilsette og leiing. Løn og godtgjersle til andre leiande tilsette vert fastsett av adm. banksjef innanfor rammer gitt av styret i banken. Styret skal informerast om prinsipp for honorering av leiande personale.

Det er ingen tillitsvald som har avvikande lånevilkår frå banken sine ordinære vilkår. Det er ingen spesialvilkår knytt til noko lån ut over vedtekne vilkår for lån til tilsette og adm. banksjef. Desse er 0,50 % under lågaste utlånsrente i banken. Låneramma er MNOK 2,00 og skal ikkje overstiga 5 gonger hustandsinntekta til den tilsette.

14. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Driftskostnader fast eigedom	1 837	2 108	1 837	2 108
Drifts- og leigekostnader leigde lokale	3 244	2 606	2 820	2 606
Kostnadsført kjøp maskiner og inventar	241	227	241	251
Ekstern revisjon og konsulenthonorar	1 066	1 177	1 066	1 177
Andre kjøpte tenester	0	0	0	0
Forsikring, ran	165	156	165	165
Kostnader vedkomande eigne verdipapir	1 329	1 391	1 329	1 391
Andre ordinære tap	22	42	22	5
Driftskostnader overtekne eigendelar	61	34	61	34
Kostnader Eika og medlemskontingentar	7 906	7 381	7 906	7 381
Inkasso 93 141 93 141				
Reparasjon, vedlikehald maskiner og inventar	404	847	425	847
Andre driftskostnader	1 012	1 156	2 400	2 369
Avgift Bankenes sikringsfond	1 872	1 968	1 872	1 969
Sum andre driftskostnadar	19 252	19 237	20 237	20 444
Godtgjersle til revisor				
Lovpålagt revisjon	413	335	442	371
Andre attestasjonstenester	34	57	44	57
Skatterådgiving inkl. teknisk bistand likning	0	0	0	0
Andre tenester utanfor revisjon	226	151	226	151
Sum honorar til revisjon	673	543	712	579

Honoraret er inklusiv 25 % meirverdiavgift.

15. SKATTEKOSTNAD

i 1.000 kr.

	Morbak		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Betalbar inntektsskatt	3 981	2 450	3 981	2 450
For lite/mykje avsett tidlegare år	284	84	284	84
Sum betalbar skatt	4 266	2 535	4 266	2 535
Endring i utsett skatt	86	144	43	129
Endring i utsett skatt i utvida resultat		-21	0	-21
Skattekostnad renter fondsobligasjon ført mot egenkapitalen	636	620	636	620
Skattekostnad	4 988	3 277	4 945	3 263
Avstemming av skattekostnad				
Resultat før skatt	28 870	22 017	29 919	21 650
Utrekna skattekostnad 25 %/25 %	7 217	5 504	7 480	5 413
Ikkje skattepliktig inntekt	-3 147	-2 884	-3 578	-2 883
Ikkje frådragsberettig kostnad	282	36	407	111
Effekt av endring i skattesats	0	0	0	3
Skattekostnad renter fondsobligasjon ført mot egenkapitalen	636	620	636	620
Konsernbidrag	0	0	0	0
Skattekostnad	4 988	3 277	4 945	3 263

16. RESULTAT PR. EIGENKAPITALBEVIS (MORBANK)

Resultat pr. eigenkapitalbevis er utrekna ved å dela den delen av årsresultatet som er tilordna banken sine eigenkapitalbeviseigarar med eit vekta gjennomsnitt av tal utsteda ordinære eigenkapitalbevis gjennom året, fråtrekt eigne eigenkapitalbevis.

i 1.000 kr.

	*2017	*2016
Årsresultat som er tilordna banken sine eigenkapitalbeviseigarar	7 141	5 533
Vegd gjennomsnitt av tal utsteda eigenkapitalbevis (tusen)	632,5	632,5
Resultat pr. eigenkapitalbevis	11,29	8,75

*Tal for morbank

UTVATNA RESULTAT PR. EIGENKAPITALBEVIS

Ved utrekning av utvatna resultat pr. eigenkapitalbevis, vert vekta gjennomsnitt av tal utsteda ordinære eigenkapitalbevis i omløp regulert for effekten av konvertering av alle potensielle eigenkapitalbevis som kan føra til utvatning. Banken har ingen potensielle eigenkapitalbevis som kan føra til utvatning, og utvatna resultat pr. eigenkapitalbevis er soleis det same som ordinært resultat pr. eigenkapitalbevis.

17. KONTANTAR OG FORDRINGAR PÅ SENTRALBANKEN (MORBANK OG KONSERN)

i 1.000 kr.

	2017	2016
Kontantar i norske kroner	5 305	10 011
Kontantar i utanlandske valutasortar	7	180
Innskot i Noregs Bank	180 025	110 036
Sum kontantar og fordringar på sentralbankar	185 337	120 227

18. UTLÅN TIL OG FORDRINGAR PÅ KREDITT-INSTITUSJONAR (MORBANK OG KONSERN)

i 1.000 kr.

	2017	2016
Utlån til og fordringar på kreditteinstitusjonar uten avtalt løpetid	149 559	106 334
Utlån til og fordringar på kreditteinstitusjonar med avtalt løpetid	0	5 123
Sum utlån til og fordringar på kreditteinstitusjonar	149 559	111 457

Utlån til kreditteinstitusjonar med avtalt løpetid er ansvarleg lån til Kreditforeningen for Sparebanker, KfS.

19. UTLÅN TIL KUNDAR, KREDITTAR, GARANTIAR, TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIAR

NETTO UTLÅN TIL OG FORDRINGAR PÅ KUNDAR

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern					
	2017	2016	2017	2016				
Kasse-/drifts- og brukskredittar	518 364	533 081	518 364	533 081				
Byggelån	53 383	63 154	53 383	63 154				
Nedbetalingslån	2 274 093	2 185 888	2 274 093	2 185 888				
Sum utlån før nedskrivningar (brutto utlån)	2 845 840	2 782 122	2 845 840	2 782 122				
- Individuelle nedskrivningar	-3 217	-8 314	-3 217	-8 314				
- Gruppevisne nedskrivningar	-5 400	-5 700	-5 400	-5 700				
Sum netto utlån til og fordringar på kundar i balansen	2 837 223	2 768 108	2 837 223	2 768 108				
Utlån formidla til Eika Boligkreditt AS	1 141 709	1 071 270	1 141 709	1 071 270				
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	3 978 932	3 839 378	3 978 932	3 839 378				
FORFALTE OG TAPSUTSATTE LÅN								
Utlån fordelt på geografisk område	%		%					
Region Sogn	2 095 147	73,6 %	2 047 551	73,6 %	2 095 147	73,6 %	2 049 388	73,7 %
Landet elles	750 693	26,4 %	734 571	26,4 %	750 693	26,4 %	732 734	26,3 %
Brutto utlån	2 845 840	100 %	2 782 122	100 %	2 845 840	100 %	2 782 122	100 %
Utlånnssfordeling	31.12.2017	2017 +/-	31.12.2016		31.12.2017	2017 +/-	31.12.2016	
Lønstakarar	2 273 756		112 070	2 161 686	2 273 756		112 070	2 161 686
Jordbruk, skogbruk, fiske	25 047		-1 724	26 771	25 047		-1 724	26 771
Industri	21 972		-3 819	25 791	21 972		-3 819	25 791
Bygg og anlegg	88 464		5 428	83 035	88 464		5 428	83 035
Handel, hotell, transport, tenester	147 341		-30 916	178 257	147 341		-30 916	178 257
Finansiering, eigedomsdrift	262 804		2 124	260 680	262 804		2 124	260 680
Offentleg forvaltning og andre	26 456		-19 445	45 902	26 456		-19 445	45 902
Sum utlån før nedskrivningar	2 845 840	63 718	2 782 122		2 845 840	63 718	2 782 122	
Individuelle nedskrivningar	-3 217		5 097	-8 314	-3 217		5 097	-8 314
Gruppevisne nedskrivningar	-5 400		300	-5 700	-5 400		300	-5 700
Sum utlån til og fordringar på kundar i balansen	2 837 224	69 116	2 768 108		2 837 224	69 116	2 768 108	
Utlånportefølje hos Eika Boligkreditt AS	1 141 709		70 440	1 071 270	1 141 709		70 440	1 071 270
Totale utlån	3 978 933	139 555	3 839 378		3 978 933	139 555	3 839 378	

MAKS KREDITTEKSPONERING

i 1.000 kr.

Potensiell eksponering på utlån	Brutto utlån		Unycta trekkrettar		Garantiar		Individuelle nedskrivingar		Maks kredit- eksponering	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Lønstakrar	2 273 756	2 161 686	185 832	202 181	32 712	34 361	-1 057	-3 964	2 491 243	2 394 264
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk, fiske	25 047	26 771	10 172	12 936	526	526			35 745	40 233
Industri	21 972	25 791	9 778	6 314	7 185	6 909			38 935	39 014
Bygg og anlegg	88 464	83 035	13 086	19 662	26 734	19 410			128 284	122 107
Handel, hotell, transport, tenester	147 340	178 257	14 198	15 061	6 160	8 662	-2 160	-3 600	165 538	198 380
Finansiering, eigedomsdrift	262 804	260 680	17 565	22 848	4 263	4 168		-750	284 632	286 946
Offentleg forvaltning og andre	26 456	45 902	4 637	8 447	1 725	8 031			32 818	62 380
Sum	2 845 839	2 782 122	255 268	287 449	79 305	82 067	-3 217	-8 314	3 177 195	3 143 324

INDIVIDUELLE NEDSKRIVINGAR PÅ UTLÅN FORDELT PÅ PERSON OG NÆRING

i 1.000 kr.

	2017	2016
Personkundar	-1 057	-3 964
Næringssektor fordelt:		
Primærnæring		
Industri		
Bygg og anlegg		
Handel, hotell, restaurant og transport	-2 160	-2 250
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.		-2 100
Offentleg m.fl.		
Individuelle nedskrivingar på utlån i alt	-3 217	-8 314

Gruppevise nedskrivingar vert ikkje fordelt etter sektor og næring.

Banken går gjennom alle engasjement over NOK 100.000, for å vurdera tapsavsetjing. Alle misleghaldne og tapsutsette engasjement blir særskilt tapsvurderte. Det blir gjort tapsavsetjing når kunden ikkje er i stand til å innfri avtala betalingsplan, og trygda for lånet ikkje vil dekka lånet ved realisasjon. Friskmelding av tidlegare tapsavsette engasjement skjer når betalingsplanen blir innfridd og engasjementet ikkje lenger er vurdert tapsutsett. Avgjerande for friskmeldinga er om kunden vil kunne følgja den avtala betalingsplanen framover.

MISLEGHALD, TAP OG NEDSKRIVING

i 1.000 kr.

a) Brutto- og netto misleghaldne engasjement

	2017	2016
Engasjement som har vore misleghaldne i meir enn 90 dagar		
Misleghald næringslivskundar	2 831	7 822
Misleghald personkundar	5 641	18 482
= Brutto misleghaldne engasjement	8 472	26 304
- Individuelle nedskrivningar	1 417	5 938
= Netto misleghaldne engasjement	7 055	20 366

b) Engasjement som er tapsutsette men ikkje misleghaldne

Brutto tapsutsette ikkje misleghaldne engasjement	5 523	20 356
- Individuelle nedskrivningar	1 800	2 376
= Netto tapsutsette ikkje misleghaldne engasjement	3 723	17 980

c) Kostnadsførte tap gjennom året

	2017	2016
Kostnadsførde konstaterte tap med tidlegare individuelle nedskrivningar	7 420	1 801
+ Kostnadsførde konstaterte tap utan tidlegare individuelle nedskrivningar	6 256	1 555
- Inngått på tidlegare konstanterte tap med tidlegare individuelle nedskrivningar	4 381	425
+ Nye individuelle nedskrivningar	2 417	2 121
+ Auka gamle individuelle nedskrivningar	660	1 550
- Konstanterte tidlegare individuelle nedskrivningar		
- Reduserte individuelle nedskrivningar	8 174	6 071
= Netto resultateffekt tapskostnader utlån	4 198	531
+/- Periodens endring i gruppnedskriving	-300	600
= Nedskrivningar tap på utlån	3 898	1 131
+ Konstanterte tap på garantiar	0	0
+/- Endringar i individuelle nedskrivningar garantiar	0	0
= Sum tap på utlån og garantiar inneverande år	3 898	1 131

Individuelle nedskrivningar på utlån og garantiar gjennom året

+ Individuelle nedskrivningar på utlån per 01.01.	8 314	10 714
- Konstanterte tap gjennom året som er individuelt nedskrivne tidlegare år	7 420	1 801
+ Auka individuelle nedskrivningar gjennom året	660	1 550
+ Nye individuelle nedskrivningar gjennom året	2 417	2 121
- Tilbakeførte individuelle nedskrivningar på utlån gjennom året	755	4 270
= Individuelle nedskrivningar på utlån pr. 31.12.	3 216	8 314

Tapsavsetninger på garantiar

	0	0
--	---	---

Gruppnedskrivningar på utlån m.v. gjennom året

Gruppnedskrivningar til dekking av tap på utlån m.v. pr. 01.01.	5 700	5 100
+/- Endring gruppnedskriving gjennom året	-300	600
= Gruppnedskriving til dekking av tap på utlån pr. 31.12.	5 400	5 700

d) Inntektsførde renter der det er føreteke nedskriving

Inntektsførde renter på utlån der det er føreteke nedskriving	132	1 129
---	-----	-------

MISLEGHALDNE LÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

i 1.000 kr.

	2017	2016
Personkundar	5 641	18 482
Næringssektor fordelt:		
Primærnæring		
Industri		
Bygg og anlegg		
Handel, hotell, restaurant og transport	2 832	2 661
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.		5 161
Offentleg m.fl.		
Mislegghaldne lån i alt	8 473	26 304

TAP FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

i 1.000 kr.

	2017	2016
Personkundar	1 668	295
Næringssektor fordelt:		
Industri		
Bygg og anlegg		
Handel, hotell, restaurant og transport	2 117	1 586
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.	414	-1 350
Gruppenedskriving	-300	600
Sum	3 899	1 131

ANDRE TAPSUTSETTE LÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

i 1.000 kr.

	2017	2016
Personkundar	1 489	900
Næringssektor fordelt:		
Bygg og anlegg		
Handel, hotell, restaurant og transport	0	2 137
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.	4 034	17 319
Andre tapsutsette lån i alt	5 523	20 356

ALDERSFORDELTE FORFALNE LÅN, TAPSUTSETTE LÅN OG TRYGD STILT FOR FORFALNE OG TAPSUTSETTE LÅN

						i 1.000 kr		
						Trygd for forfalte lån	Trygd for tapsutsette lån	
	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Tapsutsette lån	
*31.12.2017								
Privatmarknad	9 176	2 851	2 960	71	2 610	17 668	1 489	10 849
Næringslivsmarknad	620	265	0	0	2 831	3 716	4 034	2 433
Totalt	9 796	3 116	2 960	71	5 441	21 384	5 523	13 282
								2 625

*Morbank

						i 1.000 kr		
						Trygd for forfalte lån	Trygd for tapsutsette lån	
	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Tapsutsette lån	
*31.12.2016								
Privatmarknad	16 522	3 529	3 594	4 275	10 612	38 532	899	34 839
Næringslivsmarknad	3 114	0	0	0	7 822	10 936	19 457	8 664
Totalt	19 636	3 529	3 594	4 275	18 434	49 468	20 356	43 503
								17 328

Forfalne utlån over 3 månadar tilsvarar misleghald over 90 dagar som presentert over. Trygd er presentert til verkeleg verdi, men verdiar høgare enn storleiken på engasjementet, er ikkje medrekna.

BRUTTO UTLÅN FORDELT ETTER TRYGD

i 1.000 kr.

	2017		2016	
	Kr.	%	Kr.	%
Utlån med pant i bustad	2 280 880	80,1 %	2 134 609	76,7 %
Utlån med pant i anna trygd	558 361	19,6 %	635 495	22,8 %
Utlån til offentleg sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Utlån utan trygd	6 599	0,2 %	12 018	0,4 %
Ansvarleg lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Brutto utlån	2 845 840	100 %	2 782 122	100 %

STORE ENGASJEMENT

Pr. 31.12.2017 utgjorde de 10 største kredittengasjementa (ikkje konsolidert) i morbank 6,71 % (2016: 7,31 %) av brutto engasjement. Banken har to konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, meir enn 10,00 % av ansvarleg kapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 16,97 % av ansvarleg kapital.

RISIKOKLASSIFISERING

Risikoklassifiseringssystemet går fram av note 1.

*Risikogruppe basert på sannsynlegheit for misleghald		Brutto engasjement		Individuelle nedskrivingar		Netto engasjement	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Personmarknad		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1 - 3		2 126 955	2 059 323	0	0	2 126 955	2 059 323
4 - 7		275 131	239 409	0	0	275 131	239 409
8 - 10		83 279	83 160	0	0	83 279	83 160
Misleghald		5 197	10 933	0	0	5 197	10 933
Tapsutsett		3 324	5 367	1 057	3 964	2 267	1 403
Ikkje klassifisert		32	35	0	0	32	35
Sum		2 493 918	2 398 228	1 057	3 964	2 492 861	2 394 264
Næringsliv							
1 - 3		119 900	150 809	0	0	119 900	150 809
4 - 7		494 698	432 322	0	0	494 698	432 322
8 - 10		65 027	142 777	0	0	65 027	142 777
Misleghald		0	192	0	0	0	192
Tapsutsett		6 866	27 278	2 160	4 350	4 706	22 928
Ikkje klassifisert		2	32	0	0	2	32
Sum		686 494	753 410	2 160	4 350	684 334	749 060
TOTAL							
1 - 3		2 246 855	2 210 132	0	0	2 246 855	2 210 132
4 - 7		769 829	671 732	0	0	769 829	671 732
8 - 10		148 306	225 937	0	0	148 306	225 937
Misleghald		5 197	11 125	0	0	5 197	11 125
Tapsutsett		10 190	32 645	3 217	8 314	6 973	24 331
Ikkje klassifisert		35	67	0	0	34	67
Sum		3 180 413	3 151 638	3 217	8 314	3 177 195	3 143 324

*Morselskap

Brutto engasjement inkluderar utlån til kundar før nedskriving, unytta kreditrammer, garantiar og unytta garantirammer. Det er korrigert for ametaavlastning.

Det er knyttt uvisse til vurderinga av framtidige tap på utlån og garantiar til næringslivet. Tapa er venta å stabilisera seg i tida som kjem. Dette på grunn av utvikling i realøkonomien. Pr. 31.12.2017 utgjorde tap på utlån i morbank 0,14 % av brutto utlån mot 0,04 % pr. 31.12.2016. Me reknar med eit tap i storleiken 0,20 % til 0,40 % rekna av brutto utlån, i komande treårs periode. I ny modell for risikoklassifisering er misleghaldne engasjement gruppert i eiga gruppe, det same er engasjement med individuell nedskriving. For samla portefølje er kreditrisikoen litt lågare samanlikna med 2016.

20. VERDIPAPIR TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

SERTIFIKAT OG OBLIGASJONAR TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

i 1.000 kr.

Eksponeringskategori	Risikovekting	2017		2016	
		Anskaffings- kost	Bokført verdi/ verkeleg verdi	Anskaffings- kost	Bokført verdi/ verkeleg verdi
Offentleg eide føretak	100 %				
Obligasjonar med pantesikkerheit	10 %	55 024	55 266	65 009	65 026
Kommunar og fylke	20 %				
Kredittføretak og bank	20 %				
Kredittføretak og bank	50 %			5 000	4 984
Kredittføretak og bank	100 %				
Industriføretak	100 %			24 200	24 880
Opprente renter		72			155
Sum sertifikat og obligasjonar		55 024	55 337	94 209	95 044

Obligasjonane har flytande rente. Balanseført verdi av obligasjonar stilt som trygd for lån i Noregs Bank, er pr. 31.12.2017 MNOK 45,0 det same som pr. 31.12.2016.

Risikovekting er satsen som vert nytta ved omrekning til berekningsgrunnlag frå bokført verdi for dei ulike eksponeringskategoriane i kapitaldekningsoppgåva til Finanstilsynet.

SPESIFIKASJON AV AKSJAR, ANDELAR OG ANDRE EIGENKAPITAL-INSTRUMENT TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

i 1.000 kr.

	2017			2016		
	Tal	Anskaffings-kost	Bokført verdi	Tal	Anskaffings-kost	Bokført verdi
A Sum sertifikat og obligasjoner (overført fra førre tabell)		55 024	55 337		94 209	95 044
Aksjar						
German Property as	94 000	916	1 412	94 000	940	1 299
B Sum aksjar		916	1 412		940	1 299
Aksje- og pengemarknadsfond						
Fo Secondaries Direct	2 409 856	560	2 365	2 301 309	2 464	2 301
FO Global Private Equity 2010	1 519 904	647	1 447	1 581 125	1 144	1 581
FO Global Private Equity 2013-2014	475 181	293	475	369 508	356	370
FO Global Private Equity 2014-2015	11 300	1 205	1 195	7 055	664	660
Fo Real Estate 2014 IS	537 936	338	447	526 485	484	526
Fo Real Estate 2015 IS	7 000	734	858	6 484	559	666
Nordisk Realkapital	13 788	502	583	13 788	630	630
Nordisk Realkapital Logistikkbygg III	1	68	130	1	186	113
PrivateEquity 2016 2017	4 495	450	443			
Gamle Borgenvei 20 Invest AS	0	0	0	200 000	200	200
DNB OMF	15 540	15 000	15 597	20 000	2 308	2 556
DNB EuropeanCovered Bonds	20 264	15 000	15 142	15 135	15 062	15 300
DNB Global Treasury	62 602	60 000	60 177	17 240	15 000	14 976
Lev Mer 2025	6 408	714	714	14 946	15 000	15 040
C Sum aksje- og pengemarkedfond		95 511	99 574		54 057	54 920
B+C Sum aksjar og andelar til verkeleg verdi over resultatet		96 427	100 986		54 997	56 219
A+B+C Sum verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	0	151 451	156 323	0	149 206	151 262

21. FINANSIELLE EIGENDELAR OG FORPLIKTINGAR

VERKELEG VERDI AV FINANSIELLE EIGENDELAR OG FORPLIKTINGAR

i 1.000 kr.

	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Balanseført verdi	Verkeleg verdi
	2017		2016	
Finansielle eigendelar				
Kontantar og fordringar på sentralbankar	185 337	185 337	120 227	120 227
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	149 559	149 559	111 457	111 457
Utlån til kundar	2 837 224	2 837 224	2 768 108	2 768 108
Verdipapir til verkelig verdi over resultatet	156 323	156 323	151 262	151 262
Verdipapir tilgjengeleg for sal	130 314	130 314	136 509	136 509
Sum finansielle eigendelar	3 458 757	3 458 757	3 287 563	3 287 563
Finansielle forpliktingar				
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	0	0
Inniskot frå kundar	2 715 848	2 715 848	2 462 279	2 462 279
Gjeld ved utsteda verdipapir	350 211	352 230	439 545	440 572
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)	50 716	49 976	50 678	48 870
Sum finansielle forpliktingar	3 116 775	3 118 055	2 952 503	2 951 721

Utlån til og fordringar på kundar vert bokført til amortisert kost. Dersom det ligg føre objektive indikasjonar for tap på utlån, blir engasjementet skrive ned til verdien av framtidige kontantstraumar.

Personmarknadslån som er vurdert til amortisert kost består i hovudsak av lån med flytande rente. Verkeleg verdi av personmarknadslån er sett lik amortisert kost.

Utlånsporteføljen er inndelt i grupper med tilnærma lik risikoprofil, og blir skrivne ned dersom det ligg føre objektive indikasjonar for tap på grupper. Individuelt vurderte lån vert trekt ut av tilhøyrande gruppe, og er ikkje med i grunnlaget for gruppemedskrivingar. Verkeleg verdi knytt til banken sine fastrenteutlån til kundar er uvesentlig forskjellig frå bokført verdi og verkeleg verdi er difor presentert som bokført verdi for utlån til og inniskot frå kundar.

Innlån blir bokført til amortisert kost. Verkeleg verdi er utrekna ved å nytta dagen sine offisielle marknadsverdiar for dei enkelte obligasjons- og fondsobligasjonslån.

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENT

Konsern

i 1.000 kr.

	31.12.2017			
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengeleg for sal	Finansielle eigendalar og gjeldt til amortisert kost Total
Kontantar og fordringar på sentralbankar				185 337 185 337
Utlån til og fordring på kreditinstitusjonar				149 559 149 559
Utlån til kundar				2 837 224 2 837 224
Sertifikat og obligasjonar		55 337		55 337
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser		100 986	130 314	231 300
Sum finansielle eigendalar	0	156 323	130 314	3 172 120 3 458 757
Gjeld til kreditinstitusjonar				789 789
Innskot frå og gjeld til kundar				2 703 240 2 703 240
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir				350 211 350 211
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)				50 716 50 716
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	3 104 956 3 104 956
For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:				
- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kreditrisiko			313	
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv seg frå endringar i kreditrisiko			339	

	31.12.2016			
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengeleg for sal	Finansielle eigendalar og gjeldt til amortisert kost Total
Kontantar og fordringar på sentralbankar				120 227 120 227
Utlån til og fordring på kreditinstitusjonar				111 457 111 457
Utlån til kundar				2 768 108 2 768 108
Sertifikat og obligasjonar		95 044		95 044
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser		56 219	136 509	192 728
Sum finansielle eigendalar	0	151 263	136 509	2 999 792 3 287 564
Gjeld til kreditinstitusjonar				0 0
Innskot frå og gjeld til kundar				2 446 698 2 446 698
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir				439 545 439 545
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)				50 678 50 678
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	2 936 921 2 936 921

For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:

- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kreditrisiko 680
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv
seg frå endringar i kreditrisiko -1 786

	31.12.2017			
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengelige for sal	Finansielle eigendelar og gjeldt til amortisert kost
				Total
Kontantar og fordinningar på sentralbankar			185 337	185 337
Utlån til og fordinning på kredittinstitusjonar			149 559	149 559
Utlån til kundar			2 837 224	2 837 224
Sertifikat og obligasjonar		55 337		55 337
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser	100 986	130 314		231 300
Sum finansielle eigendelar	0	156 323	130 314	3 172 120
				3 458 757
Gjeld til kredittinstitusjonar			0	0
Innskot frå og gjeld til kundar			2 715 848	2 715 848
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir			350 211	350 211
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)			50 716	50 716
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	3 116 775
				3 116 775
For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:				
- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kredittrisiko		313		
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv seg frå endringar i kredittrisiko		339		

	31.12.2016			
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengelige for sal	Finansielle eigendelar og gjeldt til amortisert kost
				Total
Kontantar og fordinningar på sentralbankar			120 227	120 227
Utlån til og fordinning på kredittinstitusjonar			111 457	111 457
Utlån til kundar			2 768 108	2 768 108
Sertifikat og obligasjonar		95 044		95 044
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser	56 219	136 509		192 728
Sum finansielle eigendelar	0	151 263	136 509	2 999 792
				3 287 565
Gjeld til kredittinstitusjonar			0	0
Innskot frå og gjeld til kundar			2 462 279	2 462 279
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir			439 545	439 545
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)			50 678	50 678
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	2 952 502
				2 952 502

For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:

- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kredittrisiko 680
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv
seg frå endringar i kredittrisiko -1 786

Renteberande verdipapir, og den likvide delen av aksjeporteføljen, inngår i banken si likviditetsportefølje som vert forvalta, og deira inntening vert vurdert på grunnlag av verkeleg verdi i samsvar med banken sin risikohandterings- og investeringsstrategi. Verdivurdering til verkeleg verdi gir meir relevant informasjon og verdivurdering, og forvaltning vert gitt til og følgjast opp av leinga og styret. Desse verdipapira er soleis klassifisert i kategorien «til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet» etter sokalla «frivillig klassifisert til verkeleg verdi».

FINANSIELLE INSTRUMENT FORDELT PÅ VALUTA

i 1.000 kr.

	31.12.2017				
	NOK	EUR	USD	Andre	Sum
Kontantar og fordringar på sentralbankar	185 337	0	0	0	185 337
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	149 559				149 559
Utlån til kundar	2 837 224				2 837 224
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	156 323				156 323
Verdipapir tilgjengelag for sal	130 314				130 314
Sum finansielle eiendeler	3 458 757	0	0	0	3 458 757

Gjeld til kreditinstitusjonar	789				789
Inniskot frå kundar	2 703 240				2 703 240
Gjeld ved utsteda verdipapir	350 211				350 211
Ansvarleg lånekapital	50 716				50 716
Sum finansielle forpliktingar	3 104 956	0	0	0	3 104 956

	31.12.2016				
	NOK	EUR	USD	Andre	Sum
Kontantar og fordringar på sentralbankar	120 047	0	180	0	120 227
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	111 457				111 457
Utlån til kundar	2 768 108				2 768 108
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	151 262				151 262
Verdipapir tilgjengelag for sal	136 509				136 509
Sum finansielle eigendeler	3 287 383	0	180	0	3 287 563

Gjeld til kreditinstitusjonar	0				0
Inniskot frå kundar	2 446 698				2 446 698
Gjeld ved utsteda verdipapir	439 545				439 545
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjoner)	50 678				50 678
Sum finansielle forpliktingar	2 936 921	0	0	0	2 936 921

VERDSETJINGSHIERARKI

i 1.000 kr.

Konsern

	2017		
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3
	Kvoterte prisar i aktive marknader	Verdettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	Verdettings- teknikk basert på ikke observerbare marknadsdata
			Total
Verdipapir haldne for handelsføremål			0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi		146 253	10 070 156 323
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			30 315 130 315
Sum eigendelar	0	146 253	140 385 286 638
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse			147 412
Realisert gevinst resultatført			181
Urealisert gevinst og tap resultatført			1 263
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar			-8 373
Investering			6 530
Sal			-6 628
Utgåande balanse			140 385
	2016		
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3
	Kvoterte prisar i aktive marknader	Verdettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	Verdettings- teknikk basert på ikke observerbare marknadsdata
			Total
Verdipapir haldne for handelsføremål			0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi		140 359	10 903 151 262
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			136 509 136 509
Sum eigendelar	0	140 359	147 412 287 771
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse			138 788
Realisert gevinst resultatført			0
Urealisert gevinst og tap resultatført			697
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar			4 558
Investering			11 471
Sal			-8 102
Utgåande balanse			147 412

VERDSETJINGSHIERARKI

i 1.000 kr.

Morbank

	2017		
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3
	Kvoterte prisar i aktive marknader	Verdettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	Verdettings- teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata
Verdipapir haldne for handelsføremål			0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi		146 253	10 070 156 323
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			138 878 138 878
Sum eigendelar	0	146 253	148 949 295 202
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse			149 326
Realisert gevinst resultatført			1 801
Urealisert gevinst og tap resultatført			1 263
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar			-5 864
Investering			12 902
Sal			-10 478
Utgående balanse			148 949

	2016		
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3
	Kvoterte prisar i aktive marknader	Verdettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	Verdettings- teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata
Verdipapir haldne for handelsføremål			0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi		140 359	10 903 151 262
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			138 423 138 423
Sum eigendelar	0	140 359	149 326 289 685

Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse			140 865
Realisert gevinst resultatført			0
Urealisert gevinst og tap resultatført			697
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar			4 260
Investering			11 606
Sal			-8 102
Utgående balanse			149 326

Når det gjeld postane ovanfor er verkeleg verdi tilnærma lik balanseført verdi.

DEFINISJON AV NIVÅ FOR MÅLING AV VERKELEG VERDI:

Nivå 1

Verdsetjing skjer i høve til kvoterte prisar i ein aktiv marknad for identiske eigendelar/forpliktingar. Eit finansielt instrument vert vurdert som kvotert i ein aktiv marknad dersom kursar er enkelt og regelmessig tilgjengeleg frå ein børs, forhandlar, meklar, næringsgruppering, prissettingsteneste eller reguleringsstyresmakt, og desse kursane representerer faktiske og regelmessig førekommande marknadstransaksjonar på ei armlengd avstand. I kategorien inngår mellom anna børsnoterte aksjar og likvide aksje- og pengemarknadsfond.

Nivå 2

Verdsetjing skjer gjennom annan input enn kvoterte prisar på nivå 1 som er observerbare for eigendelen/forpliktinga, enten direkte eller indirekte (utleia prisar). I dei tilfelle der det ikkje finst tilgjengelege marknadsprisar i ein aktiv marknad, er instrumenta først og fremst forsøkt verdsett ved hjelp av verdsettingsmetodar basert på observerbare input/og eller tilnærma likearta instrument/produkt. Prising av renteberande papir, mellom anna fastrenteutlån, vert basert på rentekurver henta i aktive marknader. Verkeleg verdi på finansielle instrument tilgjengeleg for sal, vert fastsett for obligasjonar av Swedbank.

Nivå 3

Verdsetjing på input som ikkje er basert på observerbare marknadsdata. Dersom fastsetjing av verdi ikkje er tilgjengeleg i høve til nivå 1 og nivå 2, vert verdsettingsmetodar som baserer seg på ikkje-observerbar informasjon nytta. For aksjar som ikkje vert handla i regulert marknad vert siste omsette kurs nytta, eller nylege emisjonskursar, et. bokført verdi av eigenkapital. Konsernet gjer føresetnader basert på marknadsforholda som eksisterer på kvar balansedag. Pr. 31.12.2017 har banken sett verdien på aksjane i Eika Gruppen AS i høve verdsetjing føreteke av finansavdelinga i Eika Gruppen AS. Verdien er vurdert etter anerkjente metodar for verdurvurdering, og er utført av Eika Gruppen AS sin bankanalytikar. Verdien er sett til NOK 122,50 pr. aksje. Aksjane i Eika Boligkreditt AS er vurdert ut i frå siste emisjonskurs, og er verdsett til NOK 4,19 pr. aksje.

SENSITIVITETSANALYSE FOR NIVÅ 3 VERDSETJING

i 1.000 kr.

	31.12.2017			
	Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi	-2 014	-1 007	1 007	2 014
Verdipapir tilgjengeleg for sal	-26 063	-13 031	13 031	26 063
Sum eigendelar	-28 077	-14 039	14 039	28 077

	31.12.2016			
	Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi	-2 181	-1 090	1 090	2 181
Verdipapir tilgjengeleg for sal	-27 302	-13 651	13 651	27 302
Sum eigendelar	-29 483	-14 741	14 741	29 483

Det var ingen overføringer mellom dei tre nivåa i 2017.

22. SPESIFIKASJON VERDIPAPIR TILGJENGELEG FOR SAL

Konsern

i 1.000 kr.

	2017			2016		
	Tal	Ånskaffings- kost	Bokført verdi	Tal	Ånskaffings- kost	Bokført verdi
Aksjar tilgjengeleg for sal						
Eiendomskreditt AS	41 999	4 075	4 994	52 115	5 278	6 207
Fjord Invest AS	10 100	10 545	712	10 100	10 545	823
Fjord Invest Industri AS	0	0	0	0	0	0
Fjord Invest Sørvest AS	0	0	0	0	0	0
Jotunheimen Treningssenter AS	0	0	0	20	503	440
Sogn Næring AS	3	30	30	3	30	30
Spama	230	23	450	230	23	252
Eika Boligkreditt AS	15 057 721	60 831	63 089	14 100 230	58 698	61 563
Eika Gruppen AS	458 342	61 876	56 147	458 342	54 497	61 876
Skandinaviske Data Center AS	3 075	1 364	1 520	3 535	1 581	1 603
Visit Sognefjord SUS	15	15	15	15	15	15
BankID Norge	85	135	135	85	0	135
Årdalsnett AS	15	747	2 223	15	747	2 565
Lerum Brygge AS	2 000	1 000	1 000	2 000	1 000	1 000
Sum aksjar tilgjengeleg for sal	140 641	130 314		132 917	136 509	

	2017	2016
Balanseført verdi 01.01.	136 509	125 811
Tilgang	4 940	6 661
Avgang	-2 654	-317
Nedskrivning		-204
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering	-8 481	4 558
Balanseført verdi 31.12.	130 314	136 509

Morbank

i 1.000 kr.

	2017			2016		
	Tal	Anskaffings-kost	Bokført verdi	Tal	Anskaffings-kost	Bokført verdi
Aksjar tilgjengeleg for sal						
Eiendomskreditt AS	41 999	4 075	4 994	52 115	5 278	6 207
Fjord Invest AS	10 100	10 545	712	10 100	10 545	823
Fjord Invest Industri AS	0	0	0	0	0	0
Fjord Invest Sørvest AS	0	0	0	0	0	0
Jotunheimen Treningssenter AS	0	0	0	20	503	440
Sogn Nærings AS	3	30	30	3	30	30
Spama	230	23	450	230	23	252
Eika Boligkreditt AS	15 057 721	60 831	63 089	14 100 230	58 698	61 563
ISS Eigedomsmekling AS	177	1 779	1 279	177	2 078	1 779
Eika Gruppen AS	458 342	61 876	56 147	458 342	54 497	61 876
Skandinaviske Data Center AS	3 075	1 364	1 520	3 535	1 581	1 603
Visit Søgnefjord SUS	15	15	15	15	15	15
BankID Norge	85	135	135	85	0	135
Årdalsnett AS	15	747	2 223	15	747	2 565
Lerum Brygge AS	2 000	1 000	1 000	2 000	1 000	1 000
ISS Forsikring AS	351	135	135	351	135	135
ISSB Eigedom	65	4 142	7 150			
Sum aksjar tilgjengeleg for sal	146 697	138 877		135 130	138 423	

	2017	2016
Balanseført verdi 01.01.	138 423	127 889
Tilgang	11 312	6 796
Avgang	-6 504	-317
Nedskrivning		-204
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering	-4 354	4 259
Balanseført verdi 31.12.	138 877	138 423

Konsernet eig pr. 31.12.2017:

- 100 % av Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS
- 65 % av ISSB Eigedom AS
- 35 % av ISSB Forsikring AS

Alle andre aksjepostar har ein eigarandel som er lågare enn 10 %.

23. UTSETT SKATTEFORDEL

Utsett skatt blir ført netto når banken har ein juridisk rett til å motrekna utsett skattefordel mot utsett skatt i balansen, og dersom den utsette skatten er til same skattestyresmakt.

i 1.000 kr.

Følgjande beløp er nettoført:

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Endring i balanseført utsett skattefordel:				
Balanseført verdi pr 01.01.	-719	-863	-782	-963
Endring i utsett skattefordel frå driftsmidlar	-77	-412	-77	-359
Endring i utsett skatt frå pensjonar	53	87	53	87
Gevinst- og tapskonto	158	8	158	8
Verdipapir utanfor fritaksmodellen	58	461	58	461
Andre forskjellar	-105	0	-221	0
Endring i skattesats	0	0	0	-3
Framførbart underskot	0	0	0	-14
Utsett skatt ved oppkjøp	0	0	1 874	0
Balanseført verdi pr 31.12.	-633	-719	1 062	-782

Utsett skatt/utsett skattefordel er sett saman av:

Utsett skattefordel:	2017	2016	2017	2016
Driftsmidlar	-1010	-894	864	-898
Netto pensjonsforplikting	-	-42	-	-42
Framførbart underskot	0	0	-59	-59
Gevinst- og tapskonto	0	-32	0	-32
Pengemarknadsfond og obligasjoner	0	0	0	0
Andre forskjellar	-35	0	-155	0
Sum	-1 045	-968	650	-1 031

Utsett skatt:	2017	2016	2017	2016
Pengemarknadsfond og obligasjoner	289	249	289	249
Gevinst- og tapskonto	123	0	123	0
Sum	412	249	412	249

Netto balanseført verdi pr 31.12.	-633	-719	1 062	-782
--	-------------	-------------	--------------	-------------

Endring utsett skattefordel i resultatrekneskapet har følgjande postar:	2017	2016	2017	2016
Forskjell avskrivningar	-77	-412	-77	-359
Pensjonsforplikting	53	87	53	87
Verdipapir over resultatet	58	461	58	461
Endring i skattesats	0	0	0	-3
Andre forskjellar	53	8	-63	-6
Endring i utsett skattefordel i resultat etter skatt	87	144	-29	181
Endring i utsett skattefordel over utvida resultat	0	-21	0	-21
Sum endring i utsett skattefordel i resultatrekneskapet	87	122	-29	159

i 1.000 kr.

Morbank**Konsern**

	Sum	Gevinst- og taps-for-skjellar					Fremfør-bart under-skot				Andre		
		Drifts-midlar	Pen-sjonar	Verdi-papir	konto	Andre skjellar	Drifts-midlar	for-skjellar	Sum	under-skot	Drifts-midlar	for-skjellar	
Endring i netto forplikting ved utsett skatt	Sum												
Utsett skattefordel 31.12.2015	-864	-521	-140	-229	-43	69	-101	0	2	-963			
I ordinært resultat i perioden	122	-412	66	461	8	0	42	0	-5	159			
Over utvida resultat i perioden	21	0	21	0	0	0	0	0	0	21			
Utsett skattefordel 31.12.2016	-720	-933	-53	232	-35	69	-59	0	-3	-782			
I ordinært resultat i perioden	88	-77	53	58	158	-104	0	0	-117	-29			
Over utvida resultat i perioden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Utsett skatt ved oppkjøp	0	0	0	0	0	0	0	1 874	0	1 874			
Utsett skattefordel 31.12.2017	-633	-1 010	0	289	123	-35	-59	1 874	-120	1 062			

24. VARIGE DRIFTSMIDLAR

Konsern

Maskiner, inventar, transportmiddel, bankbygg og andre eigedomar har hatt følgjande endringar:

i 1.000 kr.

31.12.2017		Bankbygg		Faste			
	Maskiner	Inventar	eigedomar	installasjonar	Tomt	Hytte	Sum
Levetid	3-5 år	4-10 år	30 år	10 år		30 år	
Anskaffelsekost 01.01.	2 358	5 449	47 649	6 855	61	6 673	69 045
+ Tidlegare oppskrivningar	0	0	11 456	0	1 731	288	13 475
- Akk. av- og nedskrivningar	1 259	4 089	39 798	4 985	0	126	50 257
= Bokført verdi 01.01.	1 099	1 360	19 307	1 870	1 792	6 835	32 263
+ Reversering tidlegare år	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang oppkjøp	0	0	11 880	0	0	0	11 880
Tilgang i året	0	0	344	0	0	0	344
- Avgang i året	0	0	3 171	343	542	0	4 056
- Ordinære avskrivningar	486 20 %	372 10 %	1 780 3 %	615 10 %	0	0 0 %	3 253
= Bokført verdi 31.12.	613	988	26 579	912	1 250	6 835	37 177

31.12.2016		Bankbygg		Faste			
	Maskiner	Inventar	eigedomar	installasjonar	Tomt	Hytte	Sum
Levetid	3-5 år	4-10 år	30 år	10 år		30 år	
Anskaffelsekost 01.01.	3 753	7 860	43 620	6 855	61	2 983	65 132
+ Tidlegare oppskrivningar	0	0	14 476	0	1 731	288	16 495
- Akk. av- og nedskrivningar	2 124	6 340	37 375	4 304	0	126	50 269
= Bokført verdi 01.01.	1 629	1 520	20 721	2 551	1 792	3 145	31 357
+ Reversering tidlegare år	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang i året	0	115	1 009	0	0	3 690	4 814
- Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
- Ordinære avskrivningar	511 20 %	295 10 %	2 422 3 %	681 10 %	0	0 0 %	3 909
= Bokført verdi 31.12.	1 119	1 340	19 308	1 870	1 792	6 835	32 263

Oppstilling over bankbygg / faste eigedomar		31.12.2017	31.12.2016
Bankbygg i Årdal, Lærdal, Bergen og Sogndal, til eige bruk 3.222 m ² / 3.153 m ² , bokført verdi		14 219	16 490
Bankbygg i Lærdal til utleie 120 m ² / 530 m ² , bokført verdi		563	2 818
Bygg Sogndal. Eigd av datterselskapet ISSB Eigedom		11 797	0
Tomt bokført verdi		1 250	1 792
Hytte tilsette, Hemsedal skisenter. Leilighet i Flåtegården		6 835	6 835
Leigeavtale for banklokala i Sogndal, årleg leige		922	564
Leigeavtale for banklokala i Bergen, årleg leige		1 425	1 320
Leigeavtale for banklokala i Øvre Årdal, årleg leige		515	0

Mor

Maskiner, inventar, transportmiddel, bankbygg og andre eigedomar har hatt følgjande endringar:

i 1.000 kr.

31.12.2017		Bankbygg		Faste		Tomt	Hytte	Sum
	Maskiner	Inventar	eigedomar	installasjoner				
Levetid	3-5 år	4-10 år	30 år	10 år			30 år	
Anskaffelsekost 01.01.	2 358	5 429	47 649	6 855	61	6 673	69 025	
+ Tidlegare oppskrivningar	0	0	11 456	0	1 731	288	13 475	
- Akk. av- og nedskrivningar	1 259	4 089	39 798	4 985	0	126	50 257	
= Bokført verdi 01.01.	1 099	1 340	19 307	0	1 870	0	1 792	6 835 0 32 243
+ Reversering tidlegare år	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang i året	0	0	344	0			0	344
- Avgang i året	0	0	3 171	343	542	0	0	4 056
- Ordinære avskrivningar	486 30 %	352 10 %	1 698 3 %	615 10 %	0	0 0 %	0	3 151
= Bokført verdi 31.12.	613	988	14 782	-0	912	-0	1 250	6 835 0 25 379

31.12.2016		Bankbygg		Faste		Tomt	Hytte	Sum
	Maskiner	Inventar	eigedomar	installasjoner				
Levetid	3-5 år	4-10 år	30 år	10 år			30 år	
Anskaffelsekost 01.01.	3 661	7 860	43 620	6 855	61	2 983	65 040	
+ Tidlegare oppskrivningar	0	0	14 476	0	1 731	288	16 495	
- Akk. av- og nedskrivningar	2 082	6 340	37 375	4 304	0	126	50 227	
= Bokført verdi 01.01.	1 579	1 520	20 721	2 551	1 792	3 145	31 307	
+ Reversering tidlegare år	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang i året	0	115	1 009	0		3 690	4 814	
- Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0	0
- Ordinære avskrivningar	480 30 %	295 10 %	2 422 3 %	681 10 %	0	0 0 %	0	3 878
= Bokført verdi 31.12.	1 099	1 340	19 308	1 870	1 792	6 835	32 243	

Oppstilling over bankbygg / faste eigedomar	31.12.2017		31.12.2016	
Bankbygg i Årdal, Lærdal, Bergen og Sogndal, til eige bruk 3.033 m ² / 3.102 m ² , bokført verdi	14 219		16 490	
Bankbygg i Lærdal til utleige 120 m ² / 530 m ² , bokført verdi	563		2 818	
Tomt bokført verdi	1 250		1 792	
Hytte tilsette, Hemsedal skisenter, Leilighet i Flåtegården	6 835		6 835	
Leigeavtale for banklokala i Sogndal, årleg leige	922		564	
Leigeavtale for banklokala i Bergen, årleg leige	1 425		1 320	
Leigeavtale for banklokala i Øvre Årdal, årleg leige	515		0	

LEIGEAVTALE SOWNDAL

Banken har inngått leigekontrakt med ISSB Eigedom AS om leige av lokale i Sogndal. Kontrakten varer fra 30.06.2017 til 30.06.2027. Deretter har banken rett til fornying av kontrakten for fem nye år.

LEIGEAVTALE ØVRE ÅRDAL

Banken har inngått leigekontrakt med Odd Magne Skjerping om leige av lokale i Øvre Årdal. Kontrakten varer fra 30.06.2017 til 30.06.2027. Deretter har banken rett til fornying av kontrakten for fem nye år.

LEIGEAVTALE BERGEN

Banken har inngått leigekontrakt med Markeveien 1B AS om leige av lokale i Bergen. Kontrakten varer til 30.06.2022. I dette tidsrommet kan ingen av partene sei opp kontrakten. Ved utløp av leigekontrakten, opphører leigeforholdet utan forutgående oppseiling. Etter utløp av leigeperioden har banken fortrinnsrett til å leiga i ytterlegare fem år på marknadsstilpassa vilkår. Ved utløp av denne leigeperioden, opphører leigeforholdet utan oppseiling. Varsel om bruk av fortrinnsretten skal skje skriftleg minst 12 månader før utløp av leagetida, viss ikke varer leigeforholdet til 30.06.2022.

25. ANDRE EIGENDELAR

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Overtekne eigendelar	4 248	0	4 248	0
Opptente, ikkje mottekne inntekter	1 874	950	1 874	950
Forskotsbetalte kostnader	7 226	2 294	7 226	2 294
Andre eigendelar	17	33	2 438	1 870
Sum andre eigendelar	13 366	3 277	15 787	5 114

26. GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONAR (MORBANK)

Banken hadde ingen innskot frå låneformidlarar pr. 31.12.2017 og 31.12.2016.

27. INNSKOT FRÅ KUNDAR

i 1.000 kr.

Morbank			Konsern		
2016	2017		2017	2016	
2 462 279	2 715 848	Innskot frå og gjeld til kundar uten avtalt løpetid	2 703 240	2 446 698	
2 462 279	2 715 848	Sum innskot kundar	2 703 240	2 446 698	
0,78 %	0,86 %	Gjennomsnittleg rentesats	0,78 %	0,86 %	
		Innskot fordelt på geografiske område			
2 120 230	1 912 989	Region Sogn	2 120 230	1 912 989	
342 049	802 859	Landet elles	583 010	533 709	
2 462 279	2 715 848	Sum innskot	2 703 240	2 446 698	
		Innskotsfordeling			
1 610 368	1 658 663	Lønstakrarar	1 658 663	1 610 368	
61 040	66 904	Jordbruk, skogbruk fiske, fiske	66 904	61 040	
37 665	54 185	Industri	54 185	37 665	
82 607	81 569	Bygg og anlegg	81 569	82 607	
55 945	68 554	Handel, hotell, transport, tenester	68 554	55 945	
294 680	385 891	Finansiering, eideomsdrift	373 283	279 099	
319 974	400 082	Offentleg forvaltning og andre	400 082	319 974	
2 462 279	2 715 848	Sum innskot	2 703 240	2 446 698	

28. GJELD VED UTSTEDA VERDIPAPIR

Morbanken sine obligasjonslån i marknaden er formidla gjennom autorisert meklar og privat plassert hjå profesjonelle investorar. Låna er alle avdragsfrie med full innfriing ved forfall og med tilbakekjøpsrett for låntakar i perioden. Alle låna er registrerte i VPS og er lagt ut i samsvar med verdipapirlova § 5-2.

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydande	Bokført verdi		Rente-vilkår
				2017	2016	
Sertifikat- og obligasjonslån						
N00010671274	06.02.2013	06.02.2017	100 000	0	100 146	3 mnd. NIBOR + 1,20 %
N00010649205	06.06.2012	06.06.2017	125 000	0	89 264	3 mnd. NIBOR + 2,25 %
N00010699176	13.12.2013	13.12.2018	50 000	50 036	50 039	3 mnd. NIBOR + 1,15 %
N00010775513	27.09.2016	27.09.2019	200 000	200 116	200 097	3 mnd. NIBOR + 0,92 %
N00010782311	30.01.2017	30.01.2020	100 000	100 059	0	
Sum gjeld ved utsteda verdipapir				350 210	439 546	

Endringar i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2016	Emitert	Forfalte/ innløyste	Andre endringar	Balanse 31.12.2017
Obligasjonsgjeld	439 546	100 000	-189 500	166	350 212
Sum gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	439 546	100 000	-189 500	166	350 212
Ansvarlege lån	50 678	0	0	37	50 716
Sum ansvarleg lån og fondsobligasjoner	50 678	0	0	37	50 716

29. ANNA GJELD

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2017	2016	2017	2016
Betalingsformidling	4 387	3 563	4 387	3 563
Skuldig offentlege avgifter	1 388	1 187	1 573	1 316
Betalbar skatt	4 396	2 879	4 396	2 879
Skattetrekk	1 009	1 026	1 009	1 112
Leverandørgjeld	575	656	750	732
Utsett skatt	0	0	1 062	0
Anna gjeld elles	4 672	4 341	17 975	20 403
Sum anna gjeld	16 427	13 652	31 152	30 005

30. PENSJONSFORPLIKTINGAR

Morbanken har to pensjonsordningar:

- Innskotsbasert ordning
- Gamal AFP-ordning

Den innskotsbaserte pensjonsordninga gjeld for alle tilsette i banken. Pensjonsordninga er generelt finansiert gjennom innbetalingar til forsikringsselskap basert på løna til dei tilsette og premiar vert kostnadsførde løpende over drift.

Privat avtalefesta pensjon (AFP) er ei tariffbasert pensjonsordning for tilsette i privat sektor. Ytinga er livsvarig og kan bli teken ut frå fylte 62 år, under føresetnad av at vilkåra i AFP-vedtektena er stetta. AFP-ordninga gjeld berre for dei pensjonistane som hadde rett til AFP etter gammal pensjonsordning. Det er avtalt eigen pensjonsavtale for adm. banksjef frå fylte 62 år.

Banken si pensjonsordning oppfyller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon.

Banken har i 2017 kostnadsført MNOK 1.70 knytt til innskotsordninga og MNOK 0,87 knytt til AFP.

Yrkesskadeforsikring, reise- og gruppelivforsikring er dekka gjennom Tryg.

31. ANSVARLEG LÅNEKAPITAL

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydande	Bokført verdi		Rente-vilkår
				2017	2016	
Ansvarleg lånekapital						
N00010720907	03.10.2014	30.10.2024	50.000	50.716	50.678	3 mnd. NIBOR + 1,70 %
		Calldato 22.08.2019				1)
Sum ansvarleg lånekapital				50.716	50.678	

- 1) Lånet tel som tilleggskapital etter EU-forordningen for Basel III, og er godkjent av Finanstilsynet som tilleggskapital. Banken kan frå 22.08.2019, og seinare kvartalsvis på rentereguleringsdatoar, innfri lånet heilt til kurs 100 %.

32. EIGARANDELSKAPITAL OG EIGARSTRUKTUR

Banken sine eigenkapitalbevis er alle ført i 1 -ein- klasse og utgjer NOK 31.625.000 delt på 632.500 eigenkapitalbevis pålydande NOK 50,-. Eigarandekskapitalen er teikna i 3 omgangar. MNOK 13,25 vart innbetalt ved offentleg emisjon i desember 1989. I desember 1996 og i juni 2003 vart eigarandekskapitalen utvida, begge gonger med MNOK 25,00 ved offentlege emisjonar. Eigenkapitalbevisa vart noterte på Oslo Børs frå 21.01.1997. Kvart eigenkapitalbevis har 1 -ei- stemme.

UTBYTEPOLITIKK

Resultatet i Indre Sogn Sparebank vert delt høvesvis mellom sparebanken sitt fond og eigarandekskapitalen.

Ein nyttar inngående balanse for eigenkapitalbevis med tillegg av utjamningsfond ved utrekning av eigenkapitalbevisbrøken. Indre Sogn Sparebank har som mål at 50 % av resultatet i høve eigenkapitalbevisbrøken vert

utbetalt som utbyte, resten tillagt utjamningsfondet, og omlag 50 % av resultatet i høve kapitalfondbrøken vert utbetalt fordelt som gåver/overført til ei samfunnsnyttig stifting.

I vurderinga av utdeling av årets overskot til høvesvis utbyte og gåver, vil det bli lagt vekt på at eigenkapitalbeviseigarane sin del av samla eigenkapital (eigarbrøk) bør haldast stabil.

MARKNADSINFORMASJON

Indre Sogn Sparebank vil føra ein open informasjonspolitikk med det føremål å gi eigenkapitalbeviseigarane og verdipapirmarknaden korrekt og relevant informasjon om banken si økonomiske utvikling og stode. Banken utarbeider kvartalsvise rapportar

som vert sendt Oslo Børs og marknaden. Sparebanken pliktar å senda årsrapporten til Oslo Børs og gjera den tilgjengeleg for eigenkapitalbeviseigarane. Eigenkapitalbeviseigarar skal ved seinare emisjonar, som hovudregel, ha fortrinnsrett til nyteikning. Emisjonskursen

skal setjast slik at teikningsrettane får ein rimeleg verdi. Moglege "retta" emisjonar bør skje til kursar som ikkje fører til reduksjon i eigenkapitalbeviseigarane sine verdiar på sikt.

Bevisa sin likningsverdi for 2017 er sett til NOK 81,50 mot NOK 77,88 pr. 31.12.2016.

RISKVERDI

01.01.1993 kr.	25,57	01.01.1998 kr.	16,88	01.01.2003 kr.	8,99
01.01.1994 kr.	22,68	01.01.1999 kr.	9,95	01.01.2004 kr.	1,22
01.01.1995 kr.	41,55	01.01.2000 kr.	25,84	01.01.2005 kr.	4,95
01.01.1996 kr.	49,29	01.01.2001 kr.	3,54	01.01.2006 kr.	-1,92
01.01.1997 kr.	15,62	01.01.2002 kr.	-1,12		

EIGARSTATUS

Morbanken hadde 773 eigenkapitalbeviseigarar pr. 31.12.2017 mot 753 pr. 31.12.2016.
Eigarstatus ser slik ut:

i 1.000 kr.

Behaldning:	31.12.2017				
	Eigenkapital-bevis	I %	Eigarar	I %	
1-100	bevis 24 286	3,84 %	374	48,38 %	
101-1000	" 112 491	17,79 %	295	38,16 %	
1.001-10.000	" 325 468	51,46 %	95	12,29 %	
10.001-100.000	" 170 255	26,92 %	9	1,16 %	
100.001-1.000.000	" 0	0,00 %	0	0,00 %	
1.000.001->	" 0	0,00 %	0	0,00 %	
SUM	632 500	100,00 %	773	100,00 %	

Behaldning:	31.12.2016				
	Eigenkapital-bevis	I %	Eigarar	I %	
1-100	bevis 24 179	4,54 %	370	49,14 %	
101-1000	" 11 178	2,10 %	288	38,25 %	
1.001-10.000	" 267 376	50,21 %	84	11,16 %	
10.001-100.000	" 229 767	43,15 %	11	1,46 %	
100.001-1.000.000	" 0	0,00 %	0	0,00 %	
1.000.001->	" 0	0,00 %	0	0,00 %	
SUM	532 500	100,00 %	753	100,00 %	

20 STØRSTE EIGARANE

Dei 20 største eigarane pr. 31.12.2017 utgjer 41,89 % av eigarandelskapitalen mot 47,98 % pr. 31.12.2016.

31.12.2017					
Namn	Tal bevis	%	Namn	Tal bevis	%
VPF EIKA EGENKAPITAL	43 430	6,87 %	ÅRDAL KOMMUNE	10 000	1,58 %
MP PENSJON PK	31 563	4,99 %	HEYERN AS	10 000	1,58 %
NORDIC PRIVATE EQUIT	20 000	3,16 %	BJØRKEHAGEN AS	10 000	1,58 %
ROGNE HELGE	14 360	2,27 %	JUUL-VADEM HOLDING	10 000	1,58 %
HAUGALAND KRAFT PENS	13 000	2,06 %	BEES HOLDING AS	8 000	1,26 %
DAHLSTRØM FINN SVERRE	12 850	2,03 %	Eurovest AS	7 734	1,22 %
MERRILL LYNCH PROF. MLPROM SEG FOR EXCLSV	12 719	2,01 %	LUSTER SPAREBANK	7 600	1,20 %
EIKA GRUPPEN AS	11 200	1,77 %	PHAROS INVEST I AS	7 388	1,17 %
TH DAHL AS	11 133	1,76 %	FORLAGSFINANS AS	7 200	1,14 %
HÄPE AS	10 000	1,58 %	AURLAND SPAREBANK	6 800	1,08 %
SUM				264 977	41,89 %

31.12.2016					
Namn	Tal bevis	%	Namn	Tal bevis	%
MP PENSJON PK	50 383	7,97 %	DAHLSTRØM FINN SVERRE	10 500	1,66 %
EIKA UTBYTTE	39 430	6,23 %	HEYERN AS	10 000	1,58 %
BEES HOLDING AS	23 000	3,64 %	NORDIC PRIVATE EQUITY AS	10 000	1,58 %
DØSKELAND BØRGE	20 950	3,31 %	ÅRDAL KOMMUNE	10 000	1,58 %
Eurovest AS	20 700	3,27 %	HÄPE AS	8 069	1,28 %
ROGNE HELGE	16 780	2,65 %	LUSTER SPAREBANK	7 600	1,20 %
PIMA AS	13 305	2,10 %	PHAROS INVEST I AS	7 388	1,17 %
MERRILL LYNCH PROFESSIONAL CLEARIN	12 719	2,01 %	FORLAGSFINANS AS	7 200	1,14 %
EIKA GRUPPEN AS	11 200	1,77 %	AURLAND SPAREBANK	6 800	1,08 %
TH DAHL AS	10 800	1,71 %	VIK SPAREBANK	6 650	1,05 %
SUM				303 474	47,98 %

DAGLEG LEIING OG TILLITSVALDE SOM EIG EIGENKAPITALBEVIS

	Tal bevis	2017	2016
Styret			
Morten Kristiansen, styreleiar	250	250	
Siv R. Enerstvedt, nestleiar	370	370	
Jorunn I. Nilssen, medlem	100	100	
Sum styret	620	620	
Leiande tilsette			
Egon Moen, adm banksjef	2 300	2 300	
Karin Vikane, ass. banksjef	800	800	
Sum leiinga	3 100	3 100	
Generalforsamling (forstandarskap til 08.12.2015)			
Jarle M. Teigen, medlem	500	500	
Håkon Seim Lysne	700	700	
Ernst Ståle Øvstetun, medlem	8 000	23 000	
Sum generalforsamling/forstandarskap	9 200	24 200	
Sum dagleg leiing og tillitsvalde	12 920	27 920	

Tala fortel kor mange eigenkapitalbevis vedkomande har i Indre Sogn Sparebank pr. 31.12.2017. I tala er det teke med eigenkapitalbevis eigm i den nærmeste familie eller eigenkapitalbevis eigm av kjende selskap der vedkomande har ein avgjerande innverknad, jf. aksjelova § 1-2. Dersom vedkomande tillitsvald er vald på vegne av ein institusjon eller liknande kjem eigenkapitalbevis tilhøyrande denne institusjonen som tillegg til eigne eigenkapitalbevis.

33. ANSVARLEG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2015
Kjernekapital:				
Eigenkapitalbevis	31 625	31 625	31 625	31 625
Overkursfond	32 812	32 812	32 812	32 812
Sparebankens fond	184 608	169 777	169 473	165 177
Gåvefond	23 490	23 890	23 890	23 397
Utzamningsfond	35 677	30 434	30 434	19 137
Fond for urealiserte gevinstar	25 283	30 959	31 255	29 136
Frådrag	-74 706	-62 129	-62 742	-38 550
Rein kjernekapital	258 789	257 368	256 747	262 734
Fondsobligasjoner	40 000	39 895	39 895	40 000
Frådrag	-9 301	-19 981	-19 981	-28 172
Kjernekapital	289 488	277 282	276 661	274 562
Ansvarleg lånekapital	50 000	49 914	49 914	50 000
Frådrag	-9 301	-19 981	-19 981	-28 122
NETTO ANSVARLEG KAPITAL	330 187	307 215	306 594	296 440
Eksponeringskategori:				
Statar	0	0	0	0
Lokal regional styresmakt	0	0	0	2 201
Institusjonar	200	23 740	23 740	3 804
Føretak	178 589	213 996	213 996	222 659
Pantesikra eigedom	1 201 584	1 187 994	1 187 994	1 092 106
Forfalne engasjement	7 150	19 075	19 075	28 600
Høyrisiko	14 034	16 355	16 355	19 464
Obligasjoner med fortrinnsrett	5 534	6 513	6 513	9 893
Institusjonar og føretak med kortsiktig rating	29 912	1 252	1 252	58 042
Andelar verdipapirfond	3 074	3 028	3 028	1 494
Egenkapitalposisjonar	59 129	41 389	39 610	33 991
Andre engasjement	87 203	77 692	79 611	124 367
Kapitalkrav frå operasjonell risiko	154 644	150 203	150 203	149 805
SUM BEREKNINGSGRUNNLAG	1 741 053	1 741 237	1 741 378	1 746 426
Kapitaldekning %	18,96 %	17,64 %	17,61 %	16,97 %
Kjernekapitaldekning %	16,63 %	15,92 %	15,89 %	15,72 %
Rein kjernekapitaldekning %	14,86 %	14,78 %	14,74 %	15,04 %

34. GARANTIANSVAR

GARANTIAR FORDELT ETTER TYPE

i 1.000 kr.

Garantiansvar	2017	2016
Betalingsgarantiar	39 686	45 744
Kontraktsgarantiar	35 448	32 402
Lånegarantiar	1 000	1 000
Andre garantiar	3 170	2 921
Samla garantiensvar overfor kundar	79 304	82 067
Garanti overfor Eika Boligkreditt AS (EBK)	12 794	12 093
Sum garantiensvar	92 098	94 159

GARANTIAR FORDELT GEOGRAFISK

i 1.000 kr.

	*2017		*2016	
	Kr.	%	Kr.	%
Region Sogn	58 606	63,6 %	59 132	62,8 %
Landet elles	33 492	36,4 %	35 028	37,2 %
Sum garantiar	92 098	100 %	94 160	100 %

*Morbank

GARANTIAR TIL EIKA BOLIGKREDITT AS

Banken stiller garanti for lån som kundane våre har i Eika Boligkreditt AS (EBK). EBK har som kriterium at låna er innanfor 60 % av panteobjektet. Kundane til banken har pr. 31.12.2017 lån for MNOK 1,141,71 hjå EBK (MNOK 1,071,27 pr. 31.12.2016).

Garantibeløpet overfor EBK er tredelt:

Tapsgaranti: Den delen av lånet som overstig 50 % av sikkerheitsstillinga. For lån som ikke overstig 50 % av sikkerheitsstillinga, skal garantien vera på minimum NOK 25.000 pr. år. Garantien gjeld i seks år frå dato for rettsvern.

Saksgaranti: Gjeld for heile lånebeløpet frå banken ber om utbetaling til pantesikkerheita har oppnådd rettsvern.

EBK har ytterlegare rett til å motrekna eventuelle tap i provisjonen banken har for kundehandtering i ein periode på inntil 3 år.

i 1.000 kr.

	*2017	*2016
Total del av garantiramme	0	0
Saksgaranti	1 377	1 380
Tapsgaranti	11 417	10 713
Sum garantiansvar Eika Boligkreditt AS	12 794	12 093

*Morbank

Alle lån i EBK ligg innanfor 60 % av forsvarleg verdigrunnlag, det vil sei i godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa. Banken sine utlån gjennom EBK gjeld i hovudsak nye lån eller refinansiering, og desse låna har ikkje vore bokført i balansen til banken. Sidan lån formidla til EBK berre er godt sikra lån, forventar banken låg sannsynlegheit for misleghald, og at volumet på lån som blir tekne tilbake til eigen balanse ikkje vil vera vesentleg for likviditeten til banken. Under føresetnad av 1 % misleghald i porteføljen, vil dette utgjera MNOK 11,42 (MNOK 10,71 mill. pr. 31.12.2016). Likviditetsrisikoen knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa.

Banken har ei likviditetsforplikting mot EBK. EBK har i risikostrategien sin krav om

at overskotslikviditeten minst skal dekka 75 % av likviditetsbehovet dei nærmeste 12 månadene. I tillegg skal overskotslikviditeten til EBK vera minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktinga er inngått i ein avtale om kjøp av obligasjonar med fortrinnsrett, OMF, (Note Purchase agreement). Forpliktinga om kjøp av OMF frå EBK blir berre utløyst viss marknadssituasjonen er slik at EBK ikkje kan finansiera likviditetsbehovet i OMF-marknaden, og difor må utsteda obligasjonar direkte til eigarbankane. Pr. 31.12.2017 og pr. 31.12.2016 var likviditetsforpliktinga til EBK berekna til MNOK 0.

Banken har ein avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtta inntreff dersom EBK har behov for ansvarleg kapital for å nå kapitalmålet sitt på 10 %.

35. PANTSETJINGAR OG BETINGA FORPLIKTINGAR, TREKKRETTAR

PANTSETJINGAR

Banken har i samband med likviditetsstyringa inngått rammeavtale med Noregs Bank i høve ordninga med gjenkjøpsavtalar. Avtalen gjev Noregs Bank rett til pant i verdipapir dersom banken blir stilt under offentleg administrasjon.

i 1.000 kr.

	*2017	*2016
Lånerett i Noregs Bank	42 924	42 683
Bokført verdi av pantsette obligasjonar for lånerett i Noregs Bank	45 031	45 025

*Morbanks

TREKKRETTAR

Indre Sogn Sparebank har unytta trekkrettar i DNB Bank ASA stor MNOK 125. Trekkretten vert fornya årleg.

36. FORFALL AV FORPLIKTINGAR

Tabellen nedanfor viser likviditetsekspонeringa i konsernet, då eksponeringa vert vurdert til å samsvara med morbanken.

i 1.000 kr.

	31.12.2017						
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	Sum
Gjeld til kreditinstitusjonar	789						789
Innskot frå kundar		49 443	573			2 653 224	2 703 240
Obligasjonskjeld		1 560	54 680	304 375			360 615
Ikkje renteberande gjeld	12 180	14 577	4 396				31 152
Ansvarleg lån		314	941	6 275	51 255		58 785
Unytta trekkrettar og ikkje utbetalte lånetilsegn	27 797						27 797
Sum forpliktingar	41 079	65 580	60 590	310 650	51 255	2 653 224	3 182 378

	31.12.2016					
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Utan løpetid	Sum
Gjeld til kreditinstitusjonar	0					0
Innskot frå kundar					2 446 698	2 446 698
Obligasjonskjeld		102 662	94 267	258 495		455 424
Ikkje renteberande gjeld	12 891	12 961	5 131	169		31 152
Ansvarleg lån		359	1 076	7 175	52 870	61 480
Unytta trekkrettar og ikkje utbetalte lånetilsegn	16 453					16 453
Sum forpliktingar	29 703	115 623	100 474	265 839	52 870	2 446 698
						3 011 207

1) Innskot i BSU-ordninga, NOK 71,2 mill pr. 31.12.2017 og NOK 61,5 mill pr. 31.12.2016, er klassifisert med løpetid under 1 månad, sidan kundane kan heve innskota og betale tidlegare års skattekjøring. Innskota er soleis ikkje bundne.

2) Gjenverande ansvarleg lån oppteke i 2014 har calldato 22.08.2019. Årleg rentebetaling for låna er utrekna til NOK 1,255 mill. for ansvarleg lån.

37. TID TIL AVTALT/SANNSYNLEG ENDRING AV RENTEVILKÅR

Tabellen nedanfor viser renteeksponeringa i konsernet, då eksponeringa vert vurdert til å samsvara med morbanken.

i 1.000 kr.

	31.12.2017					
	Utan rente-eksponering					
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Sum
Kontantar/fordringar sentralbankar	185 337					185 337
Utlån/fordring til kredittinstitusjonar	149 559					149 559
Utlån til kundar		2 829 474		7 750		2 837 224
Obligasjoner/sertifikat	10 078	45 260				55 337
Aksjar					231 300	231 300
Andre eigendelar					53 268	53 268
Sum eigendelar	344 974	2 874 734		0	7 750	3 512 025
Gjeld til kredittinstitusjonar					789	789
Innskot frå kundar	531 188	2 172 053				2 703 240
Obligasjonsgjeld	100 059	250 152				350 211
Ansvarleg lån		50 716				50 716
Anna gjeld					31 152	31 152
Eigenkapital					375 917	375 917
Sum gjeld og eigenkapital	681 963	2 422 204		0	0	3 512 025
Netto renteeksponering	-336 989	452 529		0	7 750	0

	31.12.2016					
	Utan rente-eksponering					
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Sum
Kontantar/fordringar sentralbankar	120 227					120 227
Utlån/fordring til kredittinstitusjonar	111 457					111 457
Utlån til kundar		2 760 358		7 750		2 768 108
Obligasjoner/sertifikat	10 198	79 863	4 984			95 045
Aksjar					192 727	192 727
Andre eigendelar					38 911	38 911
Sum eigendelar	241 882	2 840 221	4 984	7 750	0	3 326 474
Gjeld til kredittinstitusjonar						0
Innskot frå kundar	455 896	1 990 801				2 446 697
Obligasjonsgjeld		439 544				439 544
Ansvarleg lån		50 678				50 678
Anna gjeld					30 173	30 173
Eigenkapital					359 380	359 380
Sum gjeld og eigenkapital	455 896	2 430 345	50 678	0	0	3 326 474
Netto renteeksponering	-214 014	409 876	-45 694	7 750	0	

Ved endring i marknadsrentene kan ikkje banken gjera renteendringar for alle balansepostar samtidig dersom desse har ulik bindingstid. Ei endring av marknadsrentene vil difor bety auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapet. Renterisikoen er òg omfatta av den

direkte effekten ei renteendring vil ha på balansepostar med og utan rentebinding. Ei renteendring på 1,00 % vil gi ei årleg effekt på resultat før skatt på MNOK 4,50 pr. 31.12.2017 og MNOK 2,60 pr. 31.12.2016.

38. REKNESKAPSPrINSIPP – IFRS 9 FINANSIELLE INSTRUMENT

Frå 01.01.2018 vert IFRS 9 implementert. IFRS 9 erstattar IAS 39 som har er brukt i dag.

GENERElt OM IFRS 9

Rekneskapet for 2017 er avlagt i høve til IAS 39 Finansielle instrument – innrekning og måling. Frå 01.01.2018 blir denne standarden erstatta av IFRS 9 Finansielle instrument. IFRS 9 introduserer ein ny modell for klassifisering og måling av finansielle eigendelar, ny modell for nedskriving av finansielle eigendelar og nye reglar for sikringsbokføring.

IMPLEMENTERING AV IFRS 9

Eika-Gruppen starta opp ei tværfagleg prosjektgruppe i 2016 som har førebudd implementeringa av IFRS 9.

Prosjektgruppa har vore samansett av representantar frå fagområda kredit, data-varehus, rekneskap/-rapportering og prosjekt-leiar. Prosjektet har vore ansvarlege for å implementera Eika sine PD- og LGD-modellar i den nedskrivningsmodellen som blir nytta (utvikla av SDC, Eika-bankane sin leverandør

av banksystem). Prosjektet har også inkludert områda under IFRS 9 for klassifisering, måling og rapportering. Eika-bankar har vore representert som deltagarar og i ei referansegruppe.

Indre Sogn Sparebank har vore representert som deltagar i Eika-Gruppen sitt prosjekt. Banken har føreteke utrekningar som viser effekt av overgang frå rekneskapsstandarden IAS 39 til IFRS 9.

OVERGANGSREGLAR

IFRS 9 skal brukast retrospektivt (sjå tilbake), med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv bruk inneber at Indre Sogn Sparebank skal laga opningsbalansen 01.01.2018 etter prinsippa i IFRS 9. Det er høve til å unnlata å utarbeida samanlikningstal for historiske periodar, og banken har vald å ikkje å utarbeida samanlikningstal. Det er òg høve til å utsetja

implementeringa av reglane for sikringsbokføring etter IFRS 9. Indre Sogn Sparebank brukar ikkje sikringsbokføringsreglane etter IAS 39.

Effektane av nye prinsipp i opningsbalansen for 2018 blir ført mot eigenkapitalen.

KLASSIFISERING OG MÅLING

Finansielle eigendelar

IFRS9 vil innføra nye prinsipp for klassifisering og måling. Målekategoriane for finansielle eigendelar i IAS 39 (verkeleg verdi over resultat, tilgjengeleg for sal, halda til forfall og utlån og fordringar til amortisert kost) er erstatta av følgjande tre målekategoriar etter IFRS 9:

- Amortisert kost
- Verkeleg verdi med verdiendring over utvida resultat (FVOCI)
- Verkeleg verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)

Målekategori vert bestemt ved første gongs rekneskapsføring av eigendelen.

Definisjonen av eit finansielt instrument er regulert i IAS 32 og er ikkje endra som følgje av IFRS 9. Ved fastsetting av målekategori skil IFRS 9 mellom ordinære renteinstrument og eigenkapitalinstrument, medrekna derivat.

Med ordinære renteinstrument meinast det renteinstrument der avkastning utgjer kompensasjon for tidsverdi av pengar, kredittrisiko og andre relevante risikoar som følgje av ordinære renteinstrument.

Eigenkapitalinstrument er i målekategorien verkeleg verdi over resultat. For eigenkapitalinstrument som ikkje er derivat og som ikkje vert haldne for handelsføremål, er det høve

til å velja å føra desse til verkeleg verdi over utvida resultat. For ordinære renteinstrument blir målekategorien bestemt etter føremålet med investeringa. Renteinstrument som inngår i ein portefølje med føremål å ta i mot kontraktsmessige kontantstraumar i form av renter og avdrag, skal målast til amortisert kost. Renteinstrument som inngår i ein portefølje med føremål om å både ta i mot kontantstraumar og å føreta sal, skal målast til verkeleg verdi med verdiendringar over utvida resultat, med renteinntekt, valutaomrekningseffektar og nedskrivningar presentert over ordinært resultat. Renteinstrument i andre forretningsmodellar skal målast til verkeleg verdi over resultat. Verdiendringar på ordinære renteinstrument ført over utvida resultat, skal reklassifiserast til resultatet ved sal eller annan avhending av eigendelane. Andre gjelds-instrument skal målast til verkeleg verdi med verdiendring over resultat.

Finansielle forpliktingar

For finansielle forpliktingar er reglane i hovudsak dei same som i IAS 39 i dag. Ei endring frå IAS 39 er at for finansielle forpliktingar som er bestemt rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet skal endringar i verdien som skuldast selskapet sin eigen kreditrisiko reknast inn i utvida resultat (Indre Sogn Sparebank har ikkje finansiell gjeld til verkeleg verdi).

NY MODELL FOR NEDSKRIVING AV FINANSIELLE EIGENDELAR

Etter IAS 39 skal nedskrivningar for tap berre finna stad når det er objektive bevis for at ei tapshending har inntreft etter første gongs innrekning. Under IFRS 9 skal tapsavsetningane reknast inn basert på forventa kreditt-tap.

Den generelle modellen for nedskrivningar av finansielle eigendelar omfattar finansielle eigendelar som blir målt til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over utvida resultat. I tillegg er òg lånetilsegn, finansielle garantikontraktar som ikkje blir målt til verkeleg verdi over resultatet og fordringar på leigeavtalar omfatta.

Ved første gongs balanseføring skal det setjast av for tap tilsvarande 12-månadars forventa

tap. 12-månadars forventa tap er det tapet som er forventa å inntreffa over levetida til instrumentet, men som kan knytast til hendingar som inntreff dei første 12 månadene.

Dersom kreditrisikoen for ein eigendel eller ei gruppe av eigendelar er vurdert til å ha auka vesentleg sidan første gongs innrekning, skal det gjerast ei tapsavsetning tilsvarande heile den forventa levetida til eigendelen. Dersom det oppstår eit kreditt-tap skal renteinntekter reknast inn basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterlegare detaljar, sjå IFRS 9.

Nedskrivingsmodell Eika

Eika har utvikla eigne modellar for utrekning av sannsynlegheit for mislighald (PD) og tap gitt mislighald (LGD). SDC har vidare utvikla ei løysing for eksponering ved misleghald (EAD), utrekning av tap og modell for vurdering av om eit engasjement har hatt auke sidan første gongs innrekning, som banken valde å nytta. Forventa kreditt-tap (ECL) vert utrekna som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelige effektiv rente.

Beskriving av PD-modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlegheit for misleghald ved å estimera statistiske samanhengar mellom misleghald og kunden si finansielle stilling, demografiske data og betalingsåtferd. Misleghald er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dagar samanhengande, i tillegg til andre kvalitative indikatorar som tilseier at engasjementet er misleghalte, jf. kapitalkravsføreskrifta § 10-1.

Modellen skil mellom person- og bedriftskundar, og måler sannsynlegheit for misleghald dei neste 12 månader (PD). Personkundermodellen skil vidare på kundar med og utan bustadlån. Bedriftskundermodellen skil mellom eigedomsselskap, avgrensa personleg ansvar og uavgrensa personleg ansvar.

Betalingsåtferd krev 6 månader med historikk før ho får påverknad i modellen. Det betyr at nye kundar vil ha 6 månader med kun ekstern modell før intern modell blir nytta.

Modellane blir årleg validert og rekalibrert ved behov. Ved forringing av modellane sin kvalitet blir det utvikla nye modellar.

Ved utrekning av sannsynlegheit for misleghald over forventa levetid på engasjementet (PD-liv) blir det nytta ei migrasjonsbasert framskriving for å estimera forventa misleghald fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 månader (Markovkjede). Følgjande prinsipp er lagt til grunn:

- Utrekning blir gjort på gruppenivå og ikkje på kundenivå
- Utrekning blir gjort med utgangspunkt i misleghald i kvar risikoklasse og migrasjon mellom risikoklassar

Vesentleg auke i kredittrisiko

Vesentleg auke i kredittrisiko blir målt basert på utvikling i PD. Eika har definert vesentleg auke i kredittrisiko som ein auke i opprinnelige PD ved første gongs innrekning (PD-ini) for ulike nivå for at modellen skal fanga opp relativ utvikling i kredittrisiko. For engasjement som hadde opprinnelige PD mindre enn 1 % er vesentleg auke definert som:

$$PD > PD\ ini + 0,5\%, \quad PD\ liv > PD\ liv\ ini \quad *2$$

For engasjement som hadde opprinnelige PD over eller lik 1 % er vesentleg auke definert som:

$$PD > PD\ ini + 2\%, \quad PD\ liv > PD\ liv\ ini \quad *2$$

Utrekning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-bankar frå august 2014 til 2017 for intervall av sikkerheitsdekning. Eika-Gruppen vil kontinuerleg jobba med utvikling av LGD modellane etter kvart som datagrunnlaget aukar med tapshistorikk for nye periodar. Modellane skil mellom person- og bedriftskundar:

Personkundar

- Kundar utan registrerte sikkerheiter
- Kundar med sikkerheit i bustad
- Kundar med sikkerheit i anna enn bustad

Bedriftsmarknad

- Kundar utan registrerte sikkerheiter
- Kundar med registrerte sikkerheiter

Verdien av sikkerheitane er basert på estimert realisasjonsverdi.

Banken konstaterer tap på og frårekner avtalar ved stadfesta akkord eller konkurs, ved at utleggsforretningar ikkje har ført fram, ved rettskraftig dom, eller dersom konsernet har gitt avkall på heile eller delar av engasjementet, eller at engasjementet vert vurdert som tapt av konsernet.

EAD

EAD for avtalar i steg 1 består av utestående fording eller forplikting justert for kontantstraumar dei neste 12 månadane og for avtalar i steg 2 dei neddiskonterte kontantstraumane for den forventa levetida til avtalen. For garantiar er EAD lik den utestående forpliktinga på rapporteringsdatoen multiplisert

med ein konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Unytta kredittar har EAD lik uteståande unytta kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventa levetid på ein avtale blir utrekna ut frå liknande avtalar si historiske gjennomsnittlege levetid. Avtalar som blir modifisert blir målt frå opprinnelig tidspunkt for innvilging sjølv om avtalen får nye vilkår.

Forventa kreditt-tap basert på forventningar til framtida

Eika vil justera tapsavsetninga med forventa utvikling i ulike makrovariablar som kan synast å ha påverknad på forventa tap. Forventningar til framtida er uteleia av ein makromodell der det vert teke omsyn til tre scenarioar – base

case, best case og worst case – for forventa makroøkonomisk utvikling eitt til tre år fram i tid. Scenarioane for base case og worst case er basert på Finanstilsynet sine verdiar for basiscenario og stresstest pr. 30.06.2017.

Scenarioet for best case er basert på prognose frå Eika Gruppen sin makroøkonom. Variablane arbeidsløyse, oljepris, bustadprisar, hushaldar gjeld, bankane si utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablane er fordelt på fylke for personmarknaden og på bransjar for bedriftsmarknaden. Vektning av scenarioa blir gjort etter ei ekspertvurdering. Pr. 01.01.2018 er det nytta følgjande vekter:

Base case 2/3, best case 1/6 og worst case 1/6.

Pr. 01.01.2018 har banken følgjande forventning til utvikling i makrovariablane:

	2018	2019	2020	2021
Base case				
Arbeidsløyse (nivå)	3 %	3 %	3 %	2,9 %
Bustadpris (endring)	3 %	5 %	4 %	3,8 %
Gjeld hushald (endring)	6 %	5 %	5 %	5 %
Bankane si utlånsrente (nivå)	2,5 %	2,5 %	3 %	3 %
Oljepris (USD pr. fat)	52	52	52	52
Kronekurs (endring)	1 %	1 %	1 %	1 %
	2018	2019	2020	2021
Worst case				
Arbeidsløyse (nivå)	3,5 %	4 %	5 %	5,5 %
Bustadpris (endring)	-5,5 %	-6,5 %	-6,5 %	-6 %
Gjeld hushald (endring)	5 %	3,5 %	3 %	0 %
Bankane si utlånsrente (nivå)	2,5 %	3,5 %	5 %	5 %
Oljepris (USD pr. fat)	51	32	31	35
Kronekurs (endring)	-2 %	-2 %	-2 %	0 %
	2018	2019	2020	2021
Best case				
Arbeidsløyse (nivå)	3 %	2,8 %	2,4 %	2 %
Bustadpris (endring)	5 %	5 %	5 %	5 %
Gjeld hushald (endring)	6,5 %	7 %	7 %	7 %
Bankane si utlånsrente (nivå)	2,5 %	3 %	4 %	4 %
Oljepris (USD pr. fat)	55	63	68	70
Kronekurs (endring)	5 %	5 %	5 %	0 %

OVERGANG TIL IFRS 9

Modell for klassifisering og måling

Banken har klassifisert sine finansielle eigendelar i følgjande kategoriar etter spesifikasjonane i IFRS 9:

Finansielle eigendelar	31.12.2017	01.01.2018	i 1.000 kr.
	Etter IAS 39	Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	185 337	Amortisert kost
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	149 559	Amortisert kost
Utlån til kunder	Amortisert kost	2 837 224	Amortisert kost
	Virkelig verdi over resultatet	-	Verkeleg verdi over resultatet
	Virkelig verdi over utvidet resultat	-	Verkeleg verdi over utvida result
Verdipapir - rentepapir	Virkelig verdi over resultatet	55 337	Verkeleg verdi over resultatet
	Tilgjengelig for salg	-	Verkeleg verdi over utvida result
Verdipapir - egenkapitalinstrument	Virkelig verdi over resultatet	100 986	Verkeleg verdi over resultatet
	Tilgjengelig for salg	130 314	Verkeleg verdi over utvida result
Totalt		3 458 757	3 460 577

Utlån med fast rente – Utlån med fast rente der banken har som føremål å ta i mot kontraktsmessige kontantstraumar i form av renter og avdrag, er ikkje sikra med derivat og er dermed klassifisert til amortisert kost.

Banken si likviditetsportefølje er klassifisert til verkeleg verdi over resultatet i høve til den forretningsmodellen som styrer forvaltninga av likviditetsportefølja. Forretningsmodellen gir eit avkastningsmål for likviditetsportefølja der kjøp og sal blir gjort ut frå eit mål om maksimal forteneste. Sal blir utført for å dekka uventa likviditetsbehov.

Eigenkapitalinstrument som er strategiske investeringar, er klassifisert til verkeleg verdi over utvida resultat utan resirkulering. Resterande eigenkapitalinstrument vert definert som haldne for handelsføremål og er

klassifisert i kategorien til verkeleg verdi over resultatet.

Utlån som banken kan overføra til Eika Boligkreditt AS er klassifisert til amortisert kost. Banken har høve til å overføra utlån med pant i bustadeigedom til Eika Boligkreditt AS som har belåningsgrad under 60 %, dersom det skulle oppstå likviditetsbehov. Banken har historisk kun overført utlån frå eigen balanse unntaksvis og med uvesentlege volum. Banken har difor klassifisert utlån som kan overførast til Eika Boligkreditt AS til amortisert kost.

Obergangseffektar

Banken får følgjande endringar i finansielle eigendelar og forpliktingar, nedskrivningar på finansielle eigendelar, garantiar og unytta kredittrammer pr. 01.01.2018 ved overgang til IFRS 9:

i 1.000 kr.

	31.12.2017 Etter IAS 39	Reklassifi- sering	Verdi- justeringar	01.01.2018 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontantar og innskot i Noregs Bank				
Opningsbalanse IAS 39 og sluttbalanse IFRS 9	185 337	-	-	185 337
Innskot i og fordringar på kreditteinstitusjonar				
Opningsbalanse IAS 39	149 559			
Verdijustering: Nedskrivning for forventa tap		-97		
Sluttbalanse IFRS 9			149 462	
Utlån og kredittar til kundar				
Opningsbalanse IAS 39	2 837 224			
Reklassifisert til virkeleg verdi over utvida resultat		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventa tap		1 917		
Sluttbalanse IFRS 9			2 839 140	
Finansielle eigendelar til amortisert kost	3 172 120	-	1 820	3 173 939
Lånetilsagn til kundar				
Opningsbalanse IAS 39	27 796			
Verdijustering: Nedskrivning for forventa tap		14		
Sluttbalanse IFRS 9			27 810	
Garantiar til kundar				
Opningsbalanse IAS 39	79 304			
Verdijustering: Nedskrivning for forventa tap		43		
Sluttbalanse IFRS 9			79 346	
Lånetilsagn og garantiar	107 100	-	57	107 157
Verkeleg verdi over resultatet				
Investeringar i verdipapir - eigenkapitalinstrument (obligatorisk)				
Opningsbalanse IAS 39	100 986			
Reklassifisert frå tilgjengeleg for sal		-		
Sluttbalanse IFRS 9			100 986	
Investeringar i verdipapir - rentepapir (valde)				
Opningsbalanse IAS 39	55 337			
Reklassifisert frå tilgjengeleg for sal		-		
Sluttbalanse IFRS 9			55 337	
Finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet	156 323	-	-	156 323
Verkelig verdi over utvide resultat				
Investeringar i verdipapir - eigenkapitalinstrument (valde)				
Opningsbalanse IAS 39	-			
Reklassifisert frå tilgjengeleg for sal		130 314		
Sluttbalanse IFRS 9			130 314	
Finansielle eigendelar til verkeleg verdi over utvida resultat	-	130 314	-	130 314
Sum finansielle eigendelar	3 328 443	130 314	1 820	3 460 576
Sum finansielle forpliktingar	107 100	-	57	107 157

Nedskrivningar på finansielle eigendelar, garantiar, og unytta kredittrammer etter IAS 39 pr. 31.12.2017 og etter IFRS 9 pr. 01.01.2018:

Nedskrivningar etter IAS 39 og IFRS 9

i 1.000 kr.

	31/12/2017 IAS 39	Steg 1 12 mnd. tap	01.01.2018 IFRS 9 Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivningar
Utlån og kredittar til kundar	8 617	1 546	1 938	3 217	6 700
Lånetilsagn til kundar	-	14	-	-	14
Garantiar til kunder	-	29	14	-	43
Innskot i og fordringar på kreditteinstitusjonar	-	97	-	-	97
Verdipapir	-	-	-	-	-
Sum nedskrivningar	8 617	1 686	1 951	3 217	6 854
Bokført som reduksjon av balansepostar	8 617	1 642	1 938	3 217	6 797
Bokført som avsetning på gjeldspost annan gjeld	-	44	14	-	57

Avstemming tapsavsetning IAS 39 og IFRS 9

i 1.000 kr.

	31/12/2017 Nedskrivning etter IAS 39	01/01/2018 Reklassifi- sering	Verdi- justering	Nedskrivning etter IFRS 9
Utlån og fordringer (IAS 39)/Finansielle eigendelar til amortisert kost (IFRS 9)				
Innskot i og fordringar på kreditteinstitusjonar	-	-	97	97
Utlån og kredittar til kundar	8 617	-	-1 917	6 700
Verdipapir	-	-	-	-
Sum nedskrivningar	8 617	-	-1 820	6 797
Unytta kredittar og garantiar				
Lånetilsagn til kundar	-	-	14	14
Garantiar til kunder	-	-	43	43
Sum nedskrivningar	8 617	-	-1 763	6 854
Bokført som reduksjon av balansepostar	8 617	-	-1 820	6 797
Bokført som avsetning på gjeldspost anna gjeld	-	-	57	57

Som følge av prinsippendringa for overgang til IFRS 9 vil eigenkapitalen til banken auka med MNOK 1,32 etter skatt hovudsakeleg som følge av reduserte tapsnedskrivningar på utlån. Tabellen nedanfor oppsummerer effekten på eigenkapitaloppstillinga til morbank:

	Innskoten eigenkapital					Opptent eigenkapital		
	Eigen- kapital- bevis	Over- kurs- fond	Fonds- obliga- sjon	Spare- banken sitt fond	Ut- jamnings- fond	Fond for Gåve- fond	Fond for urealiserte gevinster	Sum eigen- kapital
Eigenkapital 31.12.2017	31 625	32 812	40 000	184 608	35 677	23 490	25 283	373 497
Eigenkapital 01.01.2018	31 625	32 812	40 000	184 608	35 677	23 490	25 283	0 373 497
Overgang til IFRS				9 892	430			1 322
Omarbeida eigenkapital 01.01.2018	31 625	32 812	40 000	185 500	36 107	23 490	25 283	0 374 819

Effekten på eigenkapitalen fører til at rein kjernekapitaldekning øker med 0,065 %, kjernekapital med 0,064 % og kapitaldekning med 0,062 %. Banken har ikke nytta gjeldande overgangsreglar. Tabellen nedanfor oppsummerer effekten på kapitaldekninga til morbank:

Omarbeiding av kapitaldekning pr. 01.01.2018 for implementering av IFRS

Rein kjernekapital pr. 31.12.2017	258 789
Endring i eigenkapital fra overgang til IFRS 9	1 322
Auka frådrag for forsiktig verdsetjing	-
Rein kjernekapital pr. 01.01.2018	260 111
Kjernekapital pr. 31.12.2017	289 488
Endra justeringar ifm. overgang til IFRS 9	1 322
Kjernekapital pr. 01.01.2018	290 810
Ansvarleg kapital pr. 31.12.2017	330 187
Endra justeringar ifm. overgang til IFRS 9	1 322
Ansvarleg kapital pr. 01.01.2018	331 509
Beregningsgrunnlag pr. 31.12.2017	1 722 477
Auka frådrag for forsiktig verdsetjing	-
Endra nedskrivningar ifm. overgang til IFRS 9	1 322
Beregningsgrunnlag pr. 01.01.2018	1 723 799
Rein kjernekapitaldekning i %	15,09 %
Kjernekapitaldekning	16,87 %
Kapitaldekning i %	19,23 %

39. HENDING ETTER BALANSEDAG

Disponering av overskot

Styret tilrår generalforsamlinga at det for rekneskapsåret 2017 vert avsett NOK 11,29 pr. eigenkapitalbevis til utjamningsfondet. Styret vil tilrår generalforsamlinga å ikkje betala ut utbyte for eigenkapitalbevisa for 2017.

Sal av aksjar i Eika Gruppen AS

Det vert i årsmeldinga vist til at styret vil ha sterkt fokus på å styrka kapitaldekninga ytterlegare i løpet av første kvartal 2018, og vil treffa nødvendige tiltak i samband med det. Banken har arbeidd med ulike løysingar for å styrka kapitaldekninga til banken og aksepterte 08.03.2018 eit tilbod om å selja 240.000 aksjar i Eika Gruppen AS.

Dette salet vil medføra ein vinst på MNOK 10,3 som blir inntektført i 1. kvartal 2018. Eigenkapitalen og den reine kjernekapitalen vil bli tilsvarende styrka, og den reine kjernekapitalen vil koma over det regulatoriske kravet.

Etter gjennomføring av salet vil Indre Sogn Sparebank framleis eiga 218.342 aksjar i Eika Gruppen AS.

Salet er gjennomført på alminnelege vilkår og mellom anna på vilkår av at styret i Eika Gruppen AS godkjende kjøpar som ny eigar.

REVISJONSmelding FOR 2017

Til generalforsamlingen i Indre Sogn Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Indre Sogn Sparebanks årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoens og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoens og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Indre Sogn Sparebank per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoens i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Indre Sogn Sparebank per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoens i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisionsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2017. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten i banken har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning for årsregnskapet 2017. Den underliggende veksten i norsk økonomi viser tegn til bedring. I lys av dette har fokusområdene i revisjonen vært de samme i 2017 som i fjoråret.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdien av utlån til kunder

Vi har fokuseret på verdien av utlån til kunder fordi ledelsen i stor grad benytter

Vi har gjennomgått og testet bankens kontroller knyttet til nedskrivning av utlån til kunder. Dette var kontroller

skjenn i vurderingen av nedskrivningsbehov. I tillegg utgjør utlån en betydelig andel av verdien av eiendeler i balansen.

Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov samt vurderingen av disse utlånnene er sentrale. Ledelsens bruk av skjenn knyttet til forutsetninger ved beregning av nedskrivningsbeløp er en del av disse rutinene og systemene. Bruken av skjenn kan påvirke årets regnskapsmessige resultat. Skjenn kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket som følge av risikoklassifisering av utlån.

Etter regnskapsreglene skal banken på slutten av hver rapporteringsperiode vurdere om det finnes objektive indikasjoner på at et utlån har falt i verdi. Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall på utlån har inntruffet, skal nedskrivningsbeløpet beregnes som forskjellen mellom utlånetets balanseførte verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. Begge vurderingene involverer stor grad av skjønn.

Vi har i revisjonen særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifikasjon av utlån med objektive indikasjoner på verdifall
- De forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån som har objektive indikasjoner på verdifall
- De prosesser og beregninger ledelsen har igangsatt i forbindelse med klargjøring for IFRS 9 implementering

Se notene 19 til regnskapet for en beskrivelse av bankens kreditrisiko og nedskrivning av utlån til kunder. Se note 37 for beskrivelse av forventede effekter av implementeringen av IFRS 9.

som var rettet mot identifisering av utlån til kunder som har objektive indikasjoner på verdifall og kontroller for hvordan nedskrivningsbeløpet blir beregnet. Vi konkluderte med at vi kunne basere oss på disse kontrollene i vår revisjon.

Vi har hatt møter med Kredittavdeling, bankens Risk- og compliance ansvarlig samt med administrerende banksjef. I regnskapet opplyser ledelsen at summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement er lavere enn i fjor. Vi har testet et utvalg utlån til kunder for å gjøre oss opp vår egen oppfatning av hvorvidt utlånnene hadde objektive indikasjoner på verdifall og sammenlignet med ledelsens konklusjon. Vi fant at det for noen lån var benyttet feil grunnlagsdata noe som igjen fikk konsekvenser for bankens beregning av kapitaldekning. I samarbeid med bankens ledelse ble det gjennomført ytterligere undersøkelser. Diskusjoner med ledelsen forte til justeringer i grunnlagsdataene der det var avdekket feil og endringer i bankens interne kontroller for å redusere risikoen for ytterligere feil av samme type. Vi kom til at ledelsens konklusjoner knyttet til disse lånene var rimelige.

For utlån der nedskrivningsbeløp var individuelt beregnet testet vi et utvalg ved å vurdere realisasjonsverdiene som ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge beregningen av nedskrivningsbeløpet. Vi utfordret de forutsetningene ledelsen hadde lagt til grunn ved å intervju kredittmedarbeidere og ledelsen.

Vi sammenlignet realisasjonsverdiene med ekstern dokumentasjon der dette var tilgjengelig. Regnskapet viser at avsetningsgraden i prosent av misligholdte og tapsutsatte engasjement har økt noe sammenlignet med fjoråret. Resultatet av denne testingen av individuelle nedskrivninger viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Der nedskrivningsbeløp var beregnet kollektivt for grupper av utlån testet vi de data og forutsetninger som ble benyttet for et utvalg grupper, samt kontrollerte at modellen beregnet nedskrivningsbeløp matematisk korrekt. Regnskapet viser at avsetningsgraden målt som gruppevis nedskrivninger i prosent av brutto utlån er stabil sammenlignet med fjoråret. Resultatet av denne testingen viste at forutsetninger benyttet ved beregningen av nedskrivningsbeløpene var rimelige og at nedskrivningsbeløpene var riktig beregnet.

Banken har siden 2016 sammen med andre banker i «Eika Gruppen» jobbet med modellverk og tilpasninger til det nye regelverket IFRS 9. Arbeidet, som vil bli ferdigstilt i 2018, har foreløpig ledet til en konklusjon

(2)

om at det ikke forventes vesentlige effekter knyttet til overgangen til IFRS 9. Vi har gjennomført vurderinger av informasjonen som gis om implementeringen. De foreløpige konklusjonene ledelsen har trukket virker rimelige.

IT-systemer som støtter finansiell rapportering

Vi har fokusert på dette området fordi bankens finansielle rapporteringssystemer og virksomhet er avhengig av komplekse IT-systemer. Eventuelle svakheter i automatiserte prosesser og tilhørende IT avhengige manuelle kontroller kan medføre problemer knyttet til den løpende driften av IT-systemene og risiko for feil.

Banken benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av interne kontroller og for å teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Disse revisorene tester også integriteten i systemene for rente- og provisjonsberegning. PwC har gjennomgått tilsendte rapporter og vurdert mulige avvik og tiltak. Vi har også gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til vår revisjon.

Våre vurderinger og kontroller viser at vi kan bygge på bankens systemer for IT-systemer i vår revisjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

(3)

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoene for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelse, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhente revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoene for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

(4)

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningsene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenkle revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Førde, 14. mars 2018

PricewaterhouseCoopers AS

Jan Flølo

Statsautorisert revisor

(5)

A scenic landscape featuring a range of mountains under a clear blue sky. In the foreground, there are green bushes and several bright pink flowers, likely rose hips or dog roses, which provide a sharp color contrast to the blues and greens of the background.

FORHOLDSTAL

FORHOLDSTAL

	*2013	*2014	*2015	*2016	2017
Resultat i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital					
Renteinntekter	4,14	3,97	3,17	2,81	2,62
Rentekostnader	2,37	2,28	1,61	1,01	0,88
Netto renteinntekter	1,77	1,69	1,56	1,80	1,73
Utbryte	0,15	0,12	0,18	0,12	0,21
Provisjonsinntekter m.v.	0,51	0,62	0,60	0,65	0,63
Provisjonskostnader m.v.	0,07	0,08	0,09	0,09	0,08
Netto vinst/tap på finansielle instrument	0,05	0,17	-0,04	0,00	0,09
Resultatandel i investering tilknytt selskap				0,00	0,00
Andre driftsinntekter	0,06	0,12	0,14	0,17	0,30
Netto andre driftsinntekter	0,71	0,94	0,80	0,85	1,14
Løn og personalkostnader	0,74	0,78	0,71	0,89	0,88
Administrasjonskostnader	0,30	0,29	0,33	0,38	0,33
Avskrivinger på driftsmidler	0,11	0,11	0,11	0,13	0,11
Andre driftskostnader	0,40	0,45	0,53	0,62	0,58
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,55	1,63	1,68	2,02	1,90
Tap på utlån	0,27	0,12	0,03	0,13	0,11
Driftsresultat før skatt	0,66	0,88	0,65	0,50	0,86
Skattekostnad	0,16	0,17	0,12	0,10	0,14
Resultat etter skatt	0,50	0,71	0,53	0,40	0,72
Pensjonskostnad	-0,04	-0,09	-0,03	0,00	0,00
Finansielle eigendeler tilgjengelige for sal	0,34	0,22	0,28	0,06	-0,24
Utvila resultat etter skatt	0,30	0,14	0,25	0,06	-0,24
Totalresultat	0,80	0,84	0,78	0,46	0,48
Hovedtal fra rekneskapsel i MNOK.					
Netto utlån pr. 31.12	2 827,4	2 629,8	2 604,1	2 768,1	2 837,2
Innskot pr. 31.12	2 071,5	2 402,9	2 395,3	2 446,7	2 703,2
Gjennomsnittleg eigenkapital	393,8	357,0	332,2	351,7	367,6
Gjennomsnittleg forv.kapital	3 412,4	3 493,6	3 412,6	3 322,9	3 478,8
Forholdstal					
Kapitaldekning i %	18,04	15,98	15,04	17,61	18,96
Eigenkapital i % av forv.kap	11,35	9,05	10,42	10,80	10,70
Kostnadsprosent	63,99	66,48	70,02	74,45	68,27
Eigenkapitalrentabilitet i % etter skatt	6,41	8,42	6,03	5,30	7,04
Resultat i kr. pr.EK-bevis mor etter skatt	8,51	11,77	9,11	8,75	11,29
Kurs/forteneste i % morbank	6,63	6,01	7,63	8,83	7,22
Arsverk pr. 31.12	38,8	36,5	39,0	40,1	37,6

* Åra 2013–016 har omarbeida forholdstal etter prinsippendring der renter fondsobligasjon blir ført mot eigenkapital.

1. Eigenkapitalrentabilitet er driftsresultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittleg eigenkapital (inkl. gruppenedskrivinger).

2. Totalkapitalrentabilitet er driftsresultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittleg forv.kapital.

TILLITSVALDE I INDRE SOGN SPAREBANK

TILLITSVALDE

Gjeld fra 31.03.2017

Generalforsamling

Kommunevalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Anne Kauppi	16/19	KOÅ	Ørjan Stedje Ylvisåker	16/19	KOÅ
Thomas Norheim Moen	16/19	KOÅ	Knut Opdal	16/19	KOL
Anne Inge Nedrehegg	16/19	KOL			

Kundevalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Niels H. Larsen	17/20	KUÅ	Martin Andersen	16/18	KUÅ
Stine Dokken Andersen	15/18	KUÅ	Inger Bakken	16/17	KUL
Bente Kristin Øien Hauge	14/17	KUL			

Eigenkapitalbeviseigarvalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Jarle M. Teigen	14/17		Tor Magne Gjerde	14/17	
Ståle Øvstetun	17/20		Grzegorz Stefanski	17/20	
*Håkon Seim Lysne	16/18				

* Håkon Seim Lysne vart vald til 2. varamedlem i styret for 17/18, det må kallast inn vara for han i 2017 og gjerast suppleringsval for året 2018.

Tilsettevalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Svein Arve Myrland	14/17		Hilmar Bruheim	16/18	
Malene Ålhus	14/17		Catrin Hestetun Sandnes	17/20	
Magne Klepp	16/18				

Valnemnd

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Anne Inge Nedrehegg	16/17	KO	Stine Andersen	16/17	KU
Niels H. Larsen	16/17	KU	Thomas Norheim Moen	17/18	KO
Ståle Øvstetun	17/18	EK			
Malene Ålhus	17/18	T			

Styret

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Morten Kristiansen	16/17		1. Rikard Lysne	16/17	
Siv Enerstvedt	17/18		2. Håkon Seim Lysne	17/18	
Jorunn Irene A. Nilsen	16/17		Anette Huun Jevnaker	16/17	T
Torgeir Strypet	17/18				
Ingeborg Indrelid	17/18	T			

Leiarverv

Leiar for generalforsamlinga:	Anne Inge Nedrehegg	17/18
Nestleiar for generalforsamlinga:	Anne Kauppi	16/17
Styreleiar:	Morten Kristiansen	17
Nestleiar i styret:	Siv Enerstvedt	17/18
Leiar i valnemnda:	Anne Inge Nedrehegg	17

Forkortinger

KO	= kommunevald	KU	= kundevald
KOÅ	= kommunevald Årdal	KÅ	= kundevald Årdal
KOL	= kommunevald Lærdal	KL	= kundevald Lærdal
EK	= representant eigenkapitalbeviseigar	T	= representant tilsette
S	= suppleringsvalt		

INDRE SOGN SPAREBANK

Ekte lokalbank ved di side

ORG. NR.: 837 897 912

TELEFON: 57 64 85 10

WWW.ISSB.NO

NETTPOST@INDRESOGNSPAREBANK.NO

Øvre Årdal – Årdalstangen – Lærdal – Sogndal – Bergen